

Ghid practic pentru înființarea și funcționarea organizațiilor neguvernamentale

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki
(APADOR-CH)

Str. Pictor Nicolae Tonitza Nr. 8A, Sector 3, 030113 București

Telefon/Fax: (40) (21) 312.45.28 / (40) (21) 312.37.11

E-mail: office@apador.org

Web: <http://www.apador.org>

Copyright 2010 APADOR-CH

CUPRINS

I. ÎNFIINȚAREA

1. Obținerea de la Ministerul Justiției a dovezii privind disponibilitatea denumirii	3
2. Întocmirea și autentificarea/atestarea actului constitutiv și a statutului organizației	5
3. Dovada sediului	8
4. Dovada patrimoniului	8
5. Obținerea certificatului de cazier fiscal	9
6. Înscrierea organizației	10
7. Obținerea certificatului de înregistrare fiscală (“codul fiscal”)	12

II. FUNCȚIONAREA

1. Organizarea asociației/fundației	13
2. Modificarea actului constitutiv și a statutului organizației	19
3. Recunoașterea organizației ca fiind de utilitate publică	21
4. Diverse probleme întâlnite în practica funcționării organizațiilor:	
A. Obligații ale organizațiilor cu privire la aplicarea legii pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor și a actelor de terorism	23
B. Obligații ale organizațiilor privind protecția datelor cu caracter personal	26
C. Voluntariatul	30
D. Donația	33
E. Sponsorizarea	38

III. ANEXE

1. Cerere pentru acordarea disponibilității denumirii	42
2. Probleme privind denumirea organizațiilor	43
3. Model act constitutiv	47
4. Model statut	49
5. Probleme privind cazierul fiscal	57
6. Cerere de înscriere în vederea dobândirii personalității juridice	62
7. Formularul 010 (Declarație de înregistrare fiscală /Declarație de mențiuni pentru persoane juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică)	64
8. Cerere pentru înscrierea modificărilor actului constitutiv și/sau statutului	68
9. Formular de comunicare pentru Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor	69
10. Regulamentul privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, Registrului federațiilor și Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 214 din 16/05/2000 (versiune octombrie 2010)	71
11. Ordin nr. 1417/2006 al ministrului justiției privind accesul la Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 578 din 04/07/2006 (versiune octombrie 2010)	103
12. Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile (versiune octombrie 2010)	106

GHID PRACTIC PENTRU ÎNFIINȚAREA ȘI FUNCȚIONAREA UNEI ASOCIAȚII/FUNDAȚII¹

Înființarea și funcționarea asociațiilor și fundațiilor sunt reglementate, în principal, prin Ordonanța nr. 26/2000, cu modificările și completările ulterioare, privind asociațiile și fundațiile².

Partidele politice, sindicatele și cultele religioase, deși reprezintă forme asociative, nu intră sub incidența acestei ordonanțe³, înființarea și funcționarea lor fiind reglementate prin legi speciale⁴.

¹ Ghidul exprimă opiniile autorilor și are în vedere situația de drept și de fapt, precum și cuantumul taxelor și al celorlalte cheltuieli de la data întocmirii. Utilizarea ghidului nu generează nicio obligație de garanție sau de altă natură în sarcina autorilor. Textele actelor normative publicate în acest ghid nu au caracter oficial, singura publicație cu acest caracter fiind Monitorul Oficial al României.

² La aceasta se adaugă și legislația conexă, respectiv dispozițiile din alte legi sau acte normative prin care se stabilesc reguli suplimentare cu privire la înființarea/funcționarea asociațiilor și fundațiilor. Spre exemplu: Ordonanța (OG) nr. 75/2001 privind cazierul fiscal; Legea nr. 195/2001, legea voluntariatului; Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism; Legea nr. 677/2001, pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

³ Art. 1 alin. 3 din OG 26/2000.

⁴ Legea nr. 14/2003 – legea partidelor politice și Legea nr. 43/2003 – privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniei electorale; Legea nr. 54/2003 – legea sindicatelor; Legea nr. 489/2006 - privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor

I. ÎNFIINȚAREA

Asociațiile și fundațiile constituite potrivit OG nr. 26/2000 sunt persoane juridice **fără scop patrimonial** (nonprofit). Aceasta înseamnă că obiectul principal de activitate nu este de natură economică. Activitățile principale ce urmează a fi desfășurate pot fi de interes general, local, de grup sau personal, dar fără conținut economic. În schimb, asociațiile/fundațiile pot desfășura și activități economice, dar cu caracter secundar, pentru obținerea unor venituri suplimentare destinate realizării scopului principal declarat⁵.

Numărul minim de membri pentru înființarea unei **asociații** este de 3 (persoane fizice sau juridice, române sau străine)⁶. În cazul **fundației**, numărul minim se reduce la 1⁷.

Persoanele fizice care nu au împlinit **vârsta** de 14 ani nu au capacitate de exercițiu și, în consecință, nu pot avea, nemijlocit, calitatea de asociați⁸. Persoanele între 14 și 18 ani au capacitate de exercițiu restrânsă și pot fi asociați numai cu acordul prealabil al părinților (sau, după caz, al tutorelui)⁹. La

⁵ Art. 46 din OG nr. 26/2000 prevede posibilitatea asociațiilor/fundațiilor să obțină dobânzi și dividende (obținerea de dividende presupune calitatea de acționar în cadrul unei societăți comerciale) și să realizeze venituri din activități economice directe. Art. 47 din OG 26/2000 prevede: “*Asociațiile, fundațiile și federațiile pot înființa societăți comerciale. Dividendele obținute de asociații, fundații și federații din activitățile acestor societăți comerciale, dacă nu se reinvestesc în aceleași societăți comerciale, se folosesc în mod obligatoriu pentru realizarea scopului asociației, fundației sau federației.*” Iar art. 48 din OG nr. 26/2000 prevede: “*Asociațiile, fundațiile și federațiile pot desfășura orice alte activități economice directe dacă acestea au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu scopul principal al persoanei juridice.*”

⁶ Art. 4 din OG nr. 26/2000 prevede: “*Asociația este subiectul de drept constituit de trei sau mai multe persoane care, pe baza unei înțelegeri, pun în comun și fără drept de restituire contribuția materială, cunostințele sau aportul lor în muncă pentru realizarea unor activități în interes general, al unor colectivități sau, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial.*”

⁷ Art. 15 alin. (1) din OG nr. 26/2000 prevede: “*Fundația este subiectul de drept înființat de una sau mai multe persoane care, pe baza unui act juridic între vii ori pentru cauză de moarte, constituie un patrimoniu afectat, în mod permanent și irevocabil, realizării unui scop de interes general sau, după caz, al unor colectivități.*”

⁸ Art. 11 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice. Alin. 2 al art. 11 prevede că actele juridice pentru minorii sub 14 ani, deci și cele din care rezultă calitatea de asociat, se încheie de către reprezentanți legali.

⁹ Art. 9 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice

împlinirea vârstei de 18 ani, persoana devine majoră¹⁰ și, întrucât dobândește capacitate de exercițiu deplină, poate avea, fără alte încuviințări, calitatea de membru.

Întrucât nu au capacitate de exercițiu, persoanele puse sub interdicție¹¹ nu pot avea, nemijlocit, calitatea de asociat¹².

După ce un număr de cel puțin 3 persoane (pentru asociație) sau 1 persoană (pentru fundație) hotărăsc înființarea unei asociații/fundații, etapele care trebuie urmate sunt următoarele:

1. Obținerea de la Ministerul Justiției a dovezii privind disponibilitatea denumirii viitoare asociații/fundații (denumite, în continuare, organizații).

Acesta este primul pas de făcut, întrucât în actul constitutiv și în statut trebuie menționată denumirea organizației. Or, în situația în care ar putea exista probleme legate de denumire (de exemplu, denumirea să aparțină unei alte organizații deja înființate sau să fie apropiată până la confuzie cu o altă denumire) este de preferat ca acestea să fie rezolvate înainte de adoptarea și autentificarea/atestarea actului constitutiv și a statutului.

Va trebui completată o cerere tip adresată Ministerului Justiției (vezi anexa 1) și se va obține un document numit “Disponibilitate de denumire”. Cererea poate fi completată de oricare dintre persoanele care participă la înființarea organizației.

Trebuie achitată o taxa de 5 lei, în contul Ministerului Justiției, la trezorerie (orice unitate). Dovada achitării taxei se anexează, în original, la cerere.

¹⁰ Art. 8 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice. Articolul mai prevede că minorul care se căsătorește este asimilat majorului, în sensul că și el dobândește capacitate de exercițiu deplină.

¹¹ Punerea sub interdicție se dispune prin hotărâre judecătorească și privește persoana care nu are discernământ din cauza alienației mintale ori debilității mintale.

¹² Art. 11 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice. Dar este posibil să aibă această calitate prin reprezentanții lor legali (curtator, tutore), care au dreptul să încheie acte juridice în numele și pe seama interzisului, potrivit art. 11 alin. 2 din decretul amintit.

Cererea, însoțită de dovada achitării taxei, poate fi depusă direct la sediul Ministerului Justiției sau poate fi trimisă prin poștă.

Dovada disponibilității de denumire se eliberează de Ministerul Justiției dacă din verificările pe care le efectuează rezultă că denumirea nu aparține unei alte organizații și nu produce confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național ori local, precum și, în anumite cazuri, dacă există acordul prealabil al Secretariatului General al Guvernului¹³.

În cazul în care condițiile menționate mai sus nu sunt îndeplinite, Ministerul Justiției va emite un refuz motivat al eliberării disponibilității de denumire. În funcție de motivul invocat în refuz, va trebui formulată o nouă cerere, cu o denumire care să nu mai ridice probleme¹⁴.

Dovada disponibilității de denumire este valabilă 3 luni de la data eliberării. Ea poate fi prelungită, pe baza unei cereri, taxată tot cu 5 lei, cerere care trebuie formulată până la data expirării dovezii inițiale.

Dezvoltări privind unele probleme referitoare la denumirea organizației sunt prezentate în anexa 2.

¹³ Art. 7 alin. 3 – 3/2 din OG nr. 26/2000 prevede: “(3) Este interzisă utilizarea în denumirea asociației a unor sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național ori local.

(3/1) Prin sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național sau local se înțelege includerea în denumirea asociației a unor termeni precum: comisariat, inspectorat, gardă, academie, autoritate, consiliu, agenție sau derivatele acestora.

(32) Înscrierea unei asociații folosind în denumirea sa cuvintele național sau român ori derivatele acestora se realizează numai cu acordul prealabil al Secretariatului General al Guvernului.”

¹⁴ Este adevărat că art. 8 alin. 2/1 din OG nr. 26/2000 prevede că în cadrul procedurii de verificare a legalității cererii de înscriere și a documentelor necesare, judecătorul poate dispune, prin încheiere motivată, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, **chiar dacă există un refuz motivat al Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii, pe care îl apreciază ca neîntemeiat**. Dar, potrivit rezultatelor unei cercetări efectuate de APADOR-CH, în anul 2010, în practică acest text este inefficient, refuzul motivat al eliberării disponibilității de denumire având consecință respingerea de către instanță a cererii de înscriere.

2. Întocmirea și autentificarea/atestarea actului constitutiv și a statutului organizației

Actul constitutiv al asociației trebuie să cuprindă în mod obligatoriu, sub sancțiunea nulității absolute¹⁵:

- a) datele de identificare a membrilor asociați: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;
- b) exprimarea voinței de asociere și precizarea scopului propus;
- c) denumirea asociației;
- d) sediul asociației;
- e) durata de funcționare a asociației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului, sau, după caz, pe termen nedeterminat;
- f) patrimoniul inițial al asociației; activul patrimonial, în valoare de cel puțin un salariu minim brut pe economie, la data constituirii asociației, este alcătuit din aportul în natură și/sau în bani al asociaților. În cazul aportului în natură, forma autentică a actului constitutiv și a statutului este obligatorie;
- g) componența nominală a celor dintâi organe de conducere, administrare și control ale asociației;
- h) persoana sau, după caz, persoanele împuternicite să desfășoare procedura de dobândire a personalității juridice;
- i) semnăturile membrilor asociați.

Statutul asociației trebuie să cuprindă în mod obligatoriu, sub sancțiunea nulității absolute¹⁶:

- a) datele de identificare a membrilor asociați: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;
- b) exprimarea voinței de asociere și precizarea scopului propus;
- c) denumirea asociației;
- d) sediul asociației;
- e) durata de funcționare a asociației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului, sau, după caz, pe termen nedeterminat;
- f) patrimoniul inițial al asociației; activul patrimonial, în valoare de cel puțin un salariu minim brut pe economie, la data constituirii asociației, este alcătuit din aportul în natură și/sau în bani al asociaților. În cazul aportului în natură, forma autentică a actului constitutiv și a statutului este obligatorie;

¹⁵ Art. 6 alin. 2 din OG nr. 26/2000

¹⁶ Art. 6 alin. 3 din OG nr. 26/2000

- g) precizarea scopului și a obiectivelor asociației;
- h) modul de dobândire și de pierdere a calității de asociat;
- i) drepturile și obligațiile asociaților;
- j) categoriile de resurse patrimoniale ale asociației;
- k) atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale asociației;
- l) destinația bunurilor, în cazul dizolvării asociației, cu respectarea dispozițiilor art. 60¹⁷. Subliniem că, în caz de dizolvare, bunurile rămase în urma lichidării nu se pot transmite către persoane fizice, ci doar către persoane juridice de drept privat sau de drept public cu scop identic sau asemănător, conform procedurii prevăzute în statut. Dacă în statut nu se prevăd destinarii bunurilor în caz de dizolvare și procedura de transmitere, se intră într-o procedură complicată de atribuire, prin intermediul instanței, a acestor bunuri.
- m) semnăturile membrilor asociați.

Modele de act constitutiv și de statut sunt prezentate în anexele 3 și 4.

Actul constitutiv al fundației cuprinde în mod obligatoriu, sub sancțiunea nulității absolute¹⁸:

- a) datele de identificare a fondatorului sau, după caz, a fondatorilor: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;
- b) scopul fundației;
- c) denumirea fundației;
- d) sediul fundației;

¹⁷ Art. 60 din OG nr.26/2000 prevede: "(1) În cazul dizolvării asociației sau fundației, **bunurile rămase în urma lichidării nu se pot transmite către persoane fizice.**

(2) **Aceste bunuri pot fi transmise către persoane juridice de drept privat sau de drept public cu scop identic sau asemănător, printr-o procedură stabilită în statutul asociației sau al fundației.**

(3) Dacă în termen de 6 luni de la terminarea lichidării lichidatorii nu au reușit să transmită bunurile în condițiile alin. (2), precum și în cazul în care statutul asociației sau al fundației nu prevede o procedură de transmitere a bunurilor ori dacă prevederea este contrară legii sau ordinii publice, bunurile rămase după lichidare vor fi atribuite de instanța competentă unei persoane juridice cu scop identic sau asemănător.

(4) În cazul în care asociația sau fundația a fost dizolvată pentru motivele prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. a) - c), bunurile rămase după lichidare vor fi preluate de către stat, prin Ministerul Finanțelor, sau, după caz, de comuna sau orașul în a cărui rază teritorială asociația sau fundația își avea sediul, dacă aceasta din urmă era de interes local.

(5) Data transferului bunurilor este cea a întocmirii procesului-verbal de predare-preluare, dacă prin acesta nu s-a stabilit o dată ulterioară."

¹⁸ Art. 16 alin. 2 din OG nr.26/2000

- e) durata de funcționare a fundației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului sau, după caz, pe termen nedeterminat;
- f) patrimoniul inițial al fundației;
- g) componenta nominală a celor dintâi organe de conducere, administrare și control ale fundației ori regulile pentru desemnarea membrilor acestor organe;
- h) persoana sau persoanele împuternicite să desfășoare procedura de dobândire a personalității juridice;
- i) semnăturile fondatorului sau, după caz, ale fondatorilor.

Statutul fundației trebuie să cuprindă în mod obligatoriu, sub sancțiunea nulității absolute:

- a) datele de identificare a fondatorului sau, după caz, a fondatorilor: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;
- b) scopul fundației;
- c) denumirea fundației;
- d) sediul fundației;
- e) durata de funcționare a fundației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului sau, după caz, pe termen nedeterminat;
- f) patrimoniul inițial al fundației;
- g) explicitarea scopului și a obiectivelor fundației;
- h) categoriile de resurse patrimoniale ale fundației;
- i) atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale fundației;
- j) procedura de desemnare și de modificare a componentei organelor de conducere, administrare și control, pe parcursul existenței fundației;
- k) destinația bunurilor, în cazul dizolvării fundației, cu respectarea dispozițiilor art. 60¹⁹;
- l) semnăturile fondatorului sau, după caz, ale fondatorilor.

¹⁹ A se vedea comentariul de la statutul asociației privind lit. l.

Autentificarea/atestarea

- În cazul asociației, actul constitutiv și statutul trebuie autentificate (de notar) sau atestate (de avocat)²⁰.
- În cazul fundației, actul constitutiv și statutul trebuie autentificate (de notar), sub sancțiunea nulității absolute²¹

3. Dovada sediului

Sediul organizației poate fi stabilit ori la domiciliul unuia dintre asociați, ori la o altă adresă, dovada acestuia putându-se face prin actul de vânzare-cumpărare a imobilului cu destinație de sediu (caz rar, în practică) sau prin contractul de închiriere a spațiului respectiv ori prin contractul de comodat privind acel spațiu.

Contractul de comodat presupune dreptul de a folosi spațiul fără plata unei chirii (folosința gratuită) și prezintă avantajul că este suficient să fie semnat de ambele părți, nefiind necesară autentificarea sa.

4. Dovada patrimoniului

Patrimoniul inițial al asociației trebuie să fie în valoare de cel puțin un salariu minim brut pe economie²², respectiv, de circa 600 lei.

Patrimoniul inițial al fundației trebuie să fie în valoare de cel puțin 100 ori salariul minim brut pe economie²³, respectiv, de circa 60.000 lei.

În cazul asociației, varianta cea mai simplă este de depunere la bancă a sumei minime necesare, având în vedere și cuantumul rezonabil al acesteia²⁴.

²⁰ Art. 6 alin. 1 din OG nr.26/2000

²¹ Art. 16 alin. 1 din OG nr.26/2000

²² Art. 6 alin. 2 lit. f din nr. OG nr. 26/2000.

²³ Art. 15 alin. 2 din nr. OG nr. 26/2000.

²⁴ În cazul aportului în natură, procedura e mai complicată, fiind necesare, de regulă, expertize prețuitoare, care presupun costuri suplimentare.

Se va deschide un cont la bancă, având destinația specifică de constituire a patrimoniului organizației. În cont, se va vărsa, în cazul asociației, o sumă de cel puțin 600 lei. Pentru deschiderea contului, banca va solicita dovada disponibilității de denumire și copii de pe actul constitutiv și statut.

Banca va elibera un extras de cont, care face dovada patrimoniului.

5. Obținerea certificatului de cazier fiscal

Cazierul fiscal a fost introdus prin OG nr. 75/2001 (publicată în M.Of. nr. 540/1 sept. 2001), care a suferit apoi mai multe modificări.

Prezentarea cazierului fiscal al fiecărui asociat sau membru fondatori este obligatorie la solicitarea înscrierii noilor asociații și fundații în Registrul asociațiilor și fundațiilor (deci, la înființarea organizațiilor, potrivit art. 8 al. 1 lit. b din OG nr. 75/2001).

Certificatul de cazier fiscal se obține de la Administrațiile finanțelor publice din județul/sectorul în care fiecare asociat/fondator își are domiciliul. Se achită, la administrația financiară, o taxă de 20 lei.

Valabilitatea certificatului de cazier fiscal este de 30 zile.

Pentru solicitarea înscrierii în Registrul asociațiilor și fundațiilor, persoanele fizice și juridice străine care nu sunt înregistrate fiscal în România nu au obligația să prezinte certificatul de cazier fiscal, fiind suficientă declarația autentică pe propria răspundere că nu au datorii fiscale. În cazul în care persoanele străine solicită eliberarea unui certificat de cazier fiscal trebuie să prezinte și permisul de ședere temporară în România, eliberat de organele de poliție.

Potrivit art. 8 alin. 3 din OG nr. 75/2001, judecătorul nu va dispune înscrierea asociației/fundației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, în cazul în care în cazierul fiscal există înscrise fapte de natură penală și/sau fapte care au atras răspunderea solidară a unei persoane cu debitorul declarat insolubil sau insolvent ori declararea inactivității fiscale. Dezvoltări privind unele probleme legate de cazierul fiscal sunt prezentate în anexa 5.

6. Înscrierea organizației

Pentru a dobândi personalitate juridică, organizația trebuie înscrisă în Registrul asociațiilor și fundațiilor de la judecătoria în a cărei rază teritorială își are sediul.

În acest scop, la judecătoria trebuie depusă o cerere tip (vezi anexa 6), la care se anexează toată formularistica obținută până în acel moment, și anume:

- Actul constitutiv – în 3 exemplare originale și o copie
- Statutul – în 3 exemplare originale și o copie
- Dovada sediului (contractul de închiriere/comodat pentru noul sediu și actul de proprietate al imobilului închiriat/folosit gratuit - în copie)
- Dovada patrimoniului (extrasul de cont, pentru aportul în numerar) - în original
- Certificatul de cazier fiscal pentru fiecare asociat/fondator- în original
- Dovada disponibilității de denumire - în original
- Dovada achitării taxei de timbru de 19 lei și a timbrului judiciar de 0,3 lei.

La instanță, procedura este necontencioasă (neconflictuală, în sensul că nu se rezolvă un conflict de interese/drepturi, ci se verifică doar îndeplinirea unor condiții legale).

În termen de 3 zile de la depunerea cererii de înscriere și a documentelor menționate mai sus, judecătorul desemnat de președintele instanței verifică legalitatea acestora și dispune, prin încheiere, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor²⁵

²⁵ Art. 8 alin. 2 din OG nr. 26/2000.

În cazul în care cerințele legale pentru constituirea asociației nu sunt îndeplinite, judecătorul, la expirarea termenului de 3 zile de la depunerea cererii, îl va cita, în camera de consiliu, pe reprezentantul asociației, punându-i în vedere, în scris, să remedieze neregularitățile constatate.

Dacă neregularitățile constatate sunt grave și pun în discuție caracterul constituțional al organizației (în raport de dispozițiile art. 40 alin. 2 din Constituție)²⁶, pentru termenul fixat va fi citat și parchetul de pe lângă instanța sesizată, căruia i se vor comunica, în copie, cererea de înscriere, împreună cu actul constitutiv și statutul asociației. În acest caz punerea concluziilor de către procuror este obligatorie.

În situația în care, la termenul fixat, neregularitățile sunt înlăturate, judecătorul, ascultând și concluziile procurorului, dacă este cazul, va lua act despre aceasta prin încheiere, dispunând înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

În cazul în care neregularitățile nu au fost înlăturate sau, deși legal citat, reprezentantul asociației lipsește în mod nejustificat, judecătorul va respinge cererea de înscriere prin încheiere motivată.

Încheierile de admitere sau de respingere a cererii de înscriere sunt supuse numai recursului.

În cazul în care procurorul nu a participat la soluționarea cererii, parchetului pe de lângă instanța sesizată i se vor comunica și copii de pe actul constitutiv și de pe statutul asociației, împreună cu încheierea de admitere ori de respingere a cererii de înscriere, după caz.

Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la data pronunțării, pentru cei care au fost prezenți, și de la data comunicării, pentru cei care au lipsit.

Recursul se soluționează cu citarea părților, în camera de consiliu, de urgență și cu precădere.

²⁶ Art. 40 alin. 2 din Constituție prevede: “*Partidele sau organizațiile care, prin scopurile sau prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statutului de drept ori a suveranității, a integrității sau a independenței României sunt neconstituționale.*”

În ziua în care încheierea de admitere rămâne irevocabilă²⁷, se va efectua și înscrierea noii organizații în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

După înscrierea noii organizații în Registrul asociațiilor și fundațiilor, se eliberează, la cererea reprezentantului asociației sau mandatarului acesteia, un **certificat de înscriere** care va cuprinde:

- denumirea asociației;
- sediul acesteia;
- durata de funcționare;
- numărul și data înscrierii în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Acest certificat de înscriere face dovada personalității juridice a organizației în raport cu celelalte persoane (cu terții)²⁸.

Recomandăm efectuarea a cel puțin 5 **copii legalizate de pe încheierea de admitere** a înscrierii, cu mențiunea **“definitivă și irevocabilă”** (pentru fiecare copie legalizată trebuie achitată o taxă judiciară de timbru de 2 lei și un timbru judiciar de 15 bani).

7. Obținerea certificatului de înregistrare fiscală (“codul fiscal”)

Acest certificat este necesar pentru efectuarea oricărei operațiuni financiare. Eliberarea lui se solicită Administrației finanțelor publice în a cărei rază teritorială își are sediul organizația.

Potrivit legii, odată cu efectuarea înscrierii, încheierea prin care s-a dispus înscrierea se comunică din oficiu, pentru evidența fiscală, organului financiar local în a cărui rază teritorială se afla sediul asociației, cu menționarea numărului de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor²⁹.

²⁷ Încheierea rămâne irevocabilă prin neatacarea ei în termenul de recurs (5 zile) sau prin respingerea recursului declarat împotriva ei. La calculul termenului în care încheierea devine irevocabilă prin nerecurare, trebuie avut în vedere faptul că procurorul are dreptul să declare recurs împotriva oricărei încheieri de acest fel, iar, dacă nu a participat la judecarea cauzei (cum se întâmplă în majoritatea cazurilor), termenul de recurs pentru procuror nu începe să curgă de la pronunțare, ci de la data la care i se comunică încheierea împreună cu copii de pe actul constitutiv și statut.

²⁸ Art. 12 alin. 2 din OG nr. 26/2000.

²⁹ Art. 8 alin. 3 din OG nr.26/2000.

Dar, din păcate, această comunicare nu este suficientă pentru obținerea certificatului de înregistrare fiscală. Procedura este mai complicată și presupune:

- Completarea, în 2 exemplare, a declarației de înregistrare fiscală pentru persoane juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică (formularul 010 – vezi anexa 7), la care se anexează:

- certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor – în copie

- încheierea de admitere a înscrierii – în copie

- dovada sediului – în copie (contractul de închiriere/comodat pentru noul sediu și actul de proprietate al imobilului închiriat/folosit gratuit)

- actul constitutiv și statutul – în copie

II. FUNCȚIONAREA

1. Organizarea asociației/fundației

Asociația/fundația (organizația) își exercită drepturile și își îndeplinește obligațiile prin organele sale. Actele juridice făcute de organele asociației/fundației, în limitele puterilor ce le-au fost conferite prin statut, sunt actele persoanei juridice însăși³⁰.

Raporturile dintre asociație/fundație și cei care alcătuiesc organele sale sunt supuse, prin asemănare, regulilor mandatului, dacă nu s-a prevăzut altfel prin statut³¹.

Organele **asociației** sunt:

a) adunarea generală;

b) consiliul director;

c) cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori.

Organele **fundației** sunt:

a) consiliul director;

b) cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori.

³⁰ Art. 35 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice

³¹ Art. 36 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice

Se observă că, în cazul fundației, nu există *adunarea generală* (ca în cazul asociației). Aceasta deoarece fondatorul (după caz, fondatorii) nu devine și membru al fundației; de la data constituirii acesteia, fondatorul devine străin³² de fundație: nu mai poate revoca actul constitutiv³³, nu poate modifica durata de funcționare, nu poate hotărî absorbția sau fuzionarea fundației cu alte entități, nu poate hotărî dizolvarea/lichidarea fundației.

Adunarea generală a **asociației** este organul de conducere, alcătuit din totalitatea asociaților și are următoarele competențe:

- a) stabilirea strategiei și a obiectivelor generale ale asociației;
- b) aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil;
- c) alegerea și revocarea membrilor consiliului director;
- d) alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori;
- e) înființarea de filiale;
- f) modificarea actului constitutiv și a statutului;
- g) dizolvarea și lichidarea asociației, precum și stabilirea destinației bunurilor rămase după lichidare;
- h) orice alte atribuții prevăzute în lege sau în statut, inclusiv schimbarea sediului (dacă în statut nu s-a prevăzut expres că schimbarea sediului se decide de consiliul director)

Adunarea generală se întrunește *cel puțin o dată pe an* și are drept de control permanent asupra executării bugetului și asupra membrilor consiliului director. Regulile privind organizarea și funcționarea adunării generale trebuie stabilite, cât mai exact și mai detaliat, prin statut.

Hotărârile luate de adunarea generală în limitele legii, ale actului constitutiv și ale statutului sunt obligatorii chiar și pentru membrii asociației care nu au luat parte la adunarea generală sau au votat împotriva.

³² Desigur, “înstrăinarea” nu este totală; de exemplu, schimbarea scopului fundației se poate face numai de către fondator sau de majoritatea fondatorilor în viață. Dacă nici unul dintre fondatori nu mai este în viață, schimbarea scopului fundației se face numai cu întrunirea votului a patru cincimi din numărul membrilor consiliului director – art. 29 alin. 5 din OG nr.26/2000.

³³ Art. 19 alin. 2 din OG nr.26/2000

Hotărârile adunării generale, contrare legii, actului constitutiv sau dispozițiilor cuprinse în statut, **pot fi atacate în justiție** de către oricare dintre **membrii asociației** care au lipsit de la adunarea generală sau care au votat împotriva și au cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal de ședință³⁴, în termen de 15 zile de la data când au luat cunoștință despre hotărâre sau de la data când a avut loc ședința, după caz.

În acest sens, membrul asociat va formula o **cerere de anulare a hotărârii** adunării generale, pe care o va adresa judecătorei în circumscripția căreia asociația își are sediul. Hotărârea instanței este supusă numai recursului.

Consiliul director al **asociației** asigură punerea în executare a hotărârilor adunării generale. El poate fi alcătuit și din persoane din afara asociației³⁵, dar numărul lor nu poate depăși 25% din componența sa. Competențele consiliului director sunt:

- a) prezintă adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectul programelor asociației;
- b) încheie acte juridice în numele și pe seama asociației;
- c) aprobă organigrama și politica de personal ale asociației, dacă prin statut nu se prevede altfel;
- d) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală (de exemplu, decide schimbarea sediului, dacă s-a prevăzut expres în statut că are această atribuție).

Ca și în cazul adunării generale, regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare.

Consiliul director al asociației poate împuternici una sau mai multe persoane cu funcții executive, inclusiv persoane care nu au calitatea de asociat ori sunt străine de asociație, pentru a încheia acte juridice în numele și pe seama

³⁴ Pentru a formula cerere de anulare a hotărârii, nu este suficient ca asociatul prezent să voteze împotriva; este necesar ca el să ceară să se menționeze în procesul-verbal de ședință că a votat împotriva.

³⁵ Nu poate fi membru al consiliului director persoana care ocupă o funcție de conducere în cadrul unei instituții publice, dacă asociația respectivă are ca scop sprijinirea activității acelei instituții publice – art. 24 alin. 4 din OG nr.26/2000.

asociației sau pentru a îndeplini orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

Deciziile consiliului director, contrare legii, actului constitutiv sau statutului asociației pot fi atacate în justiție, în aceleași condiții în care pot fi atacate hotărârile adunării generale. Desigur, pentru persoanele care nu fac parte din consiliul director, termenul de 15 zile pentru formularea cererii de anulare a deciziei curge de la data când au luat cunoștință despre hotărâre³⁶.

Cenzorul/cenzorii asociației

Numirea unui cenzor sau a unei comisii de cenzori³⁷ se hotărăște cu ocazia întocmirii actului constitutiv al asociației.

Dacă numărul asociaților este mai mic sau egal cu 15, numirea unui cenzor nu este obligatorie. În acest caz, fiecare dintre asociați care nu este membru al consiliului director poate exercita dreptul de control financiar intern.

Dacă numărul asociaților este mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie. Acesta poate fi o persoană din afara asociației.

Dacă numărul asociaților este mai mare de 100 de membri înscriși până la data întrunirii ultimei adunări generale, controlul financiar intern se exercita de către o comisie de cenzori. Comisia de cenzori este alcătuită dintr-un număr impar de membri. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori. **Cel puțin unul dintre cenzorii din comisia de cenzori trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil, în condițiile legii**³⁸. Regulile generale de

³⁶ Tot de la aceeași dată curge termenul și pentru membrul consiliului director care nu a fost prezent la ședință .

³⁷ Art. 27 și 27/1 din OG nr. 26/2000.

³⁸ Întrucât condiția calității de contabil autorizat sau expert contabil a cenzorului este prevăzută în cuprinsul articolului în care este reglementată comisia de cenzori (art. 27/1 din OG nr.26/2000) și nu se regăsește și în articolul privind numirea unui singur cenzor (art. 27 din OG nr.26/2000), din interpretarea comparativă a textelor rezultă că numai în cazul comisiei de cenzori se pune problema ca unul dintre cenzori să fie contabil autorizat sau expert contabil. Deci, atunci când, potrivit legii, este obligatorie numirea unui singur cenzor, acesta nu trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil.

organizare și funcționare a comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală. Comisia de cenzori își poate elabora un regulament intern de funcționare.

Din interpretarea art. 27 și art. 27/1 din OG nr.26/2000, rezultă că **numărul de asociați în raport de care se apreciază obligativitatea/neobligativitatea cenzorului sau a comisiei de cenzori nu este cel de la data înființării asociației, ci trebuie avut în vedere numărul de membri înscriși până la data întrunirii ultimei adunări generale.**

Atributiile cenzorului sau, după caz, ale comisiei de cenzori constau în:

- a) verificarea modului în care este administrat patrimoniul asociației;
- b) întocmirea rapoartelor și prezentarea lor adunării generale;
- c) participarea la ședințele consiliului director, fără drept de vot;
- d) îndeplinirea oricăror alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

Consiliul director al fundației este organul de conducere și de administrare al acesteia. El asigură realizarea scopului și obiectivelor fundației, exercitând următoarele atribuții:

- a) stabilirea strategiei generale și a programelor fundației;
- b) aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil;
- c) alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori;
- d) înființarea de filiale;
- e) încheierea de acte juridice, în numele și pe seama fundației;
- f) executarea bugetului de venituri și cheltuieli;
- g) aprobarea organigramei și a strategiei de personal ale fundației;
- h) modificarea statutului fundației;
- i) îndeplinirea oricăror alte atribuții prevăzute în lege sau în statut.

Se observă că, întrucât în cazul fundației nu există o adunare generală, consiliul director al fundației are competențe mai largi decât ale consiliului director al unei asociații, printre acestea numărându-se și atribuții specifice adunării generale ale asociației.

Desigur, regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director trebuie stabilite, exact și detaliat, prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare.

Consiliul director se compune din cel puțin 3 membri. Aceștia sunt desemnați de fondator/fondatori la data constituirii fundației.

În cazul în care, pe parcursul funcționării fundației, componența consiliului director nu se poate modifica în condițiile stabilite de statut, instanța în a cărei circumscripție teritorială își are sediul fundația va desemna, pe cale de ordonanță președințială (deci, printr-o procedură de urgență), la cererea oricărei persoane interesate, persoanele care vor intra în componența consiliului director.

Deciziile contrare legii, actului constitutiv sau statutului fundației pot fi atacate în justiție, în condițiile prevăzute și pentru asociații, de fondator sau de oricare dintre membrii consiliului director care a lipsit sau a votat împotriva și a cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal de ședință.

Consiliul director al fundației poate împuternici una sau mai multe persoane cu funcții executive, inclusiv persoane care sunt străine de fundație, pentru a încheia acte juridice în numele și pe seama fundației sau pentru a îndeplini orice alte atribuții prevăzute în lege sau în statut.

Cu privire la cenzori, în cazul fundației, opinăm că, din corelarea prevederilor art. 31 cu art. 27 și 27/1 din OG nr.26/2000, rezultă concluzia că întotdeauna controlul financiar intern trebuie efectuat de către o comisie de cenzori, iar nu de către un singur cenzor, atribuțiile fiind similare celor prevăzute în cazul asociației, și anume:

- a) verificarea modului în care este administrat patrimoniul fundației;
- b) întocmirea rapoartelor și prezentarea lor consiliului director;
- c) participarea la ședințele consiliului director, fără drept de vot;
- d) îndeplinirea oricăror alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de consiliul director.

2. Modificarea actului constitutiv și a statutului organizației

În practică, pot apărea numeroase astfel de modificări. Spre exemplu, schimbarea sediului, schimbarea componenței nominale a organelor asociației/fundației, schimbarea regulilor de organizare/funcționare ori a procedurilor prevăzute în statut.

Pentru ca astfel de modificări să fie luate în seamă de către celelalte persoane (terți), este nevoie de informarea terților în legătură cu existența lor. Această informare se face prin îndeplinirea unei proceduri de publicitate a modificărilor, care constă în înscrierea respectivelor modificări în Registrul asociațiilor și fundațiilor³⁹ aflat la grefa judecătoreiei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul asociația⁴⁰.

Procedura de înscriere a modificării(lor) în registrul special este similară celei de la înființarea organizatei, deci presupune sesizarea judecătoreiei de la sediul organizației cu o **cerere pentru înscrierea modificărilor actului constitutiv și/sau statutului** (vezi anexa 8). Instanța, după ce va verifica îndeplinirea cerințelor legale și va dispune remedierea eventualelor neregularități, va pronunța o hotărâre (denumită încheiere) prin care va admite cererea de înscriere a modificărilor în registrul special.

La sesizarea instanței, cererea de înscriere a modificării va fi însoțită de:

- Încheierea instanței prin care s-a dispus înscrierea organizației în registrul special (încheierea “de înființare” a organizației) – în copie
- Hotărârea adunării generale prin care a fost modificat actul constitutiv/statutul⁴¹ - 3 exemplare originale și o copie

³⁹ Modificările aduse actului constitutiv și/sau statutului **produc efecte de la data înscrierii lor în Registrul asociațiilor și fundațiilor** – art. 8 alin. 1 din Regulamentul privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, Registrului federațiilor și Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 214 din 16/05/2000

⁴⁰ Potrivit art. 33 alin. 3 din OG nr.26/2000, “Despre **schimbarea sediului** se va face mențiune, dacă este cazul, atât în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoreiei vechiului sediu, cât și în cel aflat la grefa judecătoreiei noului sediu. În acest scop, o copie a încheierii prin care s-a dispus schimbarea sediului va fi comunicată din oficiu judecătoreiei în circumscripția căreia asociația urmează să-și aibă noul sediu.”

⁴¹ În cazul modificării sediului, în locul hotărârii adunării generale se poate depune o hotărâre în acest sens a consiliului director, dar numai dacă prin statut s-a prevăzut expres că schimbarea

- Noul statut modificat (în caz de modificări)⁴² - 3 exemplare originale și o copie
- Contractul de închiriere/comodat pentru noul sediu (în cazul schimbării sediului) și actul de proprietate al imobilului în care a fost închiriat spațiul pentru noul sediu - în copie
- Cazierul fiscal pentru noi membri⁴³ - în original
- Dovada achitării taxei de timbru de 19 lei și a timbrului judiciar de 0,3 lei.

În măsură în care sunteți siguri că ați depus toate documentele necesare, în numărul, forma și conținutul prevăzute de lege pentru înscrierea modificării, puteți să nu vă prezentați la termenul de judecată, cu condiția să cereți în scris ca judecarea cauzei să se facă în lipsa dv., conform art.242 alin 2 cod procedură civilă.

sediului poate fi decisă de consiliul director (în lipsa unei prevederi exprese în statut, schimbarea sediului se hotărăște tot de adunarea generală).

⁴² Recomandăm ca după fiecare modificare, **statutul să fie refăcut integral**, după sistemul care se aplică la republicarea legilor care au suferit modificări (actualizarea conținutului fiecărui articol modificat, renumerotarea articolelor, dacă au fost introduse sau eliminate articole din statut). Astfel, statutul refăcut va fi un act unitar, care va conține toate actualizările intervenite, nemaifiind necesară consultarea diferitelor “acte adiționale”, care, în timp, au adus modificări statutului.

⁴³ Problemele privind cazierul fiscal sunt dezvoltate în anexa 5. **Necesitatea prezentării cazierului fiscal pentru noii membri** ai unei organizații deja înființate este o chestiune cu privire la care există diferențe de opinii între instanțele din țară, unele considerându-l necesar, iar altele nu. Din acest motiv, până la unificarea punctelor de vedere, trebuie ținut cont de “obiceiul locului”. Certificatul de cazier fiscal este valabil 30 de zile și trebuie să fie valabil la data pronunțării instanței. Dacă se constată că el expiră până la data pronunțării, judecata se amână, în vederea obținerii unui nou certificat de cazier fiscal. Dacă noul membru este **cetățean străin** el va trebui să depună o declarație autentică, dată în limba lui maternă, în fața notarului public din țara sa, în care să afirme pe proprie răspundere că nu are datorii fiscale (desigur, dacă nu are astfel de datorii). Declarația autentică, care ține locul certificatului de cazier fiscal, se va traduce în limba română de un traducător autorizat și se va legaliza la un notar public din România.

3. Recunoașterea organizației ca fiind de utilitate publică⁴⁴

Recunoașterea unei asociații sau fundații ca fiind de utilitate publică se face prin **hotărâre a Guvernului**.

În acest scop, asociația sau fundația interesată adresează o cerere Secretariatului General al Guvernului, care o înaintează, în termen de 15 zile, ministerului sau organului de specialitate al administrației publice centrale în a cărei sferă de competență își desfășoară activitatea.

Pentru recunoașterea utilității publice trebuie întrunite **cumulativ** următoarele **condiții**:

a) activitatea organizației se desfășoară în interes general sau al unor colectivități, după caz⁴⁵;

b) organizația funcționează de cel puțin 3 ani⁴⁶;

c) prezintă un raport de activitate din care să rezulte desfășurarea unei activități anterioare semnificative, prin derularea unor programe ori proiecte specifice scopului său, însoțit de situațiile financiare anuale și de bugetele de venituri și cheltuieli pe ultimii 3 ani anteriori datei depunerii cererii privind recunoașterea statutului de utilitate publică;

d) valoarea activului patrimonial pe fiecare dintre cei 3 ani anteriori în parte este cel puțin egală cu valoarea patrimoniului inițial.

Recunoașterea utilității publice conferă organizației următoarele **drepturi** și **obligații**:

Drepturi

a) dreptul de a i se atribui în folosință gratuită bunurile proprietate publică;

b) dreptul de a menționa în toate documentele pe care le întocmește că asociația sau fundația este recunoscută ca fiind de utilitate publică;

⁴⁴ A se vedea art. 38 – 45 din OG nr. 26/2000.

⁴⁵ Guvernul poate să acorde o dispensă de la îndeplinirea condiției, dacă:

a) asociația sau fundația solicitantă a rezultat din fuziunea a două sau mai multe asociații ori fundații preexistente; și

b) fiecare dintre asociațiile sau fundațiile preexistente ar fi îndeplinit condiția, dacă ar fi formulat solicitarea în mod independent.

⁴⁶ Guvernul poate să acorde o dispensă de la îndeplinirea condiției, în aceleași condiții ca și cele prezentate la nota de subsol cu nr. 45.

Obligații

c) obligația de a menține cel puțin nivelul activității și performanțele care au determinat recunoașterea;

e) obligația de a comunica autorității administrative competente orice modificări ale actului constitutiv și ale statutului, precum și rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale; autoritatea administrativă are obligația să asigure consultarea acestor documente de către orice persoană interesată;

f) obligația de a publica, în extras, în termen de 3 luni de la încheierea anului calendaristic, rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și în Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial. Modelul extrasului situațiilor financiare se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Recunoașterea utilității publice se face pe durată nedeterminată. Recunoașterea poate fi retrasă dacă se constată că organizația nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile care au stat la baza recunoașterii utilității publice sau dacă organizația nu își îndeplinește obligațiile specifice calității sale.

Litigiile referitoare la recunoașterea utilității publice a asociațiilor și fundațiilor se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Redactarea textului privind “*dreptul*” asociației/fundației de utilitate publică “*de a i se atribui în folosință gratuită bunurile proprietate publică*”, este generos de largă, dar are o relevanță în principal teoretică, întrucât în practică, pentru multe organizații, dreptul a avut un conținut foarte sărac, nesemnificativ.

Este posibil ca tocmai generalitatea textului, absența prevederii oricăror criterii sau proceduri, să facă din acest drept obiectul unor acțiuni arbitrare din partea entităților care pot dispune măsuri de atribuire în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică.

În lipsa criteriilor și procedurilor, un astfel de drept poate avea un conținut extrem de consistent sau extrem de sărac, în funcție de destinatar și de voință exclusivă, de necontrolat, a entității care are dreptul de atribuire. Consecința directă este favorizarea/defavorizarea asociațiilor/fundațiilor de utilitate publică fără criterii clare și transparente.

4. Diverse probleme întâlnite în practica funcționării organizațiilor

A. Obligații ale organizațiilor cu privire la aplicarea legii pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor și a actelor de terorism (printre care, trimiterea unei COMUNICĂRI către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor cu numele persoanei/persoanelor din cadrul organizației desemnate cu responsabilități în aplicarea acestei legi).

Legea nr.656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, lege care a suferit mai multe modificări, a instituit obligații “de vigilență” pentru anumite categorii de persoane juridice și fizice.

Dacă, inițial, în anul 2002, legea nu viza asociațiile și fundațiile (ci mediul financia-bancar, cum era, de altfel, și normal), începând cu anul 2005 , legea a fost extinsă și în privința acestora.

Potrivit art. 14 alin. 1 din Legea nr.656/2002, persoanele juridice prevăzute la art. 8, deci și **asociațiile și fundațiile**, sunt obligate să **desemneze una sau mai multe persoane care au responsabilități în aplicarea prezentei legi, ale căror nume vor fi comunicate Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, împreună cu natura și cu limitele responsabilităților menționate.**

De asemenea, art. 14 din Legea nr. 656/2002 mai prevede, în alin. 1/1, o obligație atât pentru entitățile finaciar-bancare, cât și pentru **asociații și fundații: stabilirea de politici și proceduri adecvate în materie de cunoaștere a clientelei, de raportare, de păstrare a evidențelor secundare sau operative, de control intern, evaluare și gestionare a riscurilor, managementul de conformitate și comunicare, pentru a preveni și a împiedica operațiunile suspecte de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului⁴⁷, asigurând instruirea corespunzătoare a angajaților⁴⁸.**

⁴⁷ Prin tranzacție suspectă se înțelege operațiunea care aparent nu are un scop economic sau legal ori care, prin natura ei și/sau caracterul neobișnuit în raport cu activitățile clientului uneia dintre persoanele prevăzute la art. 8, trezește suspiciunea de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism (art. 2 lit. c din Legea nr. 656/2002)

⁴⁸ Pe site-ul Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor este publicat un Manual de instruire privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, la adresa: <http://www.onpcsb.ro/pdf/MANUAL%20INSTRUIRE%20-%20ROMANA.pdf>

Noțiunea de “*clientela*”⁴⁹ folosită în art. 14 din lege nu este specifică asociațiilor și fundațiilor, ci activității din sectorul financiar-bancar, comercial. Și din această observație rezultă că legea nu era destinată asociațiilor și fundațiilor și că prevederile acestei legi au fost extinse artificial la ong-uri.

Persoanele desemnate de asociații și fundații potrivit dispozițiilor art. 14 alin. 1 vor raporta Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, în cel mult 10 zile lucrătoare, efectuarea operațiunilor cu sume în numerar⁵⁰, în lei sau în valută, a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro, indiferent dacă tranzacția se realizează prin una sau mai multe operațiuni ce par a avea o legătură între ele⁵¹.

Persoanele desemnate de asociații și fundații potrivit dispozițiilor art. 14 alin. 1 vor întocmi pentru fiecare tranzacție suspectă⁵² un raport scris, în forma stabilită de Oficiu, care va fi transmis imediat acestuia⁵³.

De îndată ce orice salariat al unei asociații sau fundații are suspiciuni că o operațiune ce urmează să fie efectuată are ca scop spălarea banilor sau finanțarea actelor de terorism, acesta are obligația să informeze persoana desemnată conform art. 14 alin. 1 (din cadrul acelei asociații/fundații), care va sesiza imediat Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor⁵⁴.

⁴⁹ **Clientela** = totalitatea clienților, mulțime de clienți. (definiție DEX) **Client** = persoană care cumpără (regulat) de la un magazin, consumă ceva într-un local public etc., considerată în raport cu persoana sau întreprinderea de la care cumpără, consumă etc. (definiție DEX)

⁵⁰ Obligația de raportare nu există în cazul operațiunilor desfășurate prin bănci, întrucât băncile raportează separat și ar fi vorba de o dublă raportare. În acest sens sunt și precizările Oficiului, pe site-ul acestuia, la rubrica de întrebări frecvente (FAQ). Cităm: “În situația în care operațiunile cu sume în numerar a căror limită minimă reprezintă echivalentul în lei a 15.000 euro se derulează prin intermediul unei instituții de credit, pentru evitarea unei duble raportări, în opinia Oficiului nu se mai impune raportarea din partea persoanei client al băncii întrucât, conform prevederilor art.8 alin.(1) lit. a) din Legea nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, această obligație revine instituției de credit, în calitate de entitate raportoare.” – a se vedea pagina de internet a Oficiului de la adresa: <http://www.onpcsb.ro/html/faq.php>

⁵¹ Art. 3 alin. 6 și 7 din Legea nr. 656/2002.

⁵² Prin tranzacție suspectă se înțelege operațiunea care aparent nu are un scop economic sau legal ori care, prin natura ei și/sau caracterul neobișnuit în raport cu activitățile clientului uncia dintre persoanele prevăzute la art. 8, trezește suspiciunea de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism (art. 2 lit. c din Legea nr. 656/2002)

⁵³ Art. 15 din Legea nr. 656/2002.

⁵⁴ Art. 1 din Legea nr. 656/2002.

Asociațiile și fundațiile sunt obligate să trimită Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, în termen de 30 de zile de la solicitare, orice informații necesare îndeplinirii atribuțiilor stabilite de lege, secretul profesional (ca și cel bancar) **nefiind opozabil Oficiului**⁵⁵.

Asociațiile și fundațiile pot fi verificate și controlate în legătură cu aplicarea Legii nr. 656/2002 de următoarele autorități sau structuri:

- Garda Financiară, precum și orice alte autorități cu atribuții de control financiar-fiscal;
- Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor.

Nerespectarea obligațiilor menționate mai sus constituie contravenții⁵⁶, sancționate cu amendă între 10.000- 50.000 RON, sancțiunea putându-se aplica și persoanei juridice.

Pe lângă sancțiunea amenzii contravenționale, persoanei juridice i se pot aplica una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni contravenționale complementare:

- confiscarea bunurilor destinate, folosite sau rezultate din contravenție;
- suspendarea avizului, acordului sau a autorizației de exercitare a unei activități ori, după caz, suspendarea activității agentului economic, pe o durată de la o lună la 6 luni;
- retragerea licenței sau a avizului pentru anumite operațiuni ori pentru activități de comerț exterior, pe o durată de la o lună la 6 luni sau definitiv;
- blocarea contului bancar pe o durată de la 10 zile la o lună;
- anularea avizului, acordului sau a autorizației de exercitare a unei activități;
- închiderea unității.

*

Practic, îndeplinirea acestor obligații începe (dar nu se rezuma la) **trimiterea unei comunicări** către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor cu numele persoanei/persoanelor din cadrul organizației desemnate cu responsabilități în aplicarea acestei legi (a se vedea anexa 9, în care este prezentat formularul-tip de comunicare). Reamintim că vor trebui făcute **raportări** (în cazurile prevăzute de lege), vor trebui stabilite **politici și proceduri** pentru aplicarea legii, va trebui asigurată **instruirea** corespunzătoare a angajaților.

⁵⁵ Art. 5 din Legea nr. 656/2002.

⁵⁶ Art. 22 din Legea nr. 656/2002.

B. Obligații ale organizațiilor privind protecția datelor cu caracter personal

(printre care, NOTIFICAREA Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal)

Legea nr. 677/2001, publicată în M. Of. nr.790/12 dec. 2001, se referă la protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Potrivit art. 3 lit. a din Legea nr. 677/2001, constituie “**date cu caracter personal**” orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă⁵⁷.

Notiunea de “**prelucrare a datelor cu caracter personal**” este definită⁵⁸ ca orice operațiune sau set de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea⁵⁹, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea către terți⁶⁰ prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea.

Art. 3 lit. e din Legea nr. 677/2001 definește “**operatorul**” de date cu caracter personal ca fiind persoana fizică sau juridică, de drept public ori de drept privat care a decis să prelucreze date cu caracter personal prin anumite operațiuni, efectuate prin mijloace automate sau/și prin alte mijloace decât cele automate.

⁵⁷ O persoană identificabilă este acea persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în mod particular prin referire la un număr de identificare ori la unul sau la mai mulți factori specifici identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale (art. 3 lit. a din Legea nr. 677/2001).

⁵⁸ Art. 3 lit. b din Legea nr. 677/2001.

⁵⁹ Stocarea constă în păstrarea pe orice fel de suport a datelor cu caracter personal culese (art. 3 lit. c din Legea nr. 677/2001).

⁶⁰ Terț este orice persoană fizică sau juridică, de drept privat ori de drept public, inclusiv autoritățile publice, instituțiile și structurile teritoriale ale acestora, alta decât persoana vizată, operatorul ori persoana împuternicită sau persoanele care, sub autoritatea directă a operatorului sau a persoanei împuternicite, sunt autorizate să prelucreze date (art. 3 lit. g din Legea nr. 677/2001).

Problemele pentru asociații și fundații sunt legate, în principal, de un exces birocratic reprezentat de **notificarea** prevăzută în art. 22 din lege.

Orice operator de date personale, deci și asociațiile și fundațiile care intră în legătură cu cetățeni identificați sau identificabili, este obligat să trimită o notificare autorității de supraveghere (Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal), personal sau prin reprezentant, înainte de efectuarea oricărei prelucrări ori a oricărui ansamblu de prelucrări⁶¹.

După ce efectuează verificări și, în anumite situații chiar un control prealabil, autoritatea de supraveghere, va emite o decizie. Dacă decizia este favorabilă, operatorul va primi un număr de înregistrare și va fi înscris în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal notificate⁶².

Excepțiile de la obligația de a trimite notificare autorității de supraveghere sunt rare și vizează în mică măsură activitatea asociațiilor și fundațiilor. Ele se referă la:

- cazul în care prelucrarea are ca unic scop ținerea unui registru destinat prin lege informării publicului și deschis spre consultare publicului în general sau oricărei persoane care probează un interes legitim, cu condiția ca prelucrarea să se limiteze la datele strict necesare ținerii registrului menționat⁶³
- persoanele fizice care prelucrează date cu caracter personal pentru uzul lor personal, iar datele în cauză nu sunt destinate a fi dezvăluite⁶⁴
- efectuarea prelucrărilor de date pentru scopurile prevăzute în deciziile emise de președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (A.N.S.P.D.C.P.)⁶⁵.

⁶¹ Pe site-ul Autorității, este postat un *Ghid de completare a formularului de notificare* (la adresa : http://www.dataprotection.ro/?page=ghid_notificare&lang=ro). Varianta practică este de **notificare online**, pe pagina de internet a Autorității, la adresa: <http://www.dataprotection.ro/notificare/> .

⁶² Art. 23-24 din Legea nr. 677/2001.

⁶³ Art. 22 alin. 2 din Legea nr. 677/2001.

⁶⁴ Art. 2 alin. 6 din Legea nr. 677/2001.

⁶⁵ Decizia nr. 90/2006 privind cazurile în care nu este necesară notificarea prelucrării unor date cu caracter

personal, publicată în M.Of. nr. 654/28 iulie 2006, prevede că notificarea prelucrării datelor cu caracter personal nu este necesară în următoarele cazuri:

a) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la petiționari este efectuată de autoritățile și instituțiile publice centrale și locale, serviciile publice descentralizate ale

ministerelor și ale celorlalte organe centrale, companiile și societățile naționale, societățile comerciale de interes județean sau local și regiile autonome, în vederea îndeplinirii unor obligații legale;

b) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la propriii angajați și la colaboratorii externi este efectuată de entitățile de drept public și de drept privat, în vederea îndeplinirii unor obligații legale;

c) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la proprietarii sau chiriașii unui imobil folosit în comun este efectuată de către asociațiile de proprietari sau de locatari, în exercitarea drepturilor și obligațiilor stabilite prin lege, în scopul administrării aceluși imobil.

Decizia nr. 100/2007 privind stabilirea cazurilor în care nu este necesară notificarea prelucrării unor date cu caracter personal, prevede, în completarea deciziei din 2006, ca notificarea prelucrării datelor cu caracter personal nu este necesară și în următoarele cazuri:

a) când prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată de compartimentele/persoanele competente ale entităților de drept public și privat, în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege, pentru organizarea și desfășurarea activității proprii curente de gestiune economico - financiară și administrativă;

b) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la propriii angajați este efectuată în vederea subscrierii de acțiuni în interesul angajaților;

c) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la persoanele fizice înscrise la concursuri sau examene este efectuată în vederea ocupării locurilor de muncă vacante;

d) când prelucrarea datelor cu caracter personal cuprinse în formularul de curriculum vitae trimis, în mod voluntar, de persoanele fizice este efectuată de către entități de drept public și privat, în calitate de potențiali angajatori;

e) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la participanții la seminarii, conferințe și alte evenimente similare este efectuată exclusiv în scopul organizării acestor evenimente, cu condiția ca prelucrarea să se refere numai la datele necesare desfășurării acestor evenimente;

f) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la persoanele de contact ale entităților de drept public și privat este efectuată de alte entități de drept public și privat, exclusiv în scopul desfășurării activității profesionale și de protocol, prin ținerea unei evidențe a datelor de contact;

g) când prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la propriii membri este efectuată de către asociații, fundații sau orice alte organizații fără scop patrimonial, exclusiv în vederea realizării specificului activității organizației, cu condiția ca datele să nu fie dezvăluite unor terți fără consimțământul persoanei vizate;

h) când prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată de cultele și asociațiile religioase recunoscute potrivit legii, exclusiv în vederea realizării specificului activității acestora;

i) când prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată de cercetătorii acreditați de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu privire la persoanele fizice ale căror date se află în arhiva acestuia, exclusiv în scopuri jurnalistice, literare sau artistice, statistice, de cercetare istorică sau științifică;

j) când prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată de persoanele fizice care au acces la propriul dosar aflat în arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în vederea constatării, exercitării și apărării unui drept în justiție sau în scopuri jurnalistice, literare, artistice ori statistice, de cercetare istorică sau științifică;

Prelucrarea datelor personale fără îndeplinirea obligației de a trimite notificare autorității de supraveghere constituie contravenție, dacă faptele nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie infracțiuni, amenzile fiind consistente (până la 25.000 RON)⁶⁶.

Obligația trimiterii notificării are un caracter pur birocratic, care rezultă din faptul că nu există o legătură directă între notificare și măsurile de protecție a datelor cu caracter personal, care funcționează independent de notificare.

Astfel, persoanele care se consideră prejudiciate prin prelucrarea datelor se pot adresa cu plângere autorității de supraveghere⁶⁷ sau instanței de judecată⁶⁸, neavând nici o relevanță dacă operatorul este sau nu înregistrat (notificat) la A.N.S.P.D.C.P.

Răspunderea operatorului pentru prejudicierea persoanei nu depinde sub nici o formă de notificarea trimisă A.N.S.P.D.C.P. Cu sau fără notificare, răspunderea operatorului față de persoana prejudiciată este aceeași.

Dacă este sesizată cu o plângere de către persoana prejudiciată sau chiar din oficiu, A.N.S.P.D.C.P. poate face exact aceeași investigație și dacă operatorul este înregistrat și dacă nu este înregistrat, esențial fiind nu faptul notificării, ci încălcarea dreptului persoanei⁶⁹.

În acest context, eliminarea obligativității notificării în cazul asociațiilor și fundațiilor pare a fi o măsură rezonabilă. Până la o modificare a legii în acest sens, obligația de notificare trebuie, însă, îndeplinită.

k) când prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată exclusiv în scopuri jurnalistice, literare sau artistice.

⁶⁶ Art. 31 – 32 din Legea nr. 677/2001.

⁶⁷ A se vedea art. 25 - 27 din Legea nr. 677/2001.

⁶⁸ A se vedea art. 18 din Legea nr. 677/2001.

⁶⁹ A se vedea art. 25-27 din Legea nr. 677/2001.

C. Voluntariatul

Voluntariatul a fost introdus prin Legea nr. 195/2001, legea voluntariatului, publicată în M.Of. nr. 276/25 aprilie 2007.

În sensul legii, voluntariatul este activitatea de interes public⁷⁰ desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială.

Art. 2 lit. c din Legea nr. 195/2001 prevede ca în raport cu natura activității desfășurate, complexitatea acesteia, riscurile pe care le implică, impactul produs, respectiv răspunderea pe care o implică, între părți (organizația gazdă și voluntar) **se poate** încheia un contract de voluntariat, care este o convenție cu titlu gratuit⁷¹.

În practică, pot să apară probleme în legătură cu art. 8 din Legea nr. 195/2001, întrucât acesta contrazice art. 2 lit. c din aceeași lege.

Dacă art. 2 lit. c prevede că între părți **se poate** încheia un contract de voluntariat (deci nu este obligatoriu), admitându-se posibilitatea ca pentru activități mai puțin complexe și/sau riscante părțile să nu încheie vreun contract, art. 8 alin. 1 prevede expres ca: ***“Voluntariatul se desfășoară pe baza unui contract încheiat în forma scrisă, sub sancțiunea nulității absolute, între voluntar și organizația gazdă, în condiții de libertate contractuală a părților și cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.”***

În art. 8 -17 sunt detaliate drepturi și obligații specifice raporturilor angajat-angajator, mai puțin plata muncii, care complică o relație simplă dintre o persoană juridică fără scop patrimonial și o persoană fizică, relație inițial

⁷⁰ “Activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistența și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea” (art. 2 lit. b din Legea nr. 195/2001).

⁷¹ Legea 195/2001 interzice, în art. 6, folosirea contractului de voluntariat pentru plata “la negru” a muncii, în sensul “mascării” încheierii unor contracte oneroase, “cu plată”, prin întocmirea unor preținse contracte de voluntariat. Esențial pentru contractul de voluntariat este faptul că persoana fizică prestează o activitate de interes public fără a obține o contraprestație materială.

gândită de legiuitor (cel puțin, la art. 2) ca una care nu necesită întotdeauna un contract scris.

Ca măsură de prudență, în fața inconsecvenței legiuitorului, asociația/fundația ar trebui să folosească, potrivit art. 8, pentru fiecare caz de voluntariat, **un contract încheiat în forma scrisă. Contractul se încheie în două exemplare, dintre care unul se păstrează în mod obligatoriu în evidența persoanei juridice.**

De asemenea, asociația/fundația (*“organizația gazdă”*) este obligată să păstreze un **registru de evidență a voluntarilor, a duratei și a tipului activității desfășurate de aceștia.**⁷²

Contractul de voluntariat trebuie să cuprindă, obligatoriu⁷³, cel puțin următoarele **drepturi** ale voluntarului:

- desfășurarea activității în concordanță cu capacitatea și disponibilitatea sa;
- asigurarea de către organizația gazdă a desfășurării activităților în condițiile legale de protecție a muncii, în funcție de natura și de caracteristicile activității respective;
- asigurarea de către organizația gazdă, în condițiile prevăzute de lege, împotriva riscurilor de accident și de boală sau a altor riscuri care decurg din natura activității; în lipsa asigurării, orice daune suferite de voluntar în decursul desfășurării activității de voluntariat se suportă integral de organizația gazdă, dacă acestea nu au fost determinate de culpa voluntarului⁷⁴.
- eliberarea de către organizația gazdă, la terminarea perioadei de voluntariat, a unui certificat nominal care să recunoască prestarea activității de voluntar, precum și experiența și aptitudinile dobândite;

⁷² Art. 8 alin. 2 din Legea nr. 195/2001.

⁷³ Art. 9 din Legea nr. 195/2001.

⁷⁴ Voluntarul poate renunța la acest drept. Renunțarea trebuie să fie expresă și se exprimă în scris (art. 9 din Legea nr. 195/2001).

- în funcție de înțelegerea dintre organizația gazdă și voluntar, se poate stabili rambursarea de către organizația gazdă, în condițiile convenite în contract, a cheltuielilor efectuate pentru realizarea activității⁷⁵.

Tot în mod obligatoriu⁷⁶, contractul de voluntariat trebuie să cuprindă cel puțin următoarele **obligatii** ale voluntarului:

- să îndeplinească sarcinile primite din partea organizației gazdă;
- să păstreze confidențialitatea informațiilor la care are acces în cadrul activității de voluntariat;
- să participe la cursurile de instruire organizate, inițiate sau propuse de organizația gazdă pentru o mai bună desfășurare a activității voluntarului;
- voluntarul este răspunzător pentru daunele morale sau materiale aduse organizației gazdă în cadrul activității de voluntariat din propria culpă;
- în executarea contractului de voluntariat, voluntarul se subordonează conducerii persoanei juridice cu care a încheiat contractul.

Contractul de voluntariat poate fi denunțat unilateral de către oricare parte și se face în formă scrisă, cu arătarea motivelor. Termenul stabilit pentru prezentarea preavizului este de 30 de zile. Condițiile denunțării se stabilesc prin contractul de voluntariat. În lipsa prevederii în contract a unor condiții speciale de denunțare, se aplică prevederile art. 16 din lege, care stabilesc, în principiu, posibilitatea denunțării unilaterale a contractului.

Litigiile izvorâte din încheierea, modificarea, executarea sau încetarea contractului de voluntariat sunt de competență instanțelor judecătorești, dacă părțile contractului nu le pot rezolva pe cale amiabilă. Acțiunile izvorâte din contractul de voluntariat sunt scutite de taxă de timbru.

Este necesar ca în lege să se clarifice dacă întotdeauna și pentru orice activitate de voluntariat este obligatorie încheierea unui contract scris, având în vedere contradicțiile dintre actualele redactări ale art. 2 lit. c și art. 8 alin. 1 din Legea nr. 195/2001.

⁷⁵Voluntarul poate renunța la acest drept. Renunțarea echivalează cu un act de liberalitate (art. 9 din Legea nr. 195/2001). Fiind vorba de o “*donatie indirectă*” acest act de liberalitate constituie, alături de darul manual, o excepție de la regula formei autentice a donației.

⁷⁶ Art. 10 din Legea nr. 195/2001

D. Donația

Donația reprezintă un contract, adică o înțelegere dintre o persoană fizică sau juridică (denumită *donator*) și o altă persoană fizică sau juridică (denumită *donatar*) prin care donatorul transmite donatarului proprietatea unor bunuri mobile sau/și imobile, fără a cere nimic în schimbul acestei operațiuni (donatorul face o liberalitate, acționează cu titlu gratuit).

Ca regulă, donația se face în formă autentică: printr-un contract scris, care trebuie autentificat. În lipsa autentificării, donația este nulă, adică nu-și produce nici un efect, considerându-se că bunul nici nu a fost transmis de către donator.

Donația trebuie acceptată de reprezentantul legal al asociației/fundației sau de un împuternicit al acestuia, cu mențiunea că împuternicirea trebuie făcută tot în formă autentică (la fel ca și contractul de donație). Art. 817 cod civil, care prevedea, pe lângă acceptul reprezentantului legal al asociației/fundației, și o “ordonanță domnească” de acceptare a donației a fost modificat implicit odată cu adoptarea OG nr.26/2000, care nu mai conține astfel de restricții.

În cazul terenurilor, art. 77 al. 1 din OG nr.26/2000 prevede o limitare, în sensul că asociațiile/fundațiile pot fi titularele dreptului de proprietate (sau ale altor drepturi reale) doar asupra terenurilor necesare scopului pentru care au fost înființate. Deci, dacă donația privește un teren, trebuie avută în vedere prevederea legală amintită.

O excepție de la regula formei autentice a donației este darul manual, reglementat în art. 644 cod civil, ca mod de dobândire al proprietății.

Doctrina și jurisprudența sunt unanime în a aprecia că darul manual nu trebuie făcut în formă autentică (nici chiar în formă scrisă, neautentică), pentru valabilitatea darului manual fiind necesară și suficientă remiterea/înmânarea (tradițiunea) bunului mobil de la donator la donatar.

Așadar, specificul darului manual este faptul că bunul obiect al donației este înmănat/transmis în momentul manifestării voinței celui care dă. În lipsa tradițiunii, darul manual nu există.

Deoarece darul manual nu poate exista în lipsa înmânării bunului (tradițiune), darurile manuale nu pot avea ca obiect bunuri imobile (o casă sau un teren), bunuri mobile corporale (precum un drept de creanță, un drept de proprietate intelectuală, un fond de comerț - pentru că nu sunt susceptibile de a fi transferate și dobândite printr-o predare și primire efectivă), sau bunuri viitoare (nu poate fi înmănat un bun care nu există în momentul în care trebuie remis).

Pot face obiectul darului manual bunurile mobile corporale, cu condiția ca ele să existe la momentul înmânării. Spre exemplu: titlurile la purtător (creditorul nu este individualizat, ci numai debitorul), sumele de bani (indiferent de cuantumul lor- pentru că legea nu face vreo distincție în raport de cuantum), diverse obiecte (masă, scaun, aparat foto, video etc).

Potrivit doctrinei și jurisprudenței, constituie dar manual și depunerea unei sume de bani la CEC (sau la altă bancă) pe numele unei persoane, cu intenția de a gratifica (adică suma să nu fie depusă pentru plata unei datorii, pentru acordarea unui împrumut sau alte asemenea motive, ci pentru a face o donație acelei persoane). Aceasta se justifică printr-o accepțiune nouă a noțiunilor de lucru corporal și de tradițiune, accepțiune care are în vedere realitatea unor procedee curente de transferare rapidă și sigură a bunurilor mobile, a sumelor de bani în special. Prin urmare, producându-se o așa-numită “dematerializare” a tradițiunii bunurilor, darul manual se poate realiza prin forme moderne, care nu implică o predare efectivă, materială a bunului donat, dar asigură totuși transferul efectiv al valorilor dintr-un patrimoniu în altul.

În cazul autovehiculelor, deși, teoretic, pot face obiectul darului manual (prin înmânarea cheilor), recomandăm folosirea formei autentice a donației, având în vedere numeroasele formalități administrative care însoțesc dobândirea acestora.

Acordul de voință (necesar pentru încheierea oricărui contract, deci și a contractului de donație sub forma darului manual) se consideră perfectat în momentul înmânării (tradițiunii) bunului ce face obiectul darului manual.

Tradițiunea (înmânarea) bunului mobil corporal se poate realiza și prin mandat, fie al donatorului, fie al donatarului. În cazul asociațiilor/fundațiilor, reprezentatul acestora poate mandata o persoană să accepte darul manual,

adică să participe nemijlocit la înmânarea bunului. Nu e necesară forma autentică a mandatului, întrucât nici darul manual nu se realizează în formă autentică.

Dovada darului manual este supusă principiului din art. 1909 cod civil, potrivit căruia cel care a primit bunul mobil este posesor și beneficiază de prezumția de proprietate asupra bunului mobil deținut. Deci, potrivit art. 1909 cod civil, care instituie prezumția de proprietate asupra bunului mobil aflat în posesie, beneficiarul darului manual nu trebuie să facă o altă dovadă a proprietății decât simpla posesie.

Aceasta nu înseamnă că părțile nu pot întocmi, cu ocazia darului manual, un înscris (care nu trebuie autentificat) în care să se menționeze intenția clară de a dona și de a primi, precum și identificarea bunurilor care au fost înmânate. În cazul asociațiilor/fundațiilor, întocmirea unui astfel de înscris este chiar recomandată. Prezentăm un model de înscris:

LISTA DARURILOR MANUALE
primite de.....[denumirea asociației/fundației]

În conformitate cu art. 644 cod civil și art. 46 al. 1 lit. e din OG nr. 26/2000, asociația/fundația mai sus numită, reprezentată prin [numele persoanei fizice care primește efectiv darul manual], își exprimă acceptul pentru următoarele donații, sub forma darurilor manuale:

Nr.crt	Numele donatorului	Domiciliul donatorului	Suma/obiectul donate	Semnătura donatorului	Semnătura reprezentantului asociației/fundației

Considerăm că și un dar manual de la o persoană anonimă este valabil, întrucât legea nu prevede condiția identificării donatorului, iar, potrivit principilui din art. 1909 cod civil, posesia unui bun mobil este similară cu proprietatea.

O altă excepție de la regula formei autentice a donației este reprezentată de donația indirectă. Exemplul tipic este remiterea de datorie (“iertarea” de datorie). Creditorul poate renunța la valorificarea unui drept de creanță împotriva debitorului. Este o donație indirectă pe care creditorul o face debitorului.

Probleme mai mari cu privire la donatii vor fi ridicate odată cu intrarea în vigoare a noului Cod civil.

Noul Cod civil a fost deja adoptat de Parlament, ca Legea nr. 287 din 17 iulie 2009 privind Codul civil, publicată în M.Of. nr. 511/24 iulie 2009.

Din fericire, noul Cod civil nu a intrat încă în vigoare, iar în art. 2664 (ultimul articol din cod) se prevede că “*Prezentul Cod civil intră în vigoare la data care va fi stabilită în legea pentru punerea în aplicare a acestuia*”; legea de aplicare trebuie supusă dezbaterii Parlamentului în termen de 12 luni de la data publicării prezentului Cod civil (deci, până la 24 iulie 2010).

Noul Cod civil (n.c.c.) reglementează donația în art. art. 984 – 990⁷⁷ și art. 1011 – 1033.

Art. 1011 din n.c.c. prevede:

- Donația se încheie prin înscris autentic, sub sancțiunea nulității absolute .
- Nu trebuie încheiate prin înscris autentic: donațiile indirecte, cele deghizate și darurile manuale.
- Bunurile mobile care constituie obiectul donației trebuie enumerate **și evaluate** într-un înscris, chiar sub semnătură privată, sub sancțiunea nulității absolute a donației.

⁷⁷ Art. 985 din n.c.c. prevede: “*Donația este contractul prin care, cu intenția de a gratifica, o parte, numită donator, dispune în mod irevocabil de un bun în favoarea celeilalte părți, numită donatar.*”

- Dacă sunt de valoare redusă, bunurile mobile corporale pot fi donate prin dar manual. Darul manual se încheie valabil prin acordul de voință al părților însoțit de tradițiunea bunului de la donator la donatar. În aprecierea valorii reduse a bunurilor care constituie obiectul darului manual se ține seama de starea materială a donatorului.

Reglementarea din art. 1011 alin. 4 din n.c.c. privind darul manual este în mod vădit lipsită de previzibilitate și permite liberul arbitru la aprecierea valabilității donației sub forma darului manual. Sintagma “*valoare redusă a bunurilor*”, folosită în cod pentru a delimita donațiile ce necesită forma autentică de darul manual, este lipsită de precizia și rigurozitatea cerute, în mod elementar, unui text de lege⁷⁸ și, dacă va fi menținută, va crea instabilitate în circuitul civil, întrucât niciodată nu se va ști cu siguranță, nici chiar de către părțile implicate în darul manual, dacă acea donație putea sau nu să fie făcută în mod valabil fără forma autentică.

Criteriul prevăzut în același articol “*În aprecierea valorii reduse a bunurilor care constituie obiectul darului manual se ține seama de starea materială a donatorului*” este imprecis și, practic, total inefficient, întrucât donatarul nu are posibilitatea de a face o evaluare a stării materiale a donatorului, pentru a opta sub ce formă să primească donația: ca dar manual sau prin act autentic. Și chiar dacă ar putea face o astfel de evaluare, ea nu poate fi decât subiectivă și nimeni nu poate garanta că o altă persoană (spre exemplu, una cu atribuții de control) nu va avea o altă opinie cu privire la starea materială a donatorului și, în consecință, la valoarea redusă (sau nu) a bunurilor donate.

Practic, și pentru ong-uri, dar și pentru donatori, care nu doresc să fie expuși riscului unor controale bazate pe impresiile, pe subiectivitatea unei persoane, o astfel de prevedere elimină darul manual.

De aceea, textul art. 1011 din n.c.c. trebuie corectat, înainte ca legea să intre în vigoare, soluția cea mai simplă fiind eliminarea sintagmelor și formulărilor

⁷⁸ Art. 8 alin. 4 din Legea nr. 24/2000 privind tehnica legislativă prevede: “Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor.”

Art. 36 alin. 1 din Legea nr. 24/2000 privind tehnica legislativă prevede: “Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc...”

străine de precizia și claritatea unui text legal. În consecință, art. 1011 alin. 4 din n.c.c. ar putea avea următorul cuprins:

“Bunurile mobile corporale pot fi donate prin dar manual. Darul manual se încheie valabil prin acordul de voință al părților însoțit de tradițiunea bunului de la donator la donatar.” Textul propus ar fi în concordanță și cu regimul darului maual deja consacrat.

E. Sponsorizarea

Sponsorizarea este o sursă de venituri pentru asociații și fundații, prevăzută de art. 46 alin. 1 lit. e și alin. 2 din OG nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații.

Pe parcursul anului 2009, 36 din cele 50 de organizații respondente au primit sponsorizări. Respondenții au precizat că preferă să primească sponsorizări și nu donații datorită lipsei costurilor pentru parti și a simplitatii formei actului juridic civil pe care trebuie să îl încheie. Contractul de sponsorizare nu este necesar sa fie încheiat la notariat, în forma autentică și nu necesită niciun cost suplimentar din partea sponsorului. Sponsorizările primite de asociații/fundații au fost fie în bani fie în bunuri.

Sponsorizarea este reglementata prin Legea nr. 32/1994, cu modificarile ulterioare⁷⁹.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 32/1994, **sponsorizarea** este actul juridic prin care două persoane convin cu privire la transferul dreptului de proprietate asupra unor bunuri materiale sau mijloace financiare pentru susținerea unor activități fără scop lucrativ desfășurate de către una dintre părți, denumită beneficiarul sponsorizării.

Contractul de sponsorizare se încheie în formă scrisă , cu specificarea obiectului, valorii și duratei sponsorizării , precum și a drepturilor și obligațiilor părților (sponsorul și beneficiarul).

⁷⁹ Legea nr. 32/1994 reglementează și mecenatul, dar întrucât beneficiar al contractului de mecenat nu poate fi decât o persoană fizică, nu prezintă relevanță pentru veniturile asociațiilor/fundațiilor.

Poate fi sponsor **orice** persoană fizică sau juridică din România sau din străinătate⁸⁰. Sponsorul din România nu poate transmite resurse (bani, bunuri) obținute de la buget⁸¹.

Poate fi beneficiar al sponsorizării⁸²:

- orice persoana juridică fara scop lucrativ (aici se încadrează asociațiile/fundațiile), care desfășoară în România sau urmează să desfășoare o activitate în domeniile: cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific - cercetare fundamentală și aplicată, umanitar, religios, filantropic, sportiv, al protecției drepturilor omului, medico-sanitar, de asistență și servicii sociale, de protecția mediului, social și comunitar, de reprezentare a asociațiilor profesionale, precum și de întreținere, restaurare, conservare și punere în valoare a monumentelor istorice;
- instituțiile și autoritățile publice, inclusiv organele de specialitate ale administrației publice, pentru activitățile din domeniile prevăzute mai sus pentru asociații/fundații
- de asemenea, pot fi sponsorizate, în condițiile prezentei legi, emisiuni ori programe ale organismelor de televiziune sau radiodifuziune, precum și cărți ori publicații din domeniile prevăzute pentru asociații/fundații;
- orice persoană fizică cu domiciliul în România a cărei activitate în unul dintre domeniile prevăzute pentru asociații/fundații este recunoscută de către o persoană juridică fără scop lucrativ sau de către o instituție publică ce activează în domeniul pentru care se solicită sponsorizarea.

Sponsorizarea reprezintă o **liberalitate**, un act cu titlu gratuit și, de aceea, natura acestui act nu trebuie afectată sau chiar modificată printr-o contraprestație a beneficiarului, constând în efectuarea de reclamă sau publicitate de tip comercial pentru sponsor. În acest caz, nu mai este vorba de o liberalitate (sponsorizare), ci de un contract oneros, de tipul celui de prestări de servicii de publicitate.

Din aceste motive, legea prevede că sponsorul ori beneficiarul are dreptul să aducă la cunoștință publicului sponsorizarea prin promovarea numelui, a mărcii sau a imaginii sponsorului, dar că se interzice ca sponsorul sau beneficiarul să efectueze reclamă sau publicitatea comercială, anterioară,

⁸⁰ Art. 2 din Legea nr. 32/1994.

⁸¹ Art. 3 din Legea nr. 32/1994.

⁸² Art. 4 din Legea nr. 32/1994.

concomitentă sau ulterioară în favoarea acestora sau a altor persoane. De aceea, aducerea la cunoștința publicului a sponsorizării trebuie făcută cu moderație și cu o atitudine neutră, cu precauția de a nu se dezechilibra informarea publicului și, prin exagerare, de a se ajunge la acțiuni de reclamă/publicitate comercială. Este o chestiune de dozaj și echilibru.

Legea prevede avantaje fiscale pentru **beneficiarii** sponsorizării, întrucât sumele/bunurile primite din sponsorizare sunt **scutite de plata impozitului pe venit**⁸³.

Dar, “**motorul**” sponsorizării este reprezentat de facilitățile fiscale prevăzute de lege pentru **sponsori**⁸⁴.

Astfel, persoanele fizice sau juridice romane, care efectuează sponsorizări beneficiază de reducerea bazei impozabile cu echivalentul sponsorizărilor, dar nu mai mult de:

- 10% din baza impozabilă pentru sponsorizări în domeniile: cultură, artă, învățământ, sănătate, asistență și servicii sociale, acțiuni umanitare, protecția mediului;
- 8% din baza impozabilă pentru sponsorizări în domeniile: educație, drepturile omului, știința-cercetare fundamentală și aplicată, filantropic, de întreținere, restaurare, conservare și punere în valoare a monumentelor istorice, sport - cu excepția fotbalului;
- 5% din baza impozabilă pentru sponsorizări în domeniile: religios, social și comunitar, reprezentarea intereselor asociațiilor profesionale, fotbal.

Persoanele fizice sau juridice străine, care datorează statului roman, conform legii, un impozit pentru un venit realizat în România și care efectuează sponsorizări beneficiază, de asemenea, de reducerea bazei impozabile cu echivalentul în lei al sponsorizării calculat la cursul de schimb valutar al zilei, la data efectuării transferului de proprietate, în aceleași cote aplicate persoanelor fizice sau juridice române.

Ar fi necesară o “**cotă unică**” de reducere a bazei impozabile pentru sponsori, întrucât nu există argumente rezonabile pentru a diferenția, că în prezent, cotele între 10, 8 și 5 procente în funcție de natură activităților. Fiecare dintre activitățile care pot fi sponsorizate au o importanță egală și acordarea de facilități egale poate duce la o dezvoltare echilibrată a domeniilor respective.

⁸³ Art. 9 din Legea nr. 32/1994.

⁸⁴ Art. 8 din Legea nr. 32/1994.

Iar cum cota unică de impozitare este de 16%, rațiuni de echitate ar justifica **o cota unică de reducere de 16% din baza impozabilă pentru sponsorizări**. De asemenea, de un astfel de tratament fiscal ar trebui să beneficieze și **donățiile**, în sensul reducerii bazei impozabile cu echivalentul donației, fără a depăși cota de 16% din baza impozabilă. În prezent, deși au o natură apropiată (ambele sunt acte cu titlu gratuit), numai pentru sponsorizări sunt prevăzute facilități fiscale, nu și pentru donații, ceea ce este inechitabil, spre discriminatoriu.

III. ANEXE

Anexa 1. Cerere pentru acordarea disponibilității denumirii

CERERE

Pentru acordarea disponibilității denumirii

1. Solicitantul:

- Numele/Denumirea.....
.....
➤ Domiciliul/Sediul.....
.....

2. Categoria de persoană juridică fără scop patrimonial (asociația, fundație, federație) pentru care solicită verificarea.....
.....

3. Denumirea a cărei verificare se solicită.....
.....
.....

4. Temeiul juridic al cererii: ORDONANȚA GUVERNULUI NR.26/2000

5. Tariful achitat* lei, conform.....

6. Data.....

7. A se specifica dacă se dorește răspunsul prin poștă.....

8. Semnătura solicitantului.....

* Taxa este de 5 RON achitată la trezorerie în contul bugetului de stat nr. 20360150

Anexa2. Probleme privind denumirea organizației

Cel mai mare pericol a fost reprezentat de Legea nr. 305/2008 (publicată în M.Of. nr. 855/19 dec. 2008) pentru modificarea Ordonanței Guvernului 26/2000 cu privire la asociații și fundații, prin introducerea a 2 texte:

-1. Modificarea art. 7 alin. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, care capătă următorul cuprins:

"(3) Este interzisă utilizarea în denumirea asociației a unor sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național ori local."

Textul noului **alin. 3 al art. 7** era (și este) **vag, imprecis**, lipsind legea de previzibilitate. Asociațiile și fundațiile care urmau să fie înființate erau expuse liberului arbitru.

-2. Art. II din Legea nr. 305/2008, care avea următorul cuprins:

"Art. II. - Asociațiile și fundațiile ale căror denumiri sunt contrare dispozițiilor art. 7 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările aduse prin prezenta lege, au obligația de a efectua modificarea denumirii în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, sub sancțiunea dizolvării acestora prin hotărâre judecătorească, la solicitarea oricărei autorități, instituții sau persoane interesate."

Textul art. II era neconstituțional, întrucât retroactiva, obligând ca entitățile legal înființate după legea veche să se reînregistreze după condițiile din noua lege (încălcarea art. 15 alin. 2 din Constituție).

Prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 16/2009 (publicată în M.Of. nr. 143/9 mart. 2009) a fost abrogat art. II din Legea nr. 305/2008.

Textul art. 7 alin. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 a devenit mai previzibil după completarea art. 7 prin Legea nr. 34/2010 (publicată în M.Of. nr. 151/9 mart. 2010). Potrivit acestei legi completatoare, la art. 7 au fost introduse alin. 3/1 și 3/2, cu următorul cuprins:

"(3/1) Prin sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național sau local se înțelege includerea în denumirea asociației a unor termeni precum: «comisariat», «inspectorat», «gardă», «academie», «autoritate», «consiliu», «agenție» sau derivatele acestora.

(3/2) Înscirarea unei asociații folosind în denumirea sa cuvintele «național» sau «român» ori derivatele acestora se realizează numai cu acordul prealabil al Secretariatului General al Guvernului."

Deși, prin introducerea unei definiții legale a expresiei "*sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național ori local*", Legea nr. 34/2010 a rezolvat în mare parte problema imprevizibilității legii, ea a creat o nouă problemă, prin introducerea obligației de a obține acordul prealabil al unei structuri executive (Secretariatul General al Guvernului) pentru folosirea în denumire a cuvintelor "național" sau "român". Mai ales că legea nu prevede și criteriile în raport de care acel acord prealabil poate fi sau nu dat. Deci, Legea nr. 16/2009 a rezolvat o problemă de imprevizibilitate (prin completarea art. 7 cu alin. 3/1), dar a creat o nouă problemă de imprevizibilitate (prin completarea art. 7 cu alin. 3/2).

De asemenea, prin art. II al Legii nr. 34/2010 a fost rezolvată o problemă de retroactivitate, care s-ar fi pus în practică, în raport de completarea art. 7 din OG 26/2000 (având în vedere și experiența negativă reprezentată de art. II din Legea nr. 305/2008, care a trebuit să fie abrogat, tot pentru probleme de retroactivitate, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 16/2009). Art. II din Legea nr. 34/2010 prevede:

" Art. II. - Asociațiile și fundațiile legal constituite la data intrării în vigoare a prezentei legi își păstrează denumirile chiar în condițiile încadrării în prevederile art. 7 alin. (3/1) și (3/2) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările ulterioare, precum și cu completarea adusă prin prezenta lege."

Consecința practică a nerespectării interdicției legale de folosire în denumirea asociației/fundației ce urmează să se înregistreze a termenilor "tabu" ori al neobținerii acordului prealabil al Secretariatului General al Guvernului este refuzul Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii. Această dovadă este prevăzută de lege printre documentele necesare înscrierii noii asociații/fundații în Registrul asociațiilor și fundațiilor (art. 7 alin. 2 lit. d

din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000). Deci, asociația/fundația nu va putea fi înregistrată⁸⁵.

Este adevărat că art. 8 alin. 2/1 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 prevede posibilitatea judecătorului de a dispune înscrierea asociației/fundației și atunci când consideră că refuzul Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii este neîntemeiat. Dar, în practică, pot apărea, justificat, interpretări în sensul că judecătorul poate trece peste refuzul eliberării dovezii disponibilității de denumire doar pentru alte cazuri de refuz decât cele privind interdicțiile legale explicite și acordul prealabil, prevăzute în art. 7 alin. 3/1 și 3/2, cel puțin în raport de următoarele argumente:

- alin. 2/1 al art. 8 a fost introdus înaintea completării art. 7 prin introducerea alin. 3/1 și 3/2, deci nu putea avea în vedere și aceste situații⁸⁶;
- atâta vreme cât există o interdicție legală explicită, judecătorul nu poate să treacă peste ea.

Din răspunsurile instanțelor la chestionar, a rezultat, unanim⁸⁷, că nu au fost admise cererile de înregistrare în cazul în care a fost refuzată eliberarea disponibilității de denumire. Deci, art. 8 alin. 2/1 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 are o existență (și eficacitate) doar în teorie.

⁸⁵ În adresa nr. 70471 din 18 august 2010 a Ministerului Justiției se menționează că, în perioada august 2005 – iulie 2010, au primit răspuns negativ 10.568 de cereri din totalul de 44.088 cereri de rezervare denumire pentru persoane juridice fără scop patrimonial, deci pentru 24% din solicitări. Cel mai mare procent al răspunsurilor negative s-a înregistrat în anul 2010: în primele 7 luni, din 5309 solicitări au fost refuzate 2500, deci 47%. Răspunsurile negative au avut printre motive încălcarea art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, dar au existat și alte motive, de natură procedurală. Ministerul Justiției a afirmat că nu poate preciza ponderea motivului reprezentat de încălcarea art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 în ansamblul motivelor răspunsurilor negative, întrucât nu deține o evidență distinctă în acest sens.

⁸⁶ Art. 8 alin. 2/1 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 a fost introdus prin Legea nr. 246/2005, publicată în M.Of. nr. 656/25 iulie 2005, pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 și are următorul conținut:

"(2/1) În cadrul procedurii de verificare a legalității cererii de înscriere și a documentelor prevăzute la art. 7 alin. (2), judecătorul desemnat de președintele instanței verifică respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3) și poate dispune, prin încheiere motivată, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, chiar dacă există un refuz motivat al Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii, pe care îl apreciază ca neîntemeiat."

La acea dată, art. 7 alin. (3) avea următorul conținut:

"(3) Este interzisă utilizarea în denumirea asociației a denumirilor specifice autorităților și instituțiilor publice."

⁸⁷ Tribunalul Iasi a comunicat că a existat un singur caz de cerere admisă, la fond, în condițiile refuzului de eliberare a disponibilității de denumire, dar că, în recurs, cererea a fost respinsă.

Deci, în prezent, problema majoră a imprevizibilității legii legată de denumire este în cazul în care denumirea include cuvintele “național” sau “român” și este necesar acordul executivului, fără menționarea criteriilor pentru acest acord.

Problema interzicerii unor termeni în denumire («comisariat», «inspectorat», «gardă», «academie», «autoritate», «consiliu», «agenție» sau derivatele acestora) rămâne în discuție în raport de art. 40 din Constituție (care prevede dreptul de asociere, fără restricții) și de art. 53 din Constituție (care prevede situațiile de restrângere a unor drepturi). Soluția problemei ar trebui să aibă în vedere modul de apreciere a necesității într-o societate democratică de a elimina posibilitatea de confuzie între denumirile instituțiilor/autorităților publice și cele ale asociațiilor sau fundațiilor.

Anexa 3

ACT CONSTITUTIV al Asociației.....

Noi,

1. **A. B.**, cetățean român, domiciliat în, str. nr., identificat cu CI seria..... nr., eliberata de....., la data decod numeric personal
2. **C. D.**, cetățean român, domiciliat în....., str..... nr., identificat cu CI seria nr., eliberata de, la data cod numeric personal
3. **E.F.**, cetățean român, domiciliat în....., str.....nr., identificat cu CI seria nr., eliberata de la data de cod numeric personal

În conformitate cu Ordonanța Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr.246/2005 și cu Decretul nr.31/1954 privitor la persoane fizice și juridice, în calitate de membrii fondatori, am hotărât să constituim o asociație astfel:

Asociația va fi numita “.....” și este persoana de drept privat fără scop patrimonial.

Asociația are sediu în....., str. nr.....

Scopul Asociației “.....” este să promoveze[de exemplu: *alegerile autentice și democratice prin activitățile sale și astfel, să faciliteze obținerea cunoștințelor și ideilor prin schimbul reciproc de experiență cu alte organizații naționale sau internaționale*], iar obiectivele pe care și le propune în vederea realizării acestui scop sunt prevăzute în Statutul asociației.

Asociația se constituie pe perioada nedeterminată.

Patrimoniul social al asociației este format dintr-un activ patrimonial în valoare de 600 lei și este alcătuit din următoarele aporturi în bani depuse de membri fondatori astfel: fiecare membru a contribuit cu suma de 200 lei.

Întregul patrimoniu va fi evidențiat și păstrat în conformitate cu legislația română în materie pe numele asociației și va fi folosit exclusiv pentru realizarea obiectivelor ei.

Organul de conducere al asociației este Adunarea Generală formată la înființare, din membrii fondatori.

Asociația are un Consiliu Director format din:

1. Președinte:
2. Membru :
3. Membru:

Atribuțiile organelor de conducere, administrare și control sunt prevăzute în statutul Asociației.

Noi: **A.B., C.D.** membri fondatori ai Asociației**împuternicim pe E.F.** , cetățean român domiciliat în..... în București, str.nr., identificat cu CI seria..... nr., eliberată de, la data de, CNP să acționeze în numele nostru și pentru noi, să desfășoare procedurile legale și să efectueze orice act necesar pentru dobândirea personalității juridice inclusiv deschiderea contului bancar și depunerea capitalului social initial, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, semnătura sa în limitele acestei împuterniciri fiindu-ne pe deplin opozabilă.

A.B.

[semnătura]

C.D.

[semnătura]

E.F.

[semnătura]

Redactat, procesat și atestat de avocat, în.....
exemplare dintre carerevin părților.

Anexa 4

STATUTUL ASOCIATIEI “.....”

Capitolul I DISPOZITII GENERALE

Art. 1 - Asociația “.....” este fondată, potrivit actului constitutiv de

1. **A. B.**, cetățean român, domiciliat în, str. nr., identificat cu CI seria..... nr., eliberata de....., la data decod numeric personal
2. **C. D.**, cetățean român, domiciliat în....., str..... nr., identificat cu CI seria nr., eliberata de, la data cod numeric personal
3. **E.F.**, cetățean român, domiciliat în....., str.....nr., identificat cu CI seria nr., eliberata de la data de cod numeric personal

Art.2 - MISIUNEA ȘI SCOPURILE

Scopul Asociației “.....” este să promoveze..... [alegerile autentice și democratice prin activitățile sale și astfel, să faciliteze obținerea cunoștințelor și ideilor prin schimbul reciproc de experiență cu alte organizații naționale sau internaționale], iar obiectivele pe care și le propune în vederea realizării acestui scop sunt prevăzute în Statutul asociației.

Pentru a-și realiza misiunea, Asociația.....:

1. Promovează standarde cu privire la monitorizarea alegerilor;
2. Sprijină proiecte internaționale și de schimb între membrii ;
3. Dezvoltă resursele de informare vaste la nivel european cu privire la legislația și sistemele electorale
4. Furnizează sprijinul internațional pentru membri;
5. Sprijină comunicarea și schimbul de informații între membri;
6. Asigură sprijinul pentru noile inițiative de monitorizare a alegerilor;
7. Construiește relații cu alte instituții internaționale active cu privire la problematicile legate de alegeri;

8. Promovează monitorizarea alegerilor ca o modalitate eficientă de a implica, educa și împuternici cetățenii;

Art.3 - Denumirea Asociației este “.....”

Art.4 - Sediul Asociației este, str.

Art.5 - Sediul Asociației poate fi schimbat pe baza deciziei Consiliului director.

Art.6 - (1) Patrimoniul social este alcătuit dintr-un activ patrimonial în valoare de 600 lei și este alcătuit din următoarele aporturi în bani depuse de asociați, astfel: fiecare a contribuit cu suma de 200 lei.

(2) întregul patrimoniu va fi evidențiat și păstrat, în conformitate cu legislația română în materie, pe numele asociației și va fi folosit exclusiv pentru realizarea obiectivelor ei.

Capitolul II

MEMBRII ASOCIATIEI

Art.8 - Asociația se compune din următoarele categorii de membri:

- a) Asociați fondatori cei care au constituit asociația și au contribuit moral și material la fondarea și la constituirea patrimoniului social;
- b) Membri - asociați –cei care se asociază ulterior fondării și constituirii asociației;

Art.9 - (1) Calitatea de membru asociat se acorda de Adunarea Generala cu votul a 2/3 din totalul membrilor. Poate fi membru asociat orice persoana juridica de drept privat romana sau straina care are printre scopuri monitorizarea alegerilor si care este infiintata si functioneaza in conformitate cu legislatia tarii in care se afla.

(2) Calitatea de membru asociat se acorda unei organizatii neguvernamentale dacă indeplineste urmatoarele conditii: non-profit și non-partinică.

(3) Calitatea de membru asociat se pierde prin retragere sau prin excludere pentru abateri grave de la statut prin decizii ale Consiliului director.

Art.10 – Membrii - asociați care se retrag sau sunt excluși nu au nici un drept asupra patrimoniului social.

Art.11 - Membrii asociației au următoarele drepturi:

- a) să participe la discutarea și adoptarea oricărei Adunări Generale a Asociației;
- b) să aleagă și să fie aleși în organele de conducere;
- c) să participe la activitățile organizate de asociație;
- d) să exprime liber opinii, recomandări, sugestii și critici la activitatea asociației;

Art.12 - Membrii asociației au următoarele obligații:

- a) să respecte, fără rezerve statutul, hotărârile Adunării Generale și deciziile Consiliului director;
- b) să participe la activitățile asociației;

Capitolul III

RESURSELE PATRIMONIALE

Art.13 - Patrimoniul social inițial al asociației se completează cu venituri din sponsorizări, subvenții, donații, legate și cu alte contribuții în bani sau/și natură, de la persoane fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile legii.

Capitolul IV

CONDUCEREA ȘI CONTROLUL ASOCIAȚIEI

Adunarea Generală

Art.14 - (1) Adunarea Generală este organul de conducere alcătuit din totalitatea membrilor asociației.

(2) Adunarea Generală are următoarele atribuții:

- a) stabilește strategia și obiectivele generale ale asociației;
- b) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli și bilanțul contabil;
- c) alege și revocă membri Consiliului director;
- d) decide primirea de noi membri, alege și revocă cenzorul;
- e) înființează filiale;
- f) modifică actul constitutiv și statutul;
- g) dizolva și lichidează asociația și stabilește destinația bunurilor rămase după lichidare;
- h) orice alte obligații prevăzute de lege sau statut;

Art.15 - Adunarea Generală se întrunește cel puțin o dată pe an și are drept de control permanent asupra Consiliului director.

Art.16 - Adunarea Generală se convoacă cu cel puțin 15 zile înainte de data fixată pentru desfășurarea ei sau în cazuri de urgență, cu cel puțin 3 zile înainte de data stabilită pentru desfășurarea ei, în acest din urmă caz dacă:

- a) se impune în mod necesar modificarea statutului;
- b) apar situații ce pun în pericol buna desfășurare a activității asociației;
- c) la cererea scrisă, a unui număr de cel puțin 1/3 din numărul membrilor fondatori și al membrilor asociați.

Art.17 - (1) Adunarea Generală se convoacă de Consiliul director printr-o convocator scris care va cuprinde data, locul și ordinea de zi și care se va aduce la cunoștința membrilor în termenele prevăzute. Convocarea se face prin scrisoare sau prin email.

(2) Participanții pot solicita introducerea pe ordinea de zi a unor cereri formulate – în scris sau oral – chiar la data la care are loc Adunarea Generală.

Art.18 - (1) La Adunarea Generală participă:

- a) asociații-fondatori;
- b) membrii - asociați;
- c) invitații;

(2) În cadrul Adunării Generale, fiecare asociat fondator și fiecare membru asociat are un vot cu caracter deliberativ.

(3) Asociații, care, într-o anumită problemă, supusă hotărârii Adunării Generale, sunt interesați personal sau prin soții lor, ascendenți sau descendenți, rudele în linie colaterală și afini lor până la gradul al patrulea inclusiv nu pot lua parte la deliberare și nici la vot, în caz contrar răspunzând pentru pagubele cauzate Asociației, dacă fără votul lor nu s-ar fi putut obține majoritatea cerută.

Art.18. (1) Delegarea votului către un alt un alt asociat se poate face prin corespondența, fax, email dacă asociatul se află în situații care nu îi permit participarea.

(2) Nici un asociat nu poate fi delegat să voteze pentru mai mult de doi asociați.

Art.19 - Alegerile pentru Consiliul director au loc o dată la 4 ani, cu excepția cazurilor de retragere sau revocare, când se pot organiza la prima Adunare Generală ce se va organiza.

Art.20 - Rapoartele de activitate ale Consiliului director, programele de activitate, bugetele de venituri și cheltuieli, bilanțurile contabile se dezbate și se supun anual, aprobării Adunării Generale.

Art.21 - (1) Adunarea Generală poate avea loc dacă sunt prezenți cel puțin jumătate plus unul dintre asociați.

(2) Dacă nu se îndeplinește cvorumul prevăzut la alineatul (1), Adunarea Generală se convoacă după o perioadă de 7 zile și este legal statutară oricare va fi numărul asociaților prezenți.

Art.22 - Hotărârile Adunării Generale se iau cu majoritatea simplă a celor prezenți, cu excepția celor care au ca obiect dizolvarea asociației sau modificarea statutului ei când este nevoie de votul a 2/3 din totalul asociaților.

Art.23 - (1) Adunarea este condusă de președinte sau, în lipsa acestuia, de înlocuitorul său.

(2) Conducătorul Adunării are obligația să comunice situația prezentei asociaților și lista nominală a celor prezenți.

Art.24 - (1) Cu ocazia fiecărei Adunări Generale se întocmește un proces-verbal în care se consemnează prezența, ordinea de zi, dezbaterile care au avut loc și hotărârile care s-au luat.

(2) Asociații absenți iau cunoștință de dezbateri din procesul verbal aflat la secretarul asociației.

Art.25 - Hotărârile Adunării Generale, contrare legii, actului constitutiv sau dispozițiilor cuprinse în statut, pot fi atacate în justiție de către oricare dintre asociați care nu au luat parte la Adunarea Generală sau care au votat împotriva și au cerut să se însereze aceasta în procesul-verbal de ședință, în termen de 15 zile de la data când au luat cunoștință despre hotărâre sau de la data când a avut loc ședința, după caz.

Secțiunea a II-a

Consiliul director

Art.26 - (1) Consiliul director asigură punerea în executare a hotărârilor Adunării Generale.

(2) Este alcătuit astfel:

1. Președinte:
2. Membru :
3. Membru:

(3) Membrii Consiliului director se aleg prin vot - de Adunarea Generală.

Art.27 - Consiliul director are următoarele atribuții:

- a) prezintă Adunării Generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul

contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli, proiectul programelor asociației;

- b) încheie acte juridice în numele asociației;
- c) aprobă organigrama și politica de personal a asociației;
- d) facilitează prezentarea proiectelor și a activităților;
- e) distribuie informațiile și comunicările între membri;
- f) gestionează activitățile administrative;
- g) gestionează și desfășoară proiectele;
- h) organizează Adunarea Generală;
- i) menține contactul și comunică cu alte organizații internaționale
- j) îndeplinește orice alte atribuții stabilite de Adunarea Generală;

Art.28 - Consiliul director poate împuternici una sau mai multe persoane cu funcții executive, inclusiv persoane care nu au calitatea de asociat sau străine de asociație pentru a exercita următoarele atribuții:

- a) să încheie acte juridice în numele și pe seama asociației;
- b) să îndeplinească orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de Adunarea Generală;

Art.29 - (1) Consiliul director se întrunește ori de câte ori nevoile asociației o impun.

(2) Consiliul director este convocat de președinte, iar în lipsa acestuia, de către înlocuitorul său, cu cel puțin 3 zile înainte de data fixată.

(3) Consiliul director se poate întâlni și prin intermediul mijloacelor de comunicare electronice.

(4) Consiliul director deliberază în mod valabil, în prezenta a cel puțin 2/3 din numărul membrilor săi și adoptă decizii valabile cu jumătate plus unu din voturi.

(5) Dezbaterile, deliberările și deciziile Consiliului director se consemnează într-o minută (proces-verbal) și se va încheia cu ocazia fiecărei ședințe de consiliu.

Secțiunea a III-a

Capitolul V

Veniturile asociației provin din:

- a) donații, sponsorizări sau legate;
- b) dobânzile și dividendele rezultate din plasarea sumelor disponibile în condiții legale;
- c) resurse obținute de la bugetul de stat și/sau de la bugetele locale;
- d) venituri realizate din venituri economice directe;
- e) alte venituri prevăzute de lege;

Capitolul VI

DIZOLVAREA SI LICHIDAREA

Art.31 – Asociația se dizolva:

I. De drept, prin:

- a) imposibilitatea realizării scopului pentru care a fost constituită, dacă în termen de trei luni de la constatarea acestui fapt nu se produce schimbarea acestui scop;
- b) imposibilitatea constituirii Adunării Generale sau constituirii Consiliului director în conformitate cu statutul, dacă această situație durează mai mult de un an de la data la care, potrivit statutului Adunarea Generală sau după caz, Consiliul director trebuia să se constituie;
- c) reducerea numărului de asociați sub limita fixată de lege, dacă acesta nu a fost completat timp de 3 luni;

II Prin hotărâre judecătorească, la cererea oricărei persoane interesate, atunci când:

- a) scopul sau activitatea au devenit ilicite sau contrare ordinii publice;
- b) realizarea scopului este urmărită prin mijloace ilicite sau contrare ordinii publice;
- c) urmărește un alt scop decât cel pentru care s-a constituit;
- d) a devenit insolvabilă;

III. Prin hotărâre a Adunării Generale, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

Art.32 - (1) În cazul dizolvării asociației bunurile rămase în urma lichidării nu se pot transmite către persoane fizice.

(2) Aceste bunuri se pot transmite către persoane juridice de drept privat sau de drept public cu scop identic sau asemănător⁸⁸, prin hotărâre a Adunării Generale.

(3) Dacă în termen de 6 luni de la terminarea lichidării, lichidatorii nu au reușit să transmită bunurile în condițiile alin. (2), bunurile rămase după lichidare vor fi atribuite de instanță competentă unui persoane juridice cu scop identic sau asemănător.

(4) Dacă asociația a fost dizolvată prin hotărâre judecătorească bunurile rămase după lichidare vor fi preluate de către stat, prin Ministerul Finanțelor, sau după caz, de comuna sau orașul în a cărei raza teritorială își are sediu asociația, dacă aceasta din urmă era de interes local.

(5) Data transmiterii bunurilor este cea a întocmirii procesului-verbal de predare-preluare, dacă prin acesta nu s-a stabilit o dată ulterioară.

Capitolul VII

DISPOZITII FINALE

Art. 34. Toate cheltuielile ocazionate de constituirea prezentei Asociații vor fi evidențiate în contabilitatea corespunzătoare primului an de activitate.

Art. 35 - Prevederile prezentului statut se completează cu dispozițiile legislației privind asociațiile și fundațiile.

A.B.

[semnătura]

C.D.

[semnătura]

E.F.

[semnătura]

Redactat, procesat și atestat de avocat, în.....
exemplare dintre carerevin părților.

⁸⁸ Este util să fie nominalizați destinatarii și să fie descrisă o procedură simplă de transmitere

Anexa 5

Probleme privind cazierul fiscal

Cazierul fiscal a fost introdus prin Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 (publicată în M.Of. nr. 540/1 sept. 2001), care a suferit apoi mai multe modificări.

Prezentarea cazierului fiscal al asociațiilor sau membrilor fondatori este obligatorie la solicitarea înscrierii noilor asociații și fundații în Registrul asociațiilor și fundațiilor (deci, la înființare – art. 8 al. 1 lit. b din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001). În practică, unele instanțe au dat o interpretare extensivă textului de lege, în sensul că și în cazul asociațiilor deja înființate este nevoie de cazierul fiscal al noilor membri pentru înscrierea acestor noi membri în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

În acest sens, Ordonanța Guvernului nr.26/2000 prevede la art. 33 că „*Modificarea actului constitutiv sau a statutului asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei în a cărei rază teritorială își are sediul asociația*”. Prin urmare orice nou membru care se înscrie într-o asociație (nu este cazul fundației) va trebui să fie înregistrat în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei în a cărei rază teritorială își are sediul asociația.

Din interviuri a rezultat că 26 de asociații au primit noi membri după anul 2000, însă doar 6 dintre acestea au depus cerere la judecătorie pentru ca membrii noi să fie înscriși în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei. Restul de 20 de organizații nu au depus cerere la judecătorie, majoritatea motivând că nu au știut că sunt obligați să înscrie primirea unui nou membru în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei în a cărei rază teritorială își are sediul asociația

Două asociații au menționat că în momentul în care au dorit să înscrie în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei, membri noi, acestora le-a fost solicitat cazierul fiscal în temeiul Ordonanței Guvernului nr.75/2001.

În cazul unui respondent, i s-a refuzat cererea de înregistrare a unor noi membri pe motiv că aceștia nu a prezentat cazierele fiscale. Spre deosebire de această situație, altei asociații, care a primit și înscris noi membri în Registrul asociațiilor și fundațiilor, nu i s-a solicitat să prezinte certificate fiscale ale acestora.

Din răspunsurile la interviuri se poate concluziona că interpretarea diferită făcută de instanțele judecătorești crează o stare de incertitudine care face dificilă înființarea și/sau funcționarea asociațiilor și fundațiilor.

Această concluzie este confirmată și de răspunsurile instanțelor de judecată în legatură cu obligativitatea/neobligativitatea cazierului fiscal în cazul membrilor asociații/fondatori sau al membrilor asociații nou primiți: unele instanțe au comunicat că acesta nu este necesar, iar altele că este obligatoriu; divergențe există chiar între instanțe din raza aceluiași tribunal. În mod evident, în această materie se poate vorbi despre o practică neunitară⁸⁹. Cu privire la respingerea cererilor de înscriere a asociației/fundației sau, după caz, a înscrierii modificării pe motivul existenței unor antecedente în cazierul fiscal al unui membru, răspunsul la chestionar a fost că în practică nu au existat astfel de situații⁹⁰.

*

Potrivit art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001, cazierul fiscal a fost organizat ca mijloc de evidență și urmărire a disciplinei financiare a contribuabililor, în scopul prevenirii și combaterii evaziunii fiscale, precum și în scopul întăririi administrării impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat.

În art. 2 din Ordonanței Guvernului nr. 75/2001 se arată **ce mențiuni se înscriu în cazierul fiscal**, și anume:

- sancțiunile⁹¹ prevăzute de legile fiscale, financiare, vamale, precum și cele care privesc disciplina financiară, aplicate pentru fapte săvârșite de

⁸⁹ “Scorul” răspunsurilor “obligatoriu” – “neobligatoriu” în cazul cazierului fiscal este relativ strâns, 42% la 58%, cu un ușor avantaj în favoarea neobligativității.

⁹⁰ Într-un singur caz, un nou membru avea înscrisă în cazierul fiscal o amendă neachitată; situația s-a rezolvat în cursul procedurii de înregistrare, prin achitarea amenzii.

⁹¹ Se au în vedere sancțiunile rămase definitive și, după caz, irevocabile potrivit legislației în vigoare. Dar legea permite și organizarea separată a unei “evidențe operative”, în care se înscriu sancțiunile nedefinitive (art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001).

contribuabili (persoanele fizice și juridice, precum și asociații, acționarii și reprezentanții legali ai persoanelor juridice);

- decizia definitivă⁹² a organului fiscal prin care se atrage răspunderea solidară a unei persoane cu debitorul declarat insolubil sau insolvent;
- inactivitatea fiscală, declarată potrivit legii⁹³.

Potrivit art. 8 al. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001, **prezentarea certificatului de cazier fiscal este obligatorie în următoarele situații:**

a) la înființarea societăților comerciale, a societăților cooperative și a cooperativelor agricole, de către asociați, acționari și reprezentanții legali desemnați;

b) la solicitarea înscrierii asociațiilor și fundațiilor în Registrul asociațiilor și fundațiilor de către asociații sau membrii fondatori ai acestora;

c) la autorizarea exercitării unei activități independente de către solicitanți;

d) la cesiunea părților sociale sau a acțiunilor de către noii asociați sau acționari;

⁹² Până la rămânerea definitivă, decizia se înscrie într-o "evidență operativă", potrivit art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001.

⁹³ **Inactivitatea fiscală** a fost introdusă prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 46/2009 privind îmbunătățirea procedurilor fiscale și diminuarea evaziunii fiscale, publicată în M. Of. nr. 347/25 mai 2009 și aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 324/2009, publicată în M. Of. nr. 713/22 oct. 2009.

Potrivit Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 46/2009 contribuabilii **persoane juridice** sau orice alte entități fără personalitate juridică vor fi declarați inactivi, dacă se află într-una dintre următoarele situații:

a) nu își îndeplinesc, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege;

b) se sustrag de la efectuarea inspecției fiscale, prin declararea unor date de identificare a sediului social care nu permit organului fiscal identificarea acestuia;

c) organele fiscale au constatat că nu funcționează la sediul social sau la domiciliul fiscal declarat.

Acestora le vor fi aplicabile prevederile art. 11 alin. 1/1 și 1/2 din Codul fiscal, care stabilesc că "autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție efectuată de un contribuabil declarat inactiv prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală".

Inactivitatea fiscală se înscrie atât în cazierul fiscal al persoanei juridice declarate inactivă, cât și al reprezentanților legali ai acesteia.

e) la numirea de noi reprezentanți legali, precum și la cooptarea de noi asociați sau acționari cu prilejul efectuării majorării de capital social de către noii reprezentanți legali, asociați și acționari⁹⁴.

Iar art. 8 alin. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 prevede că **judcătorul delegat, instanțele și organele competente nu dispun, respectiv nu autorizează** operațiunile prevăzute la alin. 1 (în speță, înscrierea asociației/fundației în Registrul asociațiilor și fundațiilor), în cazul în care în cazierul fiscal există înscrise fapte de natură penală și/sau fapte care au atras răspunderea solidară a unei persoane cu debitorul declarat insolubil sau insolvent ori declararea inactivității fiscale.

Sintagma “*fapte de natură penală*” este cel puțin inadecvată pentru lege, datorită caracterului sau vag, ambiguu, nedefinit. Ea face textul de lege imprevizibil și lasă loc liberului arbitru. Dacă faptele penale (deci și cele de “natură” penală) sunt pedepsibile, ele constituie infracțiuni, iar pentru săvârșirea infracțiunilor se pronunță o hotărâre penală de condamnare. Evidența condamnărilor (hotărârilor penale) este deja ținută de cazierul judiciar. În acest context, este cel puțin neclar ce fel de fapte de natură penală (altele decât cele deja înscrise în cazierul judiciar) ar putea avea în evidență cazierul fiscal.

Solicitarea cazierului fiscal la înregistrarea unei asociații/fundații nu se justifică având în vedere scopul înființării acestui cazier (în esență, îmbunătățirea colectării taxelor și impozitelor – art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001) și specificul necomercial, nepatrimonial al activității asociațiilor și fundațiilor, care rezulta în mod clar din art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000⁹⁵.

⁹⁴ În mod normal, prevederile de la lit. e nu pot viza asociațiile/fundațiile, întrucât se referă strict la “*cooptarea de noi asociați sau acționari cu prilejul efectuării majorării de capital social*”. Dar, în practică, pot exista și “surprize” de interpretare.

⁹⁵ Art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile prevede: “Art. 1. - (1) *Persoanele fizice și persoanele juridice ce urmăresc desfășurarea unor activități de interes general sau în interesul unor colectivități ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial pot constitui asociații ori fundații în condițiile prezentei ordonanțe.*

(2) *Asociațiile și fundațiile constituite potrivit prezentei ordonanțe sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial.”*

Astfel, o condiționare strict fiscală destinată activităților patrimoniale, comerciale, a fost extinsă în mod nejustificat la înființarea unor persoane juridice de drept privat care sunt, potrivit legii, fără scop patrimonial.

Introducerea condiției prezentării cazierului fiscal la înregistrarea asociațiilor/fundațiilor se poate discuta și în raport de art. 40 din Constituție (care prevede dreptul de asociere, fără restricții) și de art. 53 din Constituție (care prevede situațiile de restrângere a unor drepturi). Soluția problemei ar trebui să aibă în vedere modul de apreciere a necesității într-o societate democratică de a pune condiția prezentării cazierului fiscal pentru înființarea unei entități care, potrivit legii, nu poate avea scop patrimonial.

Anexa 6. Cerere de înscriere în vederea dobândirii personalității juridice

ANEXA Nr. 1	
CERERE DE ÎNSCRIERE în vederea dobândirii personalității juridice	
1. Persoana împuternicită să efectueze procedura:	
• Numele	
• Domiciliul	
2. Asociați, fondatori sau, după caz, persoane juridice fără scop patrimonial care constituie federația ¹⁾ :	
• Numele/Denumirea.....	
• Domiciliul/Sediul.....	
• Numele/Denumirea.....	
• Domiciliul/Sediul.....	
• Numele/Denumirea.....	
• Domiciliul/Sediul.....	
3. Denumirea persoanei juridice fără scop patrimonial ²⁾	
4. Sediul:	
• județul	
• localitatea	
• adresa	
• telefon	
• fax	
• e-mail	
1) Se completează doar în cazul cererilor de acordare a personalității juridice unei federații.	
2) Se va menționa, dacă nu rezultă din denumire, categoria persoanei juridice fără scop patrimonial din care va face parte persoana juridică ce se va înființa.	

CERERE DE ÎNSCRIERE 5. Patrimoniul inițial.....
6. Actul constitutiv autentificat de..... sub nr. din data de 7. Statutul autentificat de sub nr. din data de
8. Temeiul juridic al cererii: Ordonanța Guvernului nr. 26/2000
9. Înscrieri doveditoare: • Actul constitutiv exemplare • Statutul exemplare • Dovada sediului • Dovada patrimoniului inițial • Alte acte
10. Taxă judiciară de timbru: lei, conform
11. Timbru judiciar: lei
12. Data 13. Semnătura

Anexa 7. Formularul 010 (Declarație de înregistrare fiscală /Declarație de mențiuni pentru persoane juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică)

ANEXA nr. 1

	DECLARAȚIE DE ÎNREGISTRARE FISCALĂ/ DECLARAȚIE DE MENȚIUNI PENTRU PERSOANE JURIDICE, ASOCIERI ȘI ALTE ENTITĂȚI FĂRĂ PERSONALITATE JURIDICĂ	010 Nr de operator de date cu caracter personal - 759

A. FELUL DECLARAȚIEI		
1. DECLARAȚIE DE ÎNREGISTRARE	2. DECLARAȚIE DE MENȚIUNI	

B. DATE DE IDENTIFICARE A CONTRIBUABILULUI											
1. COD DE IDENTIFICARE FISCALĂ											
2. DENUMIRE											
3. DOMICILIUL FISCAL											
Judet						Localitate				Sector	
Strada						Nr.		Bloc		Sc.	
Et.		Ap.		Cod postal		Tara					
Telefon				Fax				E-mail			
4. FORMA DE ORGANIZARE											
Persoană juridică				Asociație familială				Asociație			
Fundație				Federație				Sindicat, federație sindicală, confederație			
Altă asociere sau entitate fără personalitate juridică											

C. ALTE DATE PRIVIND CONTRIBUABILUL											
1. Număr autorizație de funcționare/ Număr act legal de înființare											
2. Cod CAEN al obiectului principal de activitate											
3. Felul sediului											
3.1. Plătitor cu sediul central în România											
Sediul central						Sucursală					
Codul de identificare fiscală a unității înființatoare											
3.2 Plătitor cu sediul central în străinătate											
Țara		Sediul permanent				Filială		Sucursală			
Reprezentanță				Alte subunități				Sediul fix			
4. Cod de identificare fiscală a unității divizate											
5. Forma juridică											
6. Forma de proprietate											
7. Plătitor de impozit pe venitul din investiții, conform art.67 alin (3) lit.b) din Codul Fiscal											

D. REPREZENTARE PRIN:					
Imputernicit		Reprezentant legal		Reprezentant fiscal	
Nr. act		Data			

Date de identificare															
DENUMIRE / NUME, PRENUME															
DOMICILIUL FISCAL															
Judet				Localitate				Sector							
Strada				Nr.				Bloc				Se.			
Et.		Ap.		Cod postal				Telefon							
Fax				E-mail											
COD DE IDENTIFICARE FISCALĂ															
E. DATE PRIVIND VECTORUL FISCAL															
1. Taxa pe valoarea adăugată															
<i>La înființare</i>															
1.1. Cifra de afaceri estimată a se realiza, conform art.152 alin.(2) din Codul fiscal															
1.2. Înregistrare prin opțiune pentru aplicarea regimului normal de TVA, deși cifra de afaceri estimată conform art.152 alin.(2) din Codul Fiscal este inferioară plafonului de scutire prevăzut la art.152 alin.(1) din Codul fiscal															
1.3. Realizare în exclusivitate de operațiuni care nu dau drept de deducere a TVA															
1.4. Înregistrare în scopuri de TVA ca urmare a efectuării de operațiuni în afara României care dau drept de deducere a TVA, conform art.145 alin.(2) lit.b) din Codul fiscal															
1.5. Înregistrare prin opțiune pentru taxarea operațiunilor scutite, conform art.141 alin.(3) din Codul fiscal															
<i>Ulterior înregistrării fiscale</i>															
1.6. Înregistrare în scopuri de TVA prin atingerea sau depășirea plafonului de scutire prevăzut la art.152 alin.(1) din Codul fiscal															
1.7. Înregistrare prin opțiune pentru aplicarea regimului normal de TVA, deși cifra de afaceri realizată conform art.152 alin.(2) din Codul fiscal este inferioară plafonului de scutire prevăzut la art.152 alin.(1) din Codul fiscal															
1.8. Înregistrare în scopuri de TVA ca urmare a efectuării de operațiuni în afara României care dau drept de deducere a TVA, conform art.145 alin.(2) lit.b) din Codul fiscal															
1.9. Înregistrare prin opțiune pentru taxarea operațiunilor scutite, conform art.141 alin.(3) din Codul fiscal															
1.10. Cifra de afaceri obținută în anul precedent din operațiuni taxabile și/sau scutite cu drept de deducere															
<i>1.11. Perioada fiscală</i>															
1.11.1. Lunară				1.11.3. Semestrială				Nr. aprobare organ fiscal competent							
1.11.2. Trimestrială				1.11.4. Anuală				Nr. aprobare organ fiscal competent							
<i>Scoatere din evidență ca persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA</i>															
1.12. Ca urmare a încetării activității															
1.13. Ca urmare a desfășurării în exclusivitate de operațiuni care nu dau drept de deducere a TVA															
1.14. Începând cu data de															
2. Impozit pe profit															
2.1. Luare în evidență				Începând cu data de											
2.2. Scoatere din evidență				Începând cu data de											
2.3. Perioada fiscală															
2.3.1. Trimestrială				2.3.2. Anuală											
3. Accize															
3.1. Luare în evidență				Începând cu data de											
3.2. Scoatere din evidență				Începând cu data de											

4. Impozit la titlul din producția internă												
4.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
4.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
5. Impozit pe venitul din salarii și pe venituri asimilate salariilor												
5.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
5.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
5.3. Perioada fiscală												
5.3.1. Lunară		5.3.2. Trimestrială		5.3.3. Semestrială								
6. Contribuția pentru asigurări sociale de sănătate												
6.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
6.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
6.3. Perioada fiscală												
6.3.1. Lunară		6.3.2. Trimestrială		6.3.3. Semestrială								
7. Contribuția de asigurări pentru somaj												
7.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
7.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
7.3. Perioada fiscală												
7.3.1. Lunară		7.3.2. Trimestrială		7.3.3. Semestrială								
8. Contribuția de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale												
8.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
8.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
8.3. Perioada fiscală												
8.3.1. Lunară		8.3.2. Trimestrială		8.3.3. Semestrială								
9. Contribuția de asigurări sociale												
9.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
9.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
9.3. Perioada fiscală												
9.3.1. Lunară		9.3.2. Trimestrială		9.3.3. Semestrială								
10. Contribuția la Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale												
10.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
10.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
10.3. Perioada fiscală												
10.3.1. Lunară		10.3.2. Trimestrială		10.3.3. Semestrială								
11. Contribuția pentru concedii și indemnizații												
11.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
11.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
11.3. Perioada fiscală												
11.3.1. Lunară		11.3.2. Trimestrială		11.3.3. Semestrială								
12. Redevențe miniere												
12.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
12.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					
13. Redevențe petroliere												
13.1. Luare în evidență		Începând cu data de			/		/					
13.2. Scoatere din evidență		Începând cu data de			/		/					

F. DATE PRIVIND STAREA CONTRIBUABILULUI												
1. Dizolvare cu lichidare												
Începerea procedurii de lichidare	De la data			/		/						
Radier	De la data			/		/						
2. Dizolvare fără lichidare												
Divizare	De la data			/		/						
Fuziune	De la data			/		/						
Alte cazuri prevăzute de lege	De la data			/		/						
Codul de identificare fiscală a unității rezultate în urma fuziunii												
3. Radier												
	De la data			/		/						

Sub sancțiunile aplicate faptei de fals în acte publice, declar că datele înscrise în acest formular sunt corecte și complete

Numele persoanei care face declarația												
Funcția												
Semnătura	Ștampila											
Data			/		/							

Se completează de personalul organului fiscal												
Denumire organ fiscal												
Număr înregistrare					/		/					
Numele și prenumele persoanei care a verificat												
Număr legitimație												

Anexa 8. Cerere pentru înscrierea modificărilor actului constitutiv și/sau statutului

ANEXA Nr. III

CERERE
pentru înscrierea modificărilor actului constitutiv și/sau statutului*)

1. Persoana împutemică pentru efectuarea procedurii:

- Numele/Denumirea
- Domiciliul/Sediul

2. Denumirea persoanei juridice fără scop patrimonial

3. Sediul:

- județul
- localitatea
- adresa
- telefon
- fax
- e-mail

4. Modificarea se referă la

5. Actul modificator: actul adițional autentificat de sub nr.
din data de

6. Temeiul juridic al cererii: Ordonanța Guvernului nr. 26/2000

7. Înscrieri doveditoare:

- Actul adițional exemplare
- Alte acte

8. Taxă judiciară de timbru lei; conform

9. Timbru judiciar lei

10. Data

11. Semnătura

*) Inclusiv schimbarea sediului persoanei juridice fără scop patrimonial.

Anexa 9. Formular de comunicare pentru Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

Denumirea persoanei juridice:

Codul unic de înregistrare

Numărul de înregistrare la oficiul
registrului comerțului

Sediul social

Telefon/fax

Către,

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

Persoana juridică, reprezentată de
....., având ca obiect
(administrator / director /
președinte - nume, prenume, CNP) principal de activitate
....., în
conformitate cu (denumire și cod CAEN) prevederile art. 14 din
Legea nr. 656/2002
pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru
instituirea unor măsuri
de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu
modificările și completările
ulterioare, împuternicește pe, posesor / posesori
(numele și prenumele
uneia sau mai multor persoane) al/ai CI seria ... nr., CNP
....., în
relația cu Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării
Banilor, având
responsabilități în aplicarea actului normativ menționat mai sus.

Pentru îndeplinirea prevederilor Legii nr. 656/2002, cu modificările și completările ulterioare, persoana/persoanele desemnată/desemnate în relația cu Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor va/vor avea următoarele responsabilități:

.....

.....

L.S. Semnătură

NOTĂ:

- un exemplar se transmite (direct la sediul Oficiului sau prin intermediul serviciilor postale, cu confirmare de primire) la sediul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.
- un exemplar se păstrează la sediul emitentului.

Observatie

Acest formular a fost preluat de pe site-ul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, de la adresa:
<http://www.onpcsb.ro/pdf/Obligatiile%20entitatilor%20raportoare.pdf>

Anexa 10

Regulament din 26/04/2000

privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, Registrului federațiilor și
Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 214 din 16/05/2000

Actul a intrat în vigoare la data de 16 mai 2000

CAPITOLUL I Dispoziții comune

Art. 1. - (1) Asociațiile, fundațiile și federațiile constituite în temeiul Ordonanței Guvernului **nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, denumită în continuare ordonanță, sunt supuse înscrierii în registre speciale, constituite, potrivit prezentului regulament, la instanțele judecătorești.

(2) Evidența centralizată în materie se realizează prin Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, denumit în continuare Registrul național, aflat la Ministerul Justiției, și cuprinde atât evidența persoanelor juridice care se înființează potrivit ordonanței, cât și a celor înființate potrivit Legii **nr. 21/1924** pentru persoanele juridice (asociații și fundații).

Art. 2. - În sensul prezentului regulament, termenii de mai jos au următorul înțeles:

a) înscriere - consemnarea atât a mențiunilor făcute în vederea dobândirii personalității juridice, cât și a celor privind modificări ale actului constitutiv și/sau ale statutului, precum și a oricăror alte mențiuni care, potrivit legii, se înscriu în registrul special; în toate cazurile înscrierea se efectuează prin introducerea datelor în registre ținute în sistem computerizat, iar în lipsa acestora, în registre ținute pe suport hârtie;

b) înregistrare - consemnarea făcută în scop de publicitate pentru realizarea unei evidențe centralizate la nivel național a persoanelor juridice fără scop patrimonial;

c) persoane juridice fără scop patrimonial - asociațiile, fundațiile și federațiile care se înființează în baza ordonanței, persoanele juridice străine prevăzute la art. 76 din ordonanță, asociațiile, fundațiile, uniunile, federațiile și grupările de persoane juridice înființate în baza Legii nr. 21/1924, precum și filialele acestora;

d) registrul special - registrul asociațiilor și fundațiilor, aflat la judecătoria sau, după caz, registrul federațiilor și registrul persoanelor juridice străine, prevăzute la art. 76 din ordonanță, ținute la tribunal;

e) înscrisuri doveditoare în sensul art. 74 alin. (1) din ordonanță - actul constitutiv și statutul persoanei juridice fără scop patrimonial, inclusiv actele de modificare a acestora, precum și actele prin care s-a dispus reorganizarea ori dizolvarea.

Art. 3. - Înscrierile din registrul special și înregistrările din Registrul național se întregesc cu datele rezultate din înscrisurile doveditoare.

Art. 4. - Înscrierea în registrul special se face la cererea oricăruia dintre asociații sau fondatori, respectiv a oricăreia dintre persoanele juridice fără scop patrimonial care constituie federația, împuterniciți prin actul constitutiv, precum și a oricăreia alte persoane interesate, în condițiile legii.

Art. 5. - Cererea de înscriere în vederea dobândirii personalității juridice va cuprinde, conform modelului prevăzut în anexa nr. I:

a) numele și domiciliul persoanei împuternicite în condițiile art. 6 alin. (2) lit. h) din ordonanță;

b) numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul asociațiilor sau fondatorilor;

c) denumirea și sediul asociației, fundației sau filialei;

d) precizarea patrimoniului inițial;

e) numărul și data autentificării actului constitutiv și a statutului.

Art. 6. - (1) La cererea de înscriere în vederea dobândirii personalității juridice se vor atașa:

a) un exemplar original și două exemplare în copie legalizată de pe actul constitutiv și statut;

b) actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial;

c) dovada disponibilității denumirii, eliberată de direcția de specialitate din cadrul Ministerului Justiției;

d) autorizațiile administrative prealabilă, în cazul în care sunt cerute potrivit legii speciale, pentru înființare legală.

(2) Copiile legalizate de pe înscrisurile prevăzute la alin. (1) lit. a) vor fi transmise, în condițiile art. 17 alin. (3), Ministerului Justiției, care va păstra un exemplar de pe fiecare înscris, iar cel de-al doilea exemplar îl va comunica autorității publice prevăzute la art. 52 alin. (1) din ordonanță; dacă scopul persoanei juridice intră în domeniul de activitate a două sau mai multe autorități publice, instanța va solicita atașarea unui număr corespunzător de copii legalizate de pe actul constitutiv și statut.

Art. 7. - (1) După dobândirea personalității juridice instanța întocmește certificatul de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial, care se completează conform formularului prevăzut în anexa nr. II.

(2) Certificatul de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial se eliberează, la cerere, reprezentantului ori mandatarului asociației, fundației, federației sau filialelor acestora.

Art. 8. - (1) Modificările aduse actului constitutiv și/sau statutului produc efecte de la data înscrierii lor în registrul special.

(2) Cererea pentru înscrierea modificării actului constitutiv și/sau a statutului persoanei juridice fără scop patrimonial va cuprinde, în mod corespunzător, mențiunile prevăzute la art. 5, conform modelului prevăzut în anexa nr. III. La cerere se va atașa, în afara înscrisurilor prevăzute la art. 6, certificatul de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial, în original.

(3) Cererea pentru înscrierea modificărilor actului constitutiv și/sau statutului se va înregistra la instanța competentă, formând un dosar separat de cel inițial, care va fi conexas cu acesta.

Art. 9. - În cazul admiterii cererii pentru înscrierea modificării actului constitutiv și/sau a statutului și după efectuarea înscrierii instanța va proceda, din oficiu, la completarea în mod corespunzător a certificatului de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial, cu date privind denumirea, sediul sau durata de funcționare. Fiecare completare a certificatului de înscriere se va face sub semnătura judecătorului și va purta stampila instanței.

Art. 10. - Dispozițiile art. 5-9 se aplică în mod corespunzător și în cazul federațiilor.

CAPITOLUL II

Organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor

Art. 11. - (1) La fiecare judecătorie se înființează Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) Asociațiile și fundațiile, precum și filialele devin persoane juridice din momentul înscrierii lor în registrul.

Art. 12. - (1) Registrul asociațiilor și fundațiilor prevăzut la art. 11 este compus din două părți: partea întâi - A - destinată înscrierii asociațiilor și filialelor acestora și partea a doua - B - destinată înscrierii fundațiilor și filialelor acestora.

(2) Fiecare dintre persoanele juridice menționate la alin. (1) va fi înscrisă în partea corespunzătoare a registrului special și va purta un număr de înscriere, începând de la numărul 1 pentru fiecare parte a registrului.

(3) În fiecare an se deschide un nou registru special.

(4) Toate mențiunile ulterioare cu privire la o asociație, fundație sau filială înscrisă în registrul special se operează sub același număr.

Art. 13. - (1) Partea întâi - A - va cuprinde două secțiuni, numerotate cu cifre romane.

(2) Secțiunea I conține înscrierile care au ca efect dobândirea personalității juridice de către asociație ori de filiala unei asociații.

(3) Secțiunea I are următoarele rubrici:

a) numărul și data înscrierii asociației;

b) numărul dosarului judecătoreiei, numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere și, dacă este cazul, numărul dosarului și al deciziei pronunțate în recurs, cu indicarea instanței și a secției;

c) denumirea asociației;

d) sediul asociației;

e) durata de funcționare a asociației;

f) patrimoniul inițial al asociației;

g) numele sau, după caz, denumirea asociațiilor;

h) scopul asociației;

i) obiectivele asociației;

j) indicarea componenței nominale a consiliului director și a organului de control, precum și a persoanei sau persoanelor desemnate să reprezinte asociația;

k) mențiuni cu privire la filialele asociației: sediul, patrimoniul inițial, radierea;

l) mențiuni privind apartenența asociației la o federație: denumirea, sediul, radierea;

m) mențiuni privind afilierea asociației la organizații internaționale: denumirea, sediul acesteia, alte organizații afiliate;

n) mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică al asociației: numărul și data hotărârii Guvernului prin care s-a recunoscut utilitatea publică, indicarea numărului Monitorului Oficial al României în care au fost publicate rapoartele de activitate și bilanțurile anuale, numărul și data hotărârii Guvernului prin care s-a retras actul de recunoaștere a utilității publice;

o) modificări ale actului constitutiv și/sau ale statutului asociației;

p) mențiuni privind reorganizarea asociației: modalitatea și indicarea actului doveditor;

q) mențiuni cu privire la dizolvarea asociației: modul dizolvării, indicarea actului prin care s-a constatat sau, după caz, s-a hotărât dizolvarea, precum și a organului care l-a emis;

r) mențiuni cu privire la lichidarea asociației: numele lichidatorilor, indicarea operațiunilor de lichidare, hotărârea judecătorească prin care s-au soluționat contestațiile la bilanțul lichidatorilor;

s) alte mențiuni;

t) data radierei asociației.

(4) Înscriserea filialei unei asociații se face prin completarea, în mod corespunzător, a rubricilor prevăzute la alin. (3).

Art. 14. - (1) Secțiunea a II-a este destinată înscrierii asociațiilor și filialelor acestora care, ulterior constituirii, și-au schimbat sediul în circumscripția instanței respective. Înscriserile efectuate în această secțiune, cu excepția celor privind radierea, nu au nici un efect asupra personalității juridice dobândite anterior.

(2) Secțiunea a II-a va cuprinde, în afara rubricilor prevăzute la art. 13 alin. (3), o rubrică nouă privind numărul și data înscrierii la judecătoria în a cărei circumscripție asociația ori filiala și-a schimbat sediul.

Art. 15. - (1) Partea a doua-B-va cuprinde două secțiuni, numerotate cu cifre romane.

(2) Secțiunea I conține înscririle care au ca efect dobândirea personalității juridice de către fundație ori de filiala unei fundații.

(3) Secțiunea I va avea următoarele rubrici:

- a) numărul și data înscririi fundației;
 - b) numărul dosarului judecătoriesc, numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere și, dacă este cazul, numărul dosarului și al deciziei pronunțate în recurs, cu indicarea instanței și a secției;
 - c) denumirea fundației;
 - d) sediul fundației;
 - e) durata de funcționare a fundației;
 - f) patrimoniul inițial al fundației;
 - g) numele sau, după caz, denumirea fondatorilor;
 - h) scopul fundației;
 - i) obiectivele fundației;
 - j) componența nominală a consiliului director și a organului de control, dacă a fost stabilită prin actul constitutiv, precum și persoana sau persoanele desemnate să reprezinte fundația;
 - k) mențiuni cu privire la filialele fundației: sediul, patrimoniul inițial, radierea;
 - l) mențiuni cu privire la apartenența fundației la o federație: denumirea, sediul, alte organizații componente, radierea;
 - m) mențiuni privind afilierea fundației la organizații internaționale: denumirea, sediul acesteia, alte organizații afiliate;
 - n) mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: numărul și data hotărârii Guvernului prin care s-a recunoscut utilitatea publică, indicarea numărului Monitorului Oficial al României în care au fost publicate rapoartele de activitate și bilanțurile anuale, numărul și data hotărârii Guvernului prin care s-a retras actul de recunoaștere a utilității publice;
 - o) modificări ale actului constitutiv și/sau ale statutului fundației;
 - p) mențiuni privind reorganizarea fundației: modalitatea și indicarea actului doveditor;
 - q) mențiuni cu privire la dizolvarea fundației: modul dizolvării, indicarea hotărârii judecătorești prin care s-a dispus dizolvarea, precum și a instanței care a pronunțat-o;
 - r) mențiuni cu privire la lichidarea fundației: numele lichidatorilor, indicarea operațiunilor de lichidare, hotărârea judecătorească prin care s-au soluționat contestațiile la bilanțul lichidatorilor;
 - s) alte mențiuni;
 - t) data radierii fundației.
- (4)** Înscirarea filialei unei fundații se face prin completarea în mod corespunzător a rubricilor prevăzute la alin. (3).

Art. 16. - (1) Secțiunea a II-a este destinată înscririi fundațiilor și a filialelor acestora care, ulterior constituirii, și-au schimbat sediul în circumscripția instanței respective. Înscririle efectuate în această secțiune, cu excepția celor privind radierea, nu au nici un efect asupra personalității juridice dobândite anterior. **(2)** Dispozițiile art. 14 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Art. 17. - (1) În ziua rămânerii irevocabile a încheierii prin care a fost admisă cererea de înscriere în vederea dobândirii personalității juridice, înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor se efectuează de grefierul desemnat de președintele judecătoriesc, sub supravegherea și controlul judecătorului cu atribuții privind activitatea de înscriere a persoanelor juridice fără scop patrimonial.

(2) În cazul în care încheierea de admitere sau de respingere a cererii de înscriere în vederea dobândirii personalității juridice a fost recurată, decizia instanței de recurs prin

care se confirmă sau, după caz, se dispune admiterea cererii se redactează în cel mult 48 de ore de la pronunțare, iar dosarul va fi înaintat instanței de fond care va efectua de îndată înscrierea.

(3) După efectuarea înscrierii instanța de fond va comunica Ministerului Justiției datele și înscrisurile doveditoare necesare în vederea înregistrării în Registrul național, în condițiile art. 38 și următoarele.

Art. 18. - (1) Toate operațiunile de înscriere în registrul special se efectuează, din oficiu, de instanța competentă, dacă prin lege nu se prevede altfel.

(2) Pentru înscrierea mențiunilor prevăzute la art. 13 lit. m) și, respectiv, la art. 15 lit. m) consiliul director al asociației sau, după caz, al fundației are obligația de a înștiința instanța în a cărei circumscripție își are sediul cu privire la afilierea la organizații internaționale.

(3) Înscrierea mențiunilor prevăzute la art. 13 lit. n), respectiv la art. 15 lit. n), cu privire la publicarea în Monitorul Oficial al României a rapoartelor de activitate și a bilanșurilor anuale, se efectuează de instanța în al cărei registru special este înscrisă asociația sau fundația recunoscută ca fiind de utilitate publică, la înștiințarea Ministerului Justiției.

Art. 19. - Modificările actului constitutiv și/sau ale statutului se înscriu în registrul special astfel:

a) la rubrica "Modificări ale actului constitutiv și/sau ale statutului" se vor menționa obiectul fiecărei modificări (de exemplu: denumirea, sediul, scopul etc.) și hotărârea judecătorească irevocabilă prin care a fost admisă cererea de modificare, cu indicarea numărului, a datei și a instanței care a pronunțat-o;

b) la rubrica corespunzătoare obiectului modificării se vor înscrie sub cuvântul "modificări" hotărârea judecătorească irevocabilă prin care a fost admisă cererea de modificare, cu indicarea numărului, a datei și a instanței care a pronunțat-o, precum și conținutul modificării.

Art. 20. - (1) În cazul schimbării sediului în circumscripția altei judecătorei, instanța care a încuviințat cererea, după efectuarea operațiunilor prevăzute la art. 19, va închide poziția respectivă, prin menționarea noului sediu și a hotărârii judecătorești irevocabile.

(2) După închiderea poziției aceași instanță va transmite de îndată judecătoriei în a cărei circumscripție se află noul sediu o copie certificată de pe hotărârea judecătorească de modificare, rămasă irevocabilă, împreună cu dosarele conexe care privesc acea asociație sau filială.

Art. 21. - (1) Persoana juridică fără scop patrimonial își încetează existența prin radiere. **(2)** Radierea se face prin menționarea hotărârii judecătorești irevocabile prin care s-a dispus această măsură.

(3) După radiere nu mai poate fi înscrisă nici o altă mențiune cu privire la orice asociație, fundație sau, după caz, filială.

Art. 22. - Judecătoria în a cărei circumscripție se află filiala unei asociații sau fundații va comunica, după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care s-a admis cererea de înscriere a filialei sau de dizolvare a acesteia, datele prevăzute la art. 13 lit. k), respectiv la art. 15 lit. k), judecătoriei în a cărei circumscripție se află sediul asociației sau fundației.

Art. 23. - Evidența computerizată se va ține cu respectarea dispozițiilor art. 12-16, conform modelelor formularelor prezentate în anexele nr. IV.1-IV.4.

Art. 24. - Accesul la registrul special este permis în condițiile legii.

Art. 25. - (1) Oricine se consideră prejudiciat printr-o înscriere făcută în registrul special are dreptul să ceară radierea ei.

(2) Cererea de radiere se adresează instanței competente în al cărei registru special este efectuată înscrierea.

(3) Încheierea se dă cu citarea persoanei juridice și poate fi atacată numai cu recurs, în termen de 15 zile de la data pronunțării.

(4) Recursul se judecă de urgență în camera de consiliu.

(5) Încheierea irevocabilă se înscrie în registrul special, la rubrica "Alte mențiuni".

Art. 26. - (1) Erorile materiale strecurate în înscrierile din registrul special pot fi îndreptate, din oficiu sau în urma unei simple cereri, prin încheiere.

(2) Instanța poate cita persoana juridică, atunci când consideră necesar, pentru unele lămuriri.

(3) Împotriva încheierii se poate exercita numai recurs; termenul de recurs curge de la pronunțare, dacă persoana juridică a fost citată.

(4) Dispozițiile art. 25 alin. (5) sunt aplicabile.

CAPITOLUL III

Organizarea Registrului federațiilor

Art. 27. - La fiecare tribunal se înființează un registru special, denumit Registrul federațiilor.

Art. 28. - (1) Registrul federațiilor are două secțiuni, numerotate cu cifre romane.

(2) Secțiunea I conține înscrierile care au ca efect dobândirea personalității juridice de către federație ori de filiala unei federații.

(3) Secțiunea I are următoarele rubrici:

a) numărul și data înscrierii federației;

b) numărul dosarului tribunalului, numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere și, dacă este cazul, numărul dosarului și al deciziei pronunțate în recurs, cu indicarea instanței și a secției;

c) denumirea federației;

d) sediul federației;

e) durata de funcționare a federației;

f) patrimoniul inițial al federației;

g) denumirea și sediul persoanelor juridice fără scop patrimonial care compun federația;

h) scopul federației;

i) obiectivele federației;

j) indicarea organelor de conducere, administrare și control și a componenței nominale a acestora, precum și a persoanei sau persoanelor desemnate să reprezinte federația;

k) mențiuni cu privire la filiale: sediul, patrimoniul inițial și radierea;

l) mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: denumirea, sediul acestora, alte organizații afiliate;

m) modificări ale actului constitutiv și/sau ale statutului federației;

n) mențiuni privind reorganizarea: modalitatea și indicarea actului doveditor;

o) mențiuni cu privire la dizolvare: modul dizolvării, indicarea actului prin care s-a constatat sau, după caz, s-a hotărât dizolvarea, precum și a organului care l-a emis;

p) mențiuni cu privire la lichidare: numele lichidatorilor, indicarea operațiunilor de lichidare, hotărârea judecătorească prin care s-au soluționat contestațiile la bilanțul lichidatorilor;

q) alte mențiuni;

r) data radierii federației.

Art. 29. - (1) Secțiunea a II-a este destinată înscrierii federațiilor și filialelor acestora care, ulterior constituirii, și-au schimbat sediul în circumscripția instanței respective. Înscrierile efectuate în această secțiune, cu excepția celor privind radierea, nu au nici un efect asupra personalității juridice anterior dobândite.

(2) Secțiunea a II-a va cuprinde, în afara rubricilor prevăzute la art. 28 alin. (3), o rubrică nouă privind numărul și data înscrierii la tribunalul în a cărui circumscripție federația ori filiala și-a schimbat sediul.

Art. 30. - Dispozițiile art. 17-21 și ale art. 24-26 se aplică în mod corespunzător.

Art. 31. - Tribunalul în a cărui circumscripție se află sediul unei federații va comunica judecătorilor în ale căror circumscripții se află asociațiile sau fundațiile membre datele prevăzute la art. 13 lit. l), respectiv la art. 15 lit. l).

Art. 32. - Evidența computerizată se va ține cu respectarea dispozițiilor art. 28-31, conform modelelor formularelor prezentate în anexele nr. V.1 și V.2.

CAPITOLUL IV

Organizarea registrului persoanelor juridice străine

Art. 33. - Persoanele juridice străine fără scop patrimonial, recunoscute în România, se înscriu într-un registru special aflat la Tribunalul București.

Art. 34. - Cererea de înscriere va cuprinde, în mod corespunzător, mențiunile prevăzute la art. 5 și va fi însoțită de câte un exemplar de pe următoarele documente, în copie autentificată și traducere legalizată:

- a) actul de constituire în statul a cărui naționalitate o au persoanele juridice străine;
- b) statutul persoanei juridice străine (în măsura în care există ca act de sine stătător);
- c) hotărârea organului de conducere a acelei persoane juridice străine, prin care se solicită recunoașterea în România;
- d) statutul viitoarei reprezentanțe în România a acelei persoane juridice străine, cuprinzând prevederi referitoare la sediu, la capacitatea juridică și la persoanele care reprezintă persoana juridică străină;
- e) hotărârea Guvernului României de aprobare a cererii de recunoaștere în România a persoanei juridice străine solicitante.

Art. 35. - Registrul prevăzut la art. 33 va avea următoarele rubrici:

- a) numărul și data înscrierii persoanei juridice străine;
- b) numărul dosarului tribunalului, numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere și, dacă este cazul, numărul dosarului și al deciziei pronunțate în recurs, cu indicarea instanței și a secției;
- c) denumirea persoanei juridice străine;
- d) sediul persoanei juridice străine;
- e) durata de funcționare a persoanei juridice străine;
- f) patrimoniul inițial al persoanei juridice străine;
- g) numele sau, după caz, denumirea asociațiilor sau fondatorilor persoanei juridice străine;
- h) scopul persoanei juridice străine;
- i) obiectivele persoanei juridice străine;
- j) hotărârea Guvernului României de aprobare prealabilă a cererii de recunoaștere în România a persoanei juridice străine;
- k) mențiuni privind sediul viitoarei reprezentanțe în România;
- l) mențiuni privind capacitatea juridică a reprezentanței persoanei juridice străine;
- m) persoanele care reprezintă persoana juridică străină;
- n) mențiuni privind retragerea recunoașterii persoanei juridice străine;
- o) alte mențiuni.

Art. 36. - Dispozițiile art. 12 din ordonanță sunt aplicabile numai în ceea ce privește înscrierea persoanelor juridice străine în registrul special corespunzător.

Art. 37. - Evidența computerizată se va ține cu respectarea dispozițiilor art. 35, conform modelului formularului prezentat în anexa nr. VI.

CAPITOLUL V

Organizarea Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial

Art. 38. - În scopul ținerii evidenței centralizate a persoanelor juridice fără scop patrimonial și pentru aducerea la cunoștință publicului a informațiilor referitoare la acestea, se înființează Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, care este ținut de Ministerul Justiției, prin direcția de specialitate.

Art. 39. - Registrul național se ține în sistem computerizat, conform modelelor prevăzute în anexele nr. VII.1-VII.5, prin replicarea înscrisurilor cuprinse în registrele speciale existente la instanțele judecătorești.

Art. 40. - În cazul persoanelor juridice fără scop patrimonial care se înființează potrivit ordonanței, în termen de 3 zile de la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus înscrierea, modificarea actului constitutiv și/sau a statutului ori încetarea oricărei asociații, fundații, federații ori filiale, instanța judecătorească competentă este obligată să trimită direcției de specialitate din cadrul Ministerului Justiției copii certificate de pe aceste hotărâri, precum și de pe înscrisurile doveditoare, în sistem informatizat sau pe suport hârtie.

Art. 41. - Înscrisurile referitoare la aceeași persoană juridică fără scop patrimonial vor alcătui un singur dosar/fișier și vor fi arhivate de direcția de specialitate din cadrul Ministerului Justiției.

Art. 42. - (1) Registrul național este alcătuit din cinci părți, identificate cu litere de la A la E, care vor cuprinde:

a) prima parte - A - înregistrările privind asociațiile și filialele acestora, cu rubricile prevăzute la art. 13;

b) partea a doua - B - înregistrările privind fundațiile și filialele acestora, cu rubricile prevăzute la art. 15;

c) partea a treia - C - înregistrările cu privire la federații și filialele acestora, cu rubricile prevăzute la art. 28;

d) partea a patra - D - înregistrările privind uniunile și grupările de persoane juridice înființate potrivit Legii nr. 21/1924, conținând, în mod corespunzător, rubricile prevăzute la art. 28;

e) partea a cincea - E - înregistrările persoanelor juridice străine fără scop patrimonial, recunoscute în România, cu rubricile prevăzute la art. 35.

(2) Fiecare persoană juridică fără scop patrimonial va fi înregistrată în partea corespunzătoare a Registrului național și va purta un număr de ordine, începând de la numărul 1 pentru fiecare parte.

(3) Pentru fiecare an se deschide un nou registru național.

Art. 43. - Persoanele juridice fără scop patrimonial sunt obligate ca în actele pe care le emit să menționeze numărul de înregistrare din Registrul național, alcătuit din numărul de ordine, partea corespunzătoare din Registrul național în care a avut loc înregistrarea indicată prin literele A, B, C, D sau E și anul înscrierii, despărțite prin bară oblică.

CAPITOLUL VI

Acordarea disponibilității denumirii

Art. 44. - (1) O denumire este susceptibilă de a fi apropiată, dacă nu aparține unei alte persoane juridice fără scop patrimonial de același fel - asociație, fundație sau federație - prin înscrierea ei anterioară în Registrul național.

(2) Orice denumire nouă trebuie să se deosebească de cele existente.

(3) Denumirea persoanei juridice fără scop patrimonial trebuie să fie în acord cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Art. 45. - (1) Verificarea disponibilității denumirii constă în verificarea de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Justiției a îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 44 alin. (1) și (2).

(2) Această verificare va fi solicitată înainte de autentificarea actului constitutiv și a statutului asociației, fundației sau, după caz, federației. Notarul public va refuza autentificarea actului constitutiv și a statutului în lipsa dovezii privind disponibilitatea denumirii.

Art. 46. - Cererea privind verificarea disponibilității denumirii se formulează conform modelului prevăzut în anexa nr. VIII.

Art. 47. - (1) Verificarea disponibilității denumirii se face pe baza Registrului național și a unei evidențe speciale conținând lista cuprinzând denumirile pentru care a fost eliberată și este valabilă dovada disponibilității și rezervării, conform art. 48 alin. (1).

(2) Până la finalizarea procesului de constituire a Registrului național dovada disponibilității denumirii se eliberează pe baza înregistrărilor existente la acea dată în evidența Ministerului Justiției.

Art. 48. - (1) În termen de 3 zile de la data primirii cererii direcția de specialitate din cadrul Ministerului Justiției va elibera dovada disponibilității denumirii, valabilă pentru o perioadă de 3 luni de la data eliberării, perioadă în care denumirea este rezervată.

(2) Rezervarea poate fi prelungită, înainte de expirarea ei, printr-o cerere de prelungire a rezervării.

Art. 49. - (1) Dovada disponibilității denumirii va conține și lista cuprinzând denumirile anterioare, asemănătoare celei rezervate, inclusiv denumirile pentru care a fost eliberată și este valabilă dovada disponibilității și rezervării.

(2) Dovada disponibilității denumirii se completează potrivit anexei nr. IX. O copie de pe aceasta rămâne în păstrarea direcției de specialitate din cadrul Ministerului Justiției.

(3) Copiile de pe dovezile de disponibilitate se păstrează într-o mapă separată, cu respectarea categoriei persoanei juridice fără scop patrimonial - asociație, fundație, federație -, iar în cadrul acesteia, în ordinea alfabetică a denumirilor a căror disponibilitate s-a verificat; mapa constituie anexă la evidența specială prevăzută la art. 47.

(4) În caz de prelungire a rezervării disponibilității denumirii, se face mențiune despre aceasta pe dovada inițială, potrivit anexei nr. VIII.

Art. 50. - Eliberarea dovezii de disponibilitate și rezervare nu dispensează instanța de a face verificări cu privire la legalitatea denumirii.

Art. 51. - Verificarea disponibilității denumirii este obligatorie în toate cazurile în care modificările aduse actelor constitutive atrag modificarea denumirii anterior înscrise.

CAPITOLUL VII

Accesul la Registrul național

Art. 52. - (1) Registrul național este public. **(2)** Orice persoană are acces, contra cost și fără a fi ținută să justifice existența unui interes, la toate datele cuprinse în Registrul național.

Abrogat de articolul 17 din Ordin nr. 1417/2006 **in data de 04 iulie 2006**

Art. 53. - (1) Direcția de specialitate are obligația să elibereze, la cerere:

- a) copii certificate de pe înregistrările efectuate în Registrul național;
- b) copii certificate de pe înscrisurile doveditoare ale înregistrărilor;
- c) copii de pe extrasele rapoartelor de activitate și ale bilanțurilor anuale transmise de asociațiile și fundațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică;

d) dovada privind disponibilitatea denumirii unei asociații, fundații sau federații.

(2) Copiile eliberate trebuie să fie lizibile și să înfățișeze în mod exact datele solicitate.

Abrogat de articolul 17 din Ordin nr. 1417/2006 **in data de 04 iulie 2006**

Art. 54. - Nu pot fi comunicate răspunsuri care să implice evaluări ale datelor cuprinse în Registrul național sau interpretări în legătură cu inexistența unor date.

Abrogat de articolul 17 din Ordin nr. 1417/2006 **in data de 04 iulie 2006**

Art. 55. - Cererea se adresează direcției de specialitate, personal sau prin corespondență.

Abrogat de articolul 17 din Ordin nr. 1417/2006 **in data de 04 iulie 2006**

Art. 56. - (1) Cererile se soluționează în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării, cu excepția cazului prevăzut la art. 48. (2) În mod excepțional, în situațiile în care împrejurări obiective determină depășirea termenului de răspuns, Ministerul Justiției va comunica de îndată solicitantului faptul întârzierii și cauzele acesteia, luând în același timp toate măsurile rezonabile pentru ca întârzierea transmiterii răspunsului să fie cât mai redusă.

Abrogat de articolul 17 din Ordin nr. 1417/2006 **in data de 04 iulie 2006**

Art. 57. - (1) Sistemul informatic de prelucrare automată a datelor va fi astfel organizat încât să permită obținerea informațiilor și prin accesarea serverului de Internet al Ministerului Justiției; accesul va fi permis contra cost.

(2) Sistemul informatic va permite ca înregistrările să poată fi găsite și sistematizate, având drept criteriu oricare dintre câmpurile din Registrul național, punând la dispoziție posibilități de căutare cu ajutorul unor expresii logice.

(3) Sistemul informatic va fi protejat prin utilizarea tehnicilor de parolare, criptare și/sau a altor mijloace care să asigure integritatea bazei de date și identificarea operatorilor.

Abrogat de articolul 17 din Ordin nr. 1417/2006 **in data de 04 iulie 2006**

CAPITOLUL VIII

Dispoziții speciale

Art. 58. - (1) În termen de 5 zile de la data primirii copiilor de pe hotărârile judecătorești irevocabile privind constituirea, modificarea și încetarea oricărei asociații, fundații, federații sau filiale, precum și de pe înscrisurile doveditoare, Ministerul Justiției va expedia, din oficiu, un exemplar al acestor înscrisuri autorităților publice în a căror sferă de competență se încadrează scopul persoanelor juridice în cauză.

(2) Transmiterea datelor în condițiile alin. (1) se efectuează în scopul organizării evidenței persoanelor juridice fără scop patrimonial, în cadrul autorităților publice, potrivit art. 52 din ordonanță.

(3) Asociațiile, fundațiile și federațiile care, în temeiul art. 52 din ordonanță, solicită Ministerului Justiției să fie luate în evidență acestuia, vor fi înregistrate într-o evidență specială, menționându-se denumirea și numărul, determinat potrivit art. 43, sub care asociația, fundația sau federația a fost înregistrată în Registrul național. Evidența specială se completează cu datele din Registrul național.

CAPITOLUL IX

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 59. - (1) Ministerul Justiției va lua măsuri pentru dotarea instanțelor cu mijloacele tehnice necesare în vederea informatizării sistemului de evidență a persoanelor juridice fără scop patrimonial.

(2) Până la obținerea mijloacelor tehnice instanțele judecătorești competente vor efectua înscrierile privind asociațiile, fundațiile, federațiile și filialele, înființate potrivit ordonanței, în registre speciale ținute pe suport hârtie și vor comunica Ministerului Justiției, în termen de 3 zile, copii de pe acestea.

Art. 60. - În vederea constituirii Registrului național, președinții instanțelor vor lua măsuri pentru transpunerea în sistem computerizat și pentru transmiterea, în termenul prevăzut la art. 84 alin. (3) din ordonanță, a registrelor existente cu privire la persoanele juridice fără scop patrimonial, înființate potrivit Legii nr. 21/1924.

Art. 61. - (1) Judecătorii care nu dețin mijloacele tehnice necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 60 vor utiliza rețeaua de calculatoare a tribunalului în a cărui circumscripție se află.

(2) În acest scop președinții acestor judecătorii, în acord cu președintele tribunalului, vor dispune, potrivit programării ce va fi stabilită, delegarea unuia sau mai multor grefieri de la judecătoria la tribunal, care vor asigura, sub îndrumarea și controlul unui judecător delegat, introducerea în sistem computerizat a datelor din registrele existente.

Art. 62. - Anexele nr. I-IX fac parte integrantă din prezentul regulament.

ANEXA Nr. I

CERERE DE ÎNSCRIERE în vederea dobândirii personalității juridice

1. Persoana împuternicită să efectueze procedura:
• Numele
• Domiciliul
2. Asociați, fondatori sau, după caz, persoane juridice fără scop patrimonial care constituie federația ¹⁾ :
• Numele/Denumirea
• Domiciliul/Sediul
• Numele/Denumirea
• Domiciliul/Sediul
• Numele/Denumirea
• Domiciliul/Sediul
3. Denumirea persoanei juridice fără scop patrimonial ²⁾
4. Sediul:
• județul
• localitatea
• adresa
• telefon
• fax
• e-mail:
5. Patrimoniul inițial
6. Actul constitutiv autentificat de sub nr. din data de
7. Statutul autentificat de sub nr. din data de
8. Temeiul juridic al cererii: Ordonanța Guvernului nr. 26/2000
9. Înscrisuri doveditoare:
• Actul constitutiv exemplare
• Statutul exemplare
• Dovada sediului
• Dovada patrimoniului inițial
• Alte acte:
10. Taxă judiciară de timbru: lei, conform
11. Timbru judiciar: lei
12. Data
13. Semnătura

¹⁾ Se completează doar în cazul cererilor de acordare a personalității juridice unei federații. ²⁾ Se va menționa, dacă nu rezultă din denumire, categoria persoanei juridice fără scop patrimonial din care va face parte persoana juridică ce se va înființa.

ANEXA Nr. II

INSTANȚA

CERTIFICAT

de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial
Nr. din data de

1. Denumirea
Modificare:
Judecător, Ștampila
2. Sediul
Modificare:
Judecător, Ștampila
3. Durata de funcționare
Modificare:
Judecător, Ștampila
4. Numărul și data înscrierii în registrul special
5. Semnătura și ștampila

ANEXA Nr. III

CERERE

pentru înscrierea modificărilor actului constitutiv și/sau statutului*)

*) Inclusiv schimbarea sediului persoanei juridice fără scop patrimonial.

1. Persoana imputernicită să efectueze procedura:
• Numele/Denumirea
• Domiciliul /Sediul
2. Denumirea persoanei juridice fără scop patrimonial
4. Sediul:
• județul
• localitatea
• adresa
• telefon
• fax
• e-mail:
4. Modificarea se referă la
5. Actul modificator: actul adițional autentificat de sub nr. din data de
6. Temeiul juridic al cererii: Ordonanța Guvernului nr. 26/2000
7. [†] Inscrisuri doveditoare:
• Actul adițional exemplare
• Alte acte:
8. Taxă judiciară de timbru: lei, conform
9. Timbru judiciar: lei
10. Data
11. Semnătura

ANEXA Nr. IV.1

JUDECĂTORIA

REGISTRUL SPECIAL

Partea A - Asociații

Secțiunea I*)

*) Conține înscrierile care au ca efect dobândirea personalității juridice de către asociație ori filiala unei asociații.

1. Numărul și data înscrierii
2. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorei
• Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere
• Instanța de recurs: Tribunalul
Secția
• Numărul dosarului de recurs
• Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea
4. Sediul: • județul
• localitatea
• adresa
• telefon
• fax
• e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Asociați (numele sau, după caz, denumirea)
8. Scopul
9. Obiective
10. • Consiliul director (componența nominală)
• Organul de control (componența nominală)
• Reprezentant
11. Mențiuni cu privire la filiale: • Sediul
• Patrimoniul inițial
• Radiere
12. Mențiuni privind apartenența la o federație: • Denumirea
• Sediul
• Radiere
13. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale
• Sediul
• Alte organizații afiliate
14. Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: • Recunoaștere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de • Publicarea rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr. ... din data de • Retrageră: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
15. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: M₁ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₂ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₃ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
16. Mențiuni privind reorganizarea: • Modalitatea • Actul doveditor
17. Mențiuni cu privire la dizolvare: • Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent
18. Mențiuni cu privire la lichidare: • Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Contestații la bilanțul lichidatorilor
19. Alte mențiuni
20. Data radierii

ANEXA Nr. IV.2
JUDECĂTORIA

REGISTRUL SPECIAL
Partea A - Asociații
Secțiunea a II-a*)

*) Conține înscrierile asociațiilor și filialelor asociațiilor care, ulterior constituirii, și-au schimbat sediul în circumscripția acestei instanțe.

1. Numărul și data înscrierii schimbării sediului
2. Numărul și data înscrierii
3. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorești • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs

4. Denumirea
5. Sediul: • județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
6. Durata de funcționare
7. Patrimoniul inițial
8. Asociați (numele sau, după caz, denumirea)
9. Scopul
10. Obiective
11. • Reprezentant • Consiliul director (componenta nominală) • Organul de control (componenta nominală)
12. Mențiuni cu privire la filiale: • Sediul • Patrimoniul inițial • Radieră
13. Mențiuni privind apartenența la o federație: • Denumirea • Sediul • Radieră
14. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale • Sediul • Alte organizații afiliate
15. Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: • Recunoaștere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de • Publicarea rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr. ... din data de • Retragere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
16. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: M ₁ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M ₂ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M ₃ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării

17. Mențiuni privind reorganizarea: • Modalitatea • Actul doveditor
18. Mențiuni cu privire la dizolvare: • Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent
19. Mențiuni cu privire la lichidare: • Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Contestații la bilanțul lichidatorilor
20. Alte mențiuni
21. Data radierii

ANEXA Nr. IV.3

JUDECĂTORIA

REGISTRUL SPECIAL

Partea B - Fundații

Secțiunea I*)

*) Conține înscrierile care au ca efect dobândirea personalității juridice de către fundații ori filiala unei fundații.

1. Numărul și data înscrierii
2. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorei • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea
4. Sediul: • județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Fondatori (numele sau, după caz, denumirea)
8. Scopul
9. Obiective
10. • Reprezentant • Consiliul director (componenta nominală) • Organul de control (componenta nominală)
11. Mențiuni cu privire la filiale:

• Sediul • Patrimoniul inițial • Radiere
13. Mențiuni privind apartenența la o federație: • Denumirea • Sediul • Radiere
13. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale • Sediul • Alte organizații afiliate
14. Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: • Recunoaștere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de • Publicarea rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr. ... din data de • Retrageră: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
15. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: - M₁ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării - M₂ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării - M₃ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
16. Mențiuni privind reorganizarea: • Modalitatea • Actul doveditor
17. Mențiuni cu privire la dizolvare: • Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent
18. Mențiuni cu privire la lichidare: • Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Contestatii la bilanțul lichidatorilor
19. Alte mențiuni
20. Data radierii

ANEXA Nr. IV.4
JUDECĂTORIA

REGISTRUL SPECIAL

Partea B - Fundații

Secțiunea a II-a*)

*) Conține înscrierile fundațiilor și filialelor fundațiilor care, ulterior constituirii, și-au schimbat sediul în circumscripția acestei instanțe.

1. Numărul și data înscrierii schimbării sediului
2. Numărul și data înscrierii
3. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorecii • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
4. Denumirea
5. Sediul: • județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
6. Durata de funcționare
7. Patrimoniul inițial
8. Asociați (numele sau, după caz, denumirea)
9. Scopul
10. Obiective
11. • Reprezentant • Consiliul director (componenta nominală) • Organul de control (componenta nominală)
12. Mențiuni cu privire la filiale: • Sediul • Patrimoniul inițial • Radiere
13. Mențiuni privind apartenența la o federație: • Denumirea • Sediul • Radiere
14. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale • Sediul • Alte organizații afiliate
15. Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: • Recunoaștere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.

din data de • Publicarea rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr. ... din data de • Retrageră: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
16. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: M ₁ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M ₂ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M ₃ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
17. Mențiuni privind reorganizarea: • Modalitatea • Actul doveditor
18. Mențiuni cu privire la dizolvare: • Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent
19. Mențiuni cu privire la lichidare: • Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Conestații la bilanțul lichidatorilor
20. Alte mențiuni
21. Data radierii

ANEXA Nr. V.1

TRIBUNALUL

REGISTRUL SPECIAL - FEDERAȚII

Secțiunea I*)

*) Conține înscrierile care au ca efect dobândirea personalității juridice de către federație ori de filiala unei federații.

1. Numărul și data înscrierii
2. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorești • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea.....
4. Sediul:

• județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Componenta:
• Denumirea • Sediul
• Denumirea • Sediul
• Denumirea • Sediul
8. Scopul
9. Obiective
10. • Reprezentant
• Consiliul director (componenta nominală) • Organul de control (componenta nominală)
11. Mențiuni cu privire la filiale:
• Sediul • Patrimoniul inițial • Radieră
12. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale:
• Denumirea organizației internaționale • Sediul • Alte organizații afiliate
13. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului:
M ₁
• Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
M ₂
• Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
M ₃
• Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
14. Mențiuni privind reorganizarea:
• Modalitatea • Actul doveditor
15. Mențiuni cu privire la dizolvare:
• Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent

16. Mențiuni cu privire la lichidare: • Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Contestații la bilanțul lichidatorilor
17. Alte mențiuni
18. Data radierii

ANEXA Nr. V.2

TRIBUNALUL

REGISTRUL SPECIAL - FEDERAȚII

Secțiunea a II-a*)

*) Conține înscrierile federațiilor care, ulterior constituirii, și-au schimbat sediul în circumscripția acestei instanțe.

1. Numărul și data înscrierii schimbării sediului
2. Numărul și data înscrierii
3. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorei • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
4. Denumirea
5. Sediul: • județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
6. Durata de funcționare
7. Patrimoniul inițial
8. Persoanele juridice fără scop patrimonial care compun federația
9. Scopul
10. Obiective
11. • Reprezentant • Consiliul director (componenta nominală) • Organul de control (componenta nominală)
12. Mențiuni cu privire la filiale: • Sediul • Patrimoniul inițial • Radieră
13. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale • Sediul • Alte organizații afiliate

14. Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: • Recunoaștere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de • Publicarea rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr. ... din data de • Retrageri: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
15. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: M₁ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₂ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₃ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
16. Mențiuni privind reorganizarea: • Modalitatea • Actul doveditor
17. Mențiuni cu privire la dizolvare: • Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent
18. Mențiuni cu privire la lichidare: • Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Contestații la bilanțul lichidatorilor
20. Alte mențiuni
21. Data radierii

ANEXA Nr. VI

TRIBUNALUL BUCUREȘTI REGISTRUL SPECIAL

pentru înscrierea persoanelor juridice străine fără scop patrimonial,
recunoscute în România

1. Numărul și data înscrierii
2. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorei • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea.....
4. Sediul:

• județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Asociați ori, după caz, fondatori (numele sau, după caz, denumirea) ...
8. Scopul
9. Obiective
10. Mențiuni privind recunoașterea în România a persoanei juridice străine: Hotărârea Guvernului nr. din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
11. Sediul viitoareii reprezentanțe în România: • județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
12. Mențiuni privind capacitatea juridică a reprezentanței persoanei juridice străine
13. Persoanele care reprezintă persoana juridică străină.....
14. Mențiuni privind retragerea recunoașterii persoanei juridice străine: Hotărârea Guvernului nr. din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de

ANEXA Nr. VII.1

MINISTERUL JUSTIȚIEI

REGISTRUL NAȚIONAL

Partea I*) - Asociații

***)** Conține înscririle care privesc asociațiile sau filialele asociațiilor.

1. Numărul și data înscrierii
2. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorei • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea.....
4. Sediul: • județul • localitatea

• adresa • telefon • fax • e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Asociați (numele sau, după caz, denumirea)
8. Scopul
9. Obiective
10. • Reprezentant • Consiliul director (componența nominală) • Organul de control (componența nominală)
11. Mențiuni cu privire la filiale: • Sediul • Patrimoniul inițial • Radiere
12. Mențiuni privind apartenența la o federație: • Denumirea • Sediul • Radiere
13. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale • Sediul • Alte organizații afiliate
14. Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: • Recunoaștere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de • Publicarea rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr. ... din data de • Retrageră: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
15. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: M₁ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₂ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₃ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
16. Mențiuni privind reorganizarea: • Modalitatea • Actul doveditor

17. Mențiuni cu privire la dizolvare:
• Modul de dizolvare
• Actul de dizolvare
• Organul emitent
18. Mențiuni cu privire la lichidare:
• Lichidatori
• Operațiuni de lichidare
• Constații la bilanțul lichidatorilor
19. Alte mențiuni
20. Data radierii

ANEXA Nr. VII.2
MINISTERUL JUSTIȚIEI

REGISTRUL NAȚIONAL

Partea a II-a*) - Fundații

*) Conține înscriserile care privesc fundațiile și filialele fundațiilor.

1. Numărul și data înscrierii
2. Mențiuni privind înscrierea:
• Numărul dosarului judecătoreiei
• Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere
• Instanța de recurs: Tribunalul
Secția
• Numărul dosarului de recurs
• Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea
4. Sediul:
• județul
• localitatea
• adresa
• telefon
• fax
• e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Fondatorii (numele sau, după caz, denumirea)
8. Scopul
9. Obiective
10. • Reprezentant
• Consiliul director (componenta nominală)
• Organul de control (componenta nominală)
11. Mențiuni cu privire la filiale:
• Sediul
• Patrimoniul inițial
• Radiere
12. Mențiuni privind apartenența la o federație:
• Denumirea

• Sediul • Radiere
13. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale • Sediul • Alte organizații afiliate
14. Mențiuni privind statutul juridic de utilitate publică: • Recunoaștere: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de • Publicarea rapoartelor de activitate și a bilanțurilor anuale: Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, nr. ... din data de • Retrageră: Hotărârea Guvernului nr. ... din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
15. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: M₁ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₂ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării M₃ • Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
16. Mențiuni privind reorganizarea: • Modalitatea • Actul doveditor
17. Mențiuni cu privire la dizolvare: • Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent
18. Mențiuni cu privire la lichidare: • Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Contestații la bilanțul lichidatorilor
19. Alte mențiuni
20. Data radierii

ANEXA Nr. VII.3

MINISTERUL JUSTIȚIEI

REGISTRUL NAȚIONAL

Partea a III-a*) - Federații

*) Conține înscrierile care privesc federațiile sau filialele federațiilor.

1. Numărul și data înregistrării
2. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorești
• Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere
• Instanța de recurs: Tribunalul
Secția
• Numărul dosarului de recurs
• Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea.....
4. Sediul: • județul
• localitatea
• adresa
• telefon
• fax
• e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Componenta: • Denumirea
• Sediul
• Denumirea
• Sediul
• Denumirea
• Sediul
8. Scopul
9. Obiective
10. • Reprezentant
• Consiliul director (componenta nominală)
• Organul de control (componenta nominală)
11. Mențiuni cu privire la filiale: • Sediul
• Patrimoniul inițial
• Radiere
12. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale: • Denumirea organizației internaționale
• Sediul
• Alte organizații afiliate
13. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului: M ₁ • Data înscrierii modificării

• Temeiul • Obiectul modificării
M ₂
• Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
M ₃
• Data înscrierii modificării • Temeiul • Obiectul modificării
14. Mențiuni privind reorganizarea:
• Modalitatea • Actul doveditor
15. Mențiuni cu privire la dizolvare:
• Modul de dizolvare • Actul de dizolvare • Organul emitent
16. Mențiuni cu privire la lichidare:
• Lichidatori • Operațiuni de lichidare • Constații la bilanțul lichidatorilor
17. Alte mențiuni
18. Data radierii

ANEXA NR. VII.4

MINISTERUL JUSTIȚIEI

REGISTRUL NAȚIONAL

Partea a IV-a - Uniunile și grupările de persoane
juridice înființate potrivit Legii nr. 21/1924

1. Numărul și data înregistrării
2. Mențiuni privind înscrierea:
• Numărul dosarului judecătorei • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul - Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea
4. Sediul:
• județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial

7. Componenta:
• Denumirea
• Sediul
• Denumirea
• Sediul
• Denumirea
• Sediul
8. Scopul
9. Obiective
10. • Reprezentant
• Consiliul director (componenta nominală)
• Organul de control (componenta nominală)
11. Mențiuni cu privire la filiale:
• Sediul
• Patrimoniul inițial
• Radiere
12. Mențiuni privind afilierea la organizații internaționale:
• Denumirea organizației internaționale
• Sediul
• Alte organizații afiliate
13. Modificări ale actului constitutiv și/sau statutului:
M ₁
• Data înscrierii modificării
• Temeiul
• Obiectul modificării
M ₂
• Data înscrierii modificării
• Temeiul
• Obiectul modificării
M ₃
• Data înscrierii modificării
• Temeiul
• Obiectul modificării
14. Mențiuni privind reorganizarea:
• Modalitatea
• Actul doveditor
15. Mențiuni cu privire la dizolvare:
• Modul de dizolvare
• Actul de dizolvare
• Organul emitent
16. Mențiuni cu privire la lichidare:
• Lichidatori
• Operațiuni de lichidare
• Contestații la bilanțul lichidatorilor
17. Alte mențiuni
18. Data radierii

ANEXA Nr. VII.5

MINISTERUL JUSTIȚIEI

REGISTRUL NAȚIONAL

Partea a V-a*) - Persoane juridice străine fără scop patrimonial

*) Conține înscrierile care privesc persoanele juridice străine fără scop patrimonial recunoscute în România.

1. Numărul și data înregistrării
2. Mențiuni privind înscrierea: • Numărul dosarului judecătorei • Numărul și data încheierii prin care s-a admis cererea de înscriere • Instanța de recurs: Tribunalul Secția • Numărul dosarului de recurs • Numărul și data deciziei pronunțate în recurs
3. Denumirea.....
4. Sediul: • județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
5. Durata de funcționare
6. Patrimoniul inițial
7. Asociați ori, după caz, fondatori (numele sau, după caz, denumirea) ...
8. Scopul
9. Obiective
10. Mențiuni privind recunoașterea în România a persoanei juridice străine: Hotărârea Guvernului nr. din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de
11. Sediul viitoare reprezentanțe în România: • județul • localitatea • adresa • telefon • fax • e-mail:
12. Mențiuni privind capacitatea juridică a reprezentanței persoanei juridice străine
13. Persoanele care reprezintă persoana juridică străină.....
14. Mențiuni privind retragerea recunoașterii persoanei juridice străine: Hotărârea Guvernului nr. din data de, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. din data de

ANEXA Nr. VIII

CERERE pentru acordarea disponibilității denumirii

1. Solicitantul: • Numele/Denumirea • Domiciliul/Sediul
2. Categoria de persoană juridică fără scop patrimonial (asociație, fundație, federație) pentru care se solicită verificarea
3. Denumirea a cărei verificare se solicită
4. Temeiul juridic al cererii: Ordonanța Guvernului nr. 26/2000
5. Tariful achitat..... lei, conform.....
6. Data
7. Semnătura solicitantului

ANEXA Nr. IX MINISTERUL JUSTIȚIEI DIRECȚIA

DOVADA DISPONIBILITĂȚII DENUMIRII

1. Solicitantul: • Numele/Denumirea • Domiciliul/Sediul
2. Data înregistrării cererii
3. Categoria de persoană juridică fără scop patrimonial (asociație, fundație, federație) pentru care se solicită verificarea
4. Denumirea propusă • Este disponibilă • Nu este disponibilă: - a fost înscrisă o altă asociație/fundație/federație cu aceeași denumire, sub nr., din Registrul național - a fost anterior rezervată până la data de
5. Denumiri asemănătoare
6. Numărul și data eliberării dovezii
7. Rezervarea este valabilă până la data de
8. Semnătura și ștampila emitentului
9. Rezervarea denumirii se prelungește până la data Director, Ștampila Data

Anexa 11

Ministerul Justiției

Ordin nr. 1417/2006

din 08/06/2006

privind accesul la Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 578 din 04/07/2006

Actul a intrat în vigoare la data de 04 iulie 2006

*Având în vedere dispozițiile art. 75 alin. (2) din Ordonanța Guvernului **nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (4) din Hotărârea Guvernului **nr. 83/2005** privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare,*

ministrul justiției emite următorul ordin:

Art. 1. - (1) Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, denumit în continuare Registrul național, este public.

(2) Orice persoană are acces, fără a fi ținută să justifice existența unui interes, la toate datele cuprinse în Registrul național.

Art. 2. - (1) Datele cuprinse în Registrul național se publică pe pagina de Internet a Ministerului Justiției în momentul în care sunt întrunite condițiile tehnice necesare.

(2) Sistemul informatic va permite ca înregistrările să poată fi găsite și sistematizate, având drept criteriu oricare dintre câmpurile din Registrul național, punând la dispoziție posibilități de căutare cu ajutorul unor expresii logice.

(3) Consultarea datelor cuprinse în Registrul național, disponibile pe pagina de Internet a Ministerului Justiției, este gratuită.

Art. 3. - (1) Direcția de specialitate are obligația să comunice date de pe înregistrările efectuate în Registrul național sau să elibereze, la cerere:

a) copii certificate sau necertificate de pe înregistrările efectuate în Registrul național;

b) copii certificate sau necertificate de pe înscrisurile doveditoare ale înregistrărilor;

c) copii certificate sau necertificate de pe extrasele rapoartelor de activitate și ale bilanțurilor anuale transmise de asociațiile, fundațiile și federațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică;

d) dovada privind disponibilitatea denumirii unei asociații, fundații sau federații.

(2) Copiile eliberate trebuie să fie lizibile și să înfățișeze în mod exact datele solicitate.

Art. 4. - Nu pot fi comunicate răspunsuri care să implice evaluări ale datelor cuprinse în Registrul național sau interpretări în legătură cu inexistența unor date.

Art. 5. - Cererea se adresează direcției de specialitate și poate fi depusă personal la sediul Ministerului Justiției sau transmisă prin corespondență ori e-mail.

Art. 6. - (1) Cererile se soluționează în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării, cu excepția cererii de eliberare a dovezii privind disponibilitatea denumirii unei asociații, fundații sau federații, care se soluționează în termen de 3 zile de la data înregistrării.

(2) În mod excepțional, în situațiile în care împrejurări obiective determină depășirea termenului de răspuns, Ministerul Justiției va comunica de îndată solicitantului întârzierea și cauzele acesteia, luând în același timp toate măsurile rezonabile pentru ca întârzierea transmiterii răspunsului să fie cât mai redusă.

Art. 7. - Comunicarea de date de pe înregistrările existente în Registrul național este gratuită.

Art. 8. - (1) Eliberarea de copii certificate de pe înregistrările efectuate în Registrul național, de pe înscrisurile doveditoare și de pe extrasele rapoartelor de activitate și ale bilanțurilor anuale transmise de asociațiile, fundațiile și federațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică, precum și eliberarea dovezii privind disponibilitatea denumirii unei asociații, fundații sau federații se fac cu plata tarifelor prevăzute în prezentul ordin.

(2) Tariful se datorează anticipat. Odată cu depunerea cererii solicitantul va face dovada că a achitat tariful.

Art. 9. - Tarifele se achită în numerar sau prin virament în contul bugetului de stat nr. 20360150 "Alte venituri", astfel:

- de către persoanele fizice, la orice unitate a Trezoreriei Statului, indiferent de domiciliu;

- de către persoanele juridice, la unitatea Trezoreriei Statului în a cărei rază teritorială își au sediul fiscal.

Art. 10. - (1) Pentru eliberarea înscrisurilor prevăzute la art. 3 alin. (1) se stabilesc următoarele tarife:

a) eliberarea unei copii certificate cu privire la una dintre mențiunile din Registrul național - 1,5 lei;

b) eliberarea unei copii certificate de pe unul dintre înscrisurile doveditoare - 2,5 lei;

c) eliberarea unei copii certificate de pe extrasul raportului de activitate ori al bilanțului anual al asociațiilor, fundațiilor sau federațiilor recunoscute ca fiind de utilitate publică - 3 lei;

d) eliberarea dovezii privind disponibilitatea și rezervarea ori prelungirea rezervării unei denumiri - 5 lei.

(2) În cazul în care se solicită o copie certificată cu privire la două sau mai multe mențiuni ori de pe două sau mai multe înscrisuri doveditoare, extrase de pe rapoartele de activitate sau de pe bilanțurile anuale ori dovada disponibilității mai multor denumiri, cererea se tarifează corespunzător numărului de mențiuni ori de înscrisuri solicitate, respectiv numărului de denumiri verificate.

Art. 11. - În cazul în care se solicită eliberarea de copii certificate cu privire la două sau mai multe persoane juridice fără scop patrimonial, sub formă sistematizată după oricare dintre criteriile cuprinse în formularul de înscriere, se va plăti tariful de 15 lei pentru fiecare criteriu în funcție de care se solicită sistematizarea.

Art. 12. - (1) Eliberarea de copii necertificate de pe înregistrările efectuate în Registrul național, de pe înscrisurile doveditoare și de pe extrasele rapoartelor de activitate și ale bilanțurilor anuale transmise de asociațiile, fundațiile și federațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică se face după achitarea de către persoana solicitantă a contravalorii serviciilor de copiere, în condițiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

(2) Datele din Registrul național pot fi comunicate prin redare sau arhivare pe suport de stocare a informațiilor, solicitantul urmând a suporta numai contravaloarea suportului de stocare a informațiilor.

Art. 13. - Tarifele plătite nu se restituie în cazul în care datele solicitate nu se găsesc în evidența Registrului național.

Art. 14. - Tarifele prevăzute în prezentul ordin pot fi actualizate prin ordin al ministrului justiției, în funcție de rata inflației.

Art. 15. - Sumele de bani realizate din încasarea tarifelor constituie venituri la bugetul de stat.

Art. 16. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării lui.

Art. 17. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului justiției nr. 1.076/C din 15 mai 2000 privind aprobarea tarifelor pentru accesul la

Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 222 din 19 mai 2000, art. 52-57 din **Regulamentul** privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, Registrului federațiilor și Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, aprobat prin Ordinul ministrului justiției **nr. 954/B/C** din 26 aprilie 2000, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 16 mai 2000, precum și orice alte dispoziții contrare.

Art. 18. - Prezentul ordin va fi dus la îndeplinire de Direcția pentru relații cu publicul și evidența O.N.G. și Direcția exploatarea tehnologiei informației din Ministerul Justiției.

Ministrul justiției,
Monica Luisa Macovei

București, 8 iunie 2006.
Nr. 1.417/C.

Anexa 12
Ordonanță nr. 26/2000
din 30/01/2000

cu privire la asociații și fundații

În temeiul dispozițiilor **art. 107** alin. (1) și (3) din Constituția României și ale art. 1 lit. S pct. 2 din Legea **nr. 206/1999** privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României emite următoarea ordonanță:

CAPITOLUL
Dispoziții generale

I

Art. 1. - (1) Persoanele fizice și persoanele juridice ce urmăresc desfășurarea unor activități de interes general sau în interesul unor colectivități ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial pot constitui asociații ori fundații în condițiile prezentei ordonanțe.

(2) Asociațiile și fundațiile constituite potrivit prezentei ordonanțe sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial.

(3) Partidele politice, sindicatele și cultele religioase nu intră sub incidența prezentei ordonanțe.

Art. 2. - Prezenta ordonanță are ca scop crearea cadrului pentru:

- a) exercitarea dreptului la liberă asociere;
- b) promovarea valorilor civice, ale democrației și statului de drept;
- c) urmărirea realizării unui interes general, local sau de grup;
- d) facilitarea accesului asociațiilor și fundațiilor la resurse private și publice;
- e) parteneriatul dintre autoritățile publice și persoanele juridice de drept privat fără scop patrimonial;
- f) respectarea ordinii publice.

Art. 3. - Actele juridice de constituire a asociațiilor și fundațiilor, încheiate în condițiile prezentei ordonanțe, sunt guvernate de legea civilă.

CAPITOLUL II
Înființarea asociațiilor și a fundațiilor

Secțiunea 1
Constituirea și înscrierea asociației

Art. 4. - Asociația este subiectul de drept constituit de trei sau mai multe persoane care, pe baza unei înțelegeri, pun în comun și fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul lor în muncă pentru realizarea unor activități în interes general, al unor colectivități sau, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial.

Art. 5. - (1) Asociația dobândește personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.

(2) În temeiul dreptului constituțional la asociere, persoanele fizice se pot asocia fără a constitui o persoană juridică atunci când realizarea scopului propus permite aceasta.

Art. 6. - (1) În vederea dobândirii personalității juridice, membrii asociației încheie actul constitutiv și statutul asociației, în formă autentică sau atestată de avocat.

- (2) Actul constitutiv cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:
- a) datele de identificare a membrilor asociației: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;
 - b) exprimarea voinței de asociere și precizarea scopului propus;
 - c) denumirea asociației;
 - d) sediul asociației;
 - e) durata de funcționare a asociației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului, sau, după caz, pe termen nedeterminat;
 - f) patrimoniul inițial al asociației; activul patrimonial, în valoare de cel puțin un salariu minim brut pe economie, la data constituirii asociației, este alcătuit din aportul în natură și/sau în bani al asociaților. În cazul aportului în natură, forma autentică a actului constitutiv și a statutului este obligatorie;
 - g) componența nominală a celor dintâi organe de conducere, administrare și control ale asociației;
 - h) persoana sau, după caz, persoanele împuternicite să desfășoare procedura de dobândire a personalității juridice;
 - i) semnăturile membrilor asociației.
- (3) Statutul cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:
- a) elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția celor precizate la lit. g) și h);
 - b) precizarea scopului și a obiectivelor asociației;
 - c) modul de dobândire și de pierdere a calității de asociat;
 - d) drepturile și obligațiile asociaților;
 - e) categoriile de resurse patrimoniale ale asociației;
 - f) atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale asociației;
 - g) destinația bunurilor, în cazul dizolvării asociației, cu respectarea dispozițiilor art. 60.

Art. 7. - (1) Oricare dintre membrii asociației, pe baza împuternicirii date în condițiile art. 6 alin. (2) lit. h), poate formula o cerere de înscriere a asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la greșa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială urmează să-și aibă sediul.

(2) Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele documente:

- a) actul constitutiv;
- b) statutul asociației;
- c) actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial;
- d) dovada disponibilității denumirii eliberată de Ministerul Justiției sau, după caz, refuzul motivat al eliberării acesteia.

(3) Este interzisă utilizarea în denumirea asociației a unor sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național ori local.

(3¹) Prin sintagme sau cuvinte susceptibile să creeze confuzie cu denumirea unor autorități sau instituții publice de interes național sau local se înțelege includerea în denumirea asociației a unor termeni precum: «comisariat», «inspectorat», «gardă», «academie», «autoritate», «consiliu», «agenție» sau derivatele acestora.

(3²) Înscrierea unei asociații folosind în denumirea sa cuvintele «național» sau «român» ori derivatele acestora se realizează numai cu acordul prealabil al Secretariatului General al Guvernului.

(4) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (3), Ministerul Justiției va refuza motivat eliberarea dovezii disponibilității denumirii.

Art. 8. - (1) Asociația devine persoană juridică din momentul înscrierii ei în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) În termen de 3 zile de la depunerea cererii de înscriere și a documentelor prevăzute la art. 7 alin. (2) judecătorul desemnat de președintele instanței verifică

legalitatea acestora și dispune, prin încheiere, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) În cadrul procedurii de verificare a legalității cererii de înscriere și a documentelor prevăzute la art. 7 alin. (2), judecătorul desemnat de președintele instanței verifică respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3) și poate dispune, prin încheiere motivată, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, chiar dacă există un refuz motivat al Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii, pe care îl apreciază ca neîntemeiat.

(3) Odată cu efectuarea înscrierii, încheierea prin care s-a dispus înscrierea se comunică din oficiu, pentru evidența fiscală, organului financiar local în a cărui rază teritorială se află sediul asociației, cu menționarea numărului de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Art. 9. - (1) În cazul în care cerințele legale pentru constituirea asociației nu sunt îndeplinite, judecătorul, la expirarea termenului prevăzut la art. 8 alin. (2), îl va cita, în camera de consiliu, pe reprezentantul asociației, punându-i în vedere, în scris, să remedieze neregularitățile constatate.

(2) Dacă neregularitățile constatate privesc dispozițiile art. 40 alin. (2) din Constituție, pentru termenul fixat va fi citat și parchetul de pe lângă instanța sesizată, căruia i se vor comunica, în copie, cererea de înscriere, împreună cu actul constitutiv și statutul asociației. În acest caz punerea concluziilor de către procuror este obligatorie.

Art. 10. - (1) În situația în care, la termenul fixat, neregularitățile sunt înlăturate, judecătorul, ascultând și concluziile procurorului, dacă este cazul, va lua act despre aceasta prin încheiere, dispunând înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) În cazul în care neregularitățile nu au fost înlăturate sau, deși legal citat, reprezentantul asociației lipsește în mod nejustificat, judecătorul va respinge cererea de înscriere prin încheiere motivată.

(3) Încheierile prevăzute în acest articol se vor pronunța în cel mult 24 de ore de la închiderea dezbaterilor și se vor redacta în termen de cel mult 48 de ore de la pronunțare.

Art. 11. - (1) Încheierile de admitere sau de respingere a cererii de înscriere sunt supuse numai recursului.

(2) În cazul în care procurorul nu a participat la soluționarea cererii, parchetului pe de lângă instanța sesizată i se vor comunica și copii de pe actul constitutiv și de pe statutul asociației, împreună cu încheierea de admitere ori de respingere a cererii de înscriere, după caz.

(3) Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la data pronunțării, pentru cei care au fost prezenți, și de la data comunicării, pentru cei care au lipsit.

(4) Recursul se soluționează cu citarea părților, în camera de consiliu, de urgență și cu precădere. Dispozițiile art. 10 alin. (3) cu privire la pronunțarea și redactarea hotărârii se aplică în mod corespunzător.

Art. 12. - (1) Înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor, în conformitate cu art. 8, se efectuează în ziua rămânerei irevocabile a încheierii de admitere, eliberându-se, la cerere, reprezentantului asociației sau mandatarului acesteia, un certificat de înscriere care va cuprinde: denumirea asociației, sediul acesteia, durata de funcționare, numărul și data înscrierii în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) În relațiile cu terții dovada personalității juridice se face cu certificatul de înscriere.

Art. 13. - (1) Asociația își poate constitui filiale, ca structuri teritoriale, cu un număr minim de 3 membri, organe de conducere proprii și un patrimoniu distinct de cel al asociației.

(2) Filialele sunt entități cu personalitate juridică, putând încheia, în nume propriu, acte juridice în condițiile stabilite de asociație prin actul constitutiv al filialei. Ele pot

încheia acte juridice de dispoziție, în numele și pe seama asociației, numai pe baza hotărârii prealabile a consiliului director al asociației.

(3) Filiala se constituie prin hotărârea adunării generale a asociației. Personalitatea juridică se dobândește de la data înscrierii filialei în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(4) În vederea înscrierii filialei, reprezentantul asociației va depune cererea de înscriere, împreună cu hotărârea de constituire a filialei, statutul, actul constitutiv, actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial ale acesteia, la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială urmează să-și aibă sediul filiala. Dispozițiile art. 6 și ale art. 9-12 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 13¹. - (1) Asociația își poate constitui sucursale, ca structuri teritoriale fără personalitate juridică.

(2) Sucursalele se constituie prin hotărâre a adunării generale.

(3) Sucursalele desfășoară activitățile date în competența lor de către asociație.

Art. 14. - Dacă asociația, prin natura scopului sau obiectivelor propuse, urmează să desfășoare activități pentru care, potrivit legii, sunt necesare autorizații administrative prealabile, aceste activități nu vor putea fi inițiate, sub sancțiunea dizolvării pe cale judecătorească, decât după obținerea autorizațiilor respective.

Secțiunea a 2-a

Constituirea și înscrierea fundației

Art. 15. - (1) Fundația este subiectul de drept înființat de una sau mai multe persoane care, pe baza unui act juridic între vii ori pentru cauză de moarte, constituie un patrimoniu afectat, în mod permanent și irevocabil, realizării unui scop de interes general sau, după caz, al unor colectivități.

(2) Activul patrimonial inițial al fundației trebuie să includă bunuri în natură sau în numerar, a căror valoare totală să fie de cel puțin 100 de ori salariul minim brut pe economie, la data constituirii fundației.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazul fundațiilor al căror scop exclusiv, sub sancțiunea dizolvării pe cale judecătorească, este efectuarea operațiunilor de colectare de fonduri care să fie puse la dispoziția altor asociații sau fundații, în vederea realizării de programe de către acestea din urmă, activul patrimonial inițial poate avea o valoare totală de cel puțin 20 de ori salariul minim brut pe economie.

Art. 16. - (1) În vederea dobândirii personalității juridice, fondatorul sau, după caz, fondatorii încheie actul constitutiv și statutul fundației, în formă autentică, sub sancțiunea nulității absolute.

(2) Actul constitutiv al fundației cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) datele de identificare a fondatorului sau, după caz, a fondatorilor: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;

b) scopul fundației;

c) denumirea fundației;

d) sediul fundației;

e) durata de funcționare a fundației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului sau, după caz, pe termen nedeterminat;

f) patrimoniul inițial al fundației;

g) componența nominală a celor dintâi organe de conducere, administrare și control ale fundației ori regulile pentru desemnarea membrilor acestor organe;

h) persoana sau persoanele împuternicite să desfășoare procedura de dobândire a personalității juridice;

i) semnăturile fondatorului sau, după caz, ale fondatorilor.

(3) Statutul cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția celor de la lit. g) și h);

- b) explicitarea scopului și a obiectivelor fundației;
- c) categoriile de resurse patrimoniale ale fundației;
- d) atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale fundației;
- e) procedura de desemnare și de modificare a componenței organelor de conducere, administrare și control, pe parcursul existenței fundației;
- f) destinația bunurilor, în cazul dizolvării fundației, cu respectarea dispozițiilor art. 60.

Art. 17. - (1) Fundația dobândește personalitate juridică prin înscrierea sa în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.

(2) Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele documente:

- a) actul constitutiv;
- b) statutul;
- c) acte doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial.
- d) dovada disponibilității denumirii eliberată de Ministerul Justiției sau, după caz, refuzul motivat al eliberării acesteia.

(3) Dispozițiile art. 7 alin. (1), (3) și (4), ale art. 8-12 și ale art. 14 se aplică în mod corespunzător.

Art. 18. - (1) Fundația își poate constitui filiale, ca structuri teritoriale, pe baza hotărârii consiliului director, prin care le este alocat patrimoniul.

(2) Filiala este condusă de un consiliu director propriu, alcătuit din cel puțin 3 membri.

(3) Dispozițiile art. 13 alin. (2) și (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 19. - (1) Moștenitorii și creditorii personali ai fondatorilor au față de fundație aceleași drepturi ca și în cazul oricărei alte liberalități făcute de fondator.

(2) După înscrierea fundației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, nici fondatorii și nici moștenitorii lor nu pot revoca actul constitutiv. De asemenea, după înscriere, actul constitutiv nu mai poate fi atacat nici de către creditorii personali ai fondatorilor.

(3) Dacă fundația dobândește personalitate juridică după decesul fondatorului, efectele liberalităților făcute în favoarea fundației anterior constituirii ei se vor produce de la data actului constitutiv, pentru fundațiile înființate prin acte între vii, iar pentru fundațiile înființate prin testament, de la data morții testatorului.

CAPITOLUL III

Organizarea și funcționarea asociațiilor și a fundațiilor

Secțiunea 1

Organizarea și funcționarea asociației

Art. 20. - Organele asociației sunt:

- a) adunarea generală;
- b) consiliul director;
- c) cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori.

Art. 21. - (1) Adunarea generală este organul de conducere, alcătuit din totalitatea asociaților.

(2) Competența adunării generale cuprinde:

- a) stabilirea strategiei și a obiectivelor generale ale asociației;
- b) aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil;
- c) alegerea și revocarea membrilor consiliului director;
- d) alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori;
- e) înființarea de filiale;
- f) modificarea actului constitutiv și a statutului;

g) dizolvarea și lichidarea asociației, precum și stabilirea destinației bunurilor rămase după lichidare;

h) orice alte atribuții prevăzute în lege sau în statut.

(3) Schimbarea sediului poate fi hotărâtă de către consiliul director, dacă această atribuție este prevăzută expres în statut.

(4) Adunarea generală se întrunește cel puțin o dată pe an și are drept de control permanent asupra organelor prevăzute la art. 20 lit. b) și c).

(5) Regulile privind organizarea și funcționarea adunării generale se stabilesc prin statut.

Art. 22. - (1) Asociatul care, într-o anumită problemă supusă hotărârii adunării generale, este interesat personal sau prin soțul său, ascendenții sau descendenții săi, rudele în linie colaterală sau afinii săi până la gradul al patrulea inclusiv nu va putea lua parte la deliberare și nici la vot.

(2) Asociatul care încalcă dispozițiile alin. (1) este răspunzător de daunele cauzate asociației dacă fără votul său nu s-ar fi putut obține majoritatea cerută.

Art. 23. - (1) Hotărârile luate de adunarea generală în limitele legii, ale actului constitutiv și ale statutului sunt obligatorii chiar și pentru membrii asociației care nu au luat parte la adunarea generală sau au votat împotriva.

(2) Hotărârile adunării generale, contrare legii, actului constitutiv sau dispozițiilor cuprinse în statut, pot fi atacate în justiție de către oricare dintre membrii asociației care nu au luat parte la adunarea generală sau care au votat împotriva și au cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal de ședință, în termen de 15 zile de la data când au luat cunoștință despre hotărâre sau de la data când a avut loc ședința, după caz.

(3) Cererea de anulare se soluționează în camera de consiliu de către judecătoria în circumscripția căreia asociația își are sediul. Hotărârea instanței este supusă numai recursului.

Art. 24. - (1) Consiliul director asigură punerea în executare a hotărârilor adunării generale. El poate fi alcătuit și din persoane din afara asociației, în limita a cel mult o pătrime din componența sa.

(2) În exercitarea competenței sale, consiliul director:

a) prezintă adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri și cheltuieli, bilanțul contabil, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli și proiectul programelor asociației;

b) încheie acte juridice în numele și pe seama asociației;

c) aprobă programul și politica de personal ale asociației, dacă prin statut nu se prevede altfel;

d) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

(3) Regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare.

(4) Nu poate fi membru al consiliului director, iar dacă era, pierde această calitate orice persoană care ocupă o funcție de conducere în cadrul unei instituții publice, dacă asociația respectivă are ca scop sprijinirea activității acelei instituții publice.

Art. 25. - Dispozițiile art. 22 se aplică în mod corespunzător și membrilor consiliului director. Deciziile consiliului director, contrare legii, actului constitutiv sau statutului asociației pot fi atacate în justiție, în condițiile prevăzute la art. 23.

Art. 26. - Consiliul director poate împuternici una sau mai multe persoane cu funcții executive, inclusiv persoane care nu au calitatea de asociat ori sunt străine de asociație, pentru a exercita atribuțiile prevăzute la art. 24 alin. (2) lit. b) și d).

Art. 27. - (1) Actul constitutiv poate prevedea numirea unui cenzor sau a unei comisii de cenzori.

(2) Dacă numărul asociaților este mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie. Acesta poate fi o persoană din afara asociației.

(3) În cazul în care asociația nu are obligația numirii unui cenzor, fiecare dintre asociați care nu este membru al consiliului director poate exercita dreptul de control.

Art. 27¹. - (1) Pentru asociațiile cu mai mult de 100 de membri înscrși până la data întrunirii ultimei adunări generale, controlul financiar intern se exercită de către o comisie de cenzori.

(2) Comisia de cenzori este alcătuită dintr-un număr impar de membri. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori.

(3) Cel puțin unul dintre cenzori trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil, în condițiile legii.

(4) Regulile generale de organizare și funcționare a comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală. Comisia de cenzori își poate elabora un regulament intern de funcționare.

Art. 27². - În realizarea competenței sale cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori:

- a) verifică modul în care este administrat patrimoniul asociației;
- b) întocmește rapoarte și le prezintă adunării generale;
- c) poate participa la ședințele consiliului director, fără drept de vot;
- d) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

Secțiunea a 2-a

Organizarea și funcționarea fundației

Art. 28. - Organele fundației sunt:

- a) consiliul director;
- b) cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori.

Art. 29. - (1) Consiliul director al fundației este organul de conducere și de administrare al acesteia.

(2) Consiliul director asigură realizarea scopului și obiectivelor fundației, exercitând următoarele atribuții:

- a) stabilirea strategiei generale și a programelor fundației;
- b) aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a bilanțului contabil;
- c) alegerea și revocarea cenzorului sau, după caz, a membrilor comisiei de cenzori;
- d) înființarea de filiale;
- e) încheierea de acte juridice, în numele și pe seama fundației;
- f) executarea bugetului de venituri și cheltuieli;
- g) aprobarea organigramei și a strategiei de personal ale fundației;
- h) modificarea statutului fundației;
- i) îndeplinirea oricăror alte atribuții prevăzute în lege sau în statut.

(3) Regulile generale privind organizarea și funcționarea consiliului director se stabilesc prin statut. Consiliul director își poate elabora un regulament intern de funcționare.

(4) Dispozițiile art. 22 și 24 alin. (4) se aplică în mod corespunzător și în ceea ce privește membrii consiliului director. Deciziile contrare legii, actului constitutiv sau statutului fundației pot fi atacate în justiție, în condițiile prevăzute la art. 23, de fondator sau de oricare dintre membrii consiliului director care a lipsit sau a votat împotriva și a cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal de ședință.

(5) Schimbarea scopului fundației se face numai de către fondator sau de majoritatea fondatorilor în viață. Dacă nici unul dintre fondatori nu mai este în viață, schimbarea scopului fundației se face numai cu întrunirea votului a patru cincimi din numărul membrilor consiliului director.

(6) În toate cazurile, schimbarea scopului fundației se poate face numai dacă acesta a fost realizat în totalitate sau în parte ori dacă acesta nu mai poate fi îndeplinit.

(7) Prevederile art. 26 se aplică în mod corespunzător în privința atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. e) și i).

Art. 30. - (1) Consiliul director se compune din cel puțin 3 membri desemnați de fondator sau, după caz, de fondatori, la momentul constituirii fundației.

(2) În cazul în care, pe parcursul funcționării fundației, componența consiliului director nu se poate modifica în condițiile stabilite de statut, instanța prevăzută la art. 17 va desemna, pe cale de ordonanță președințială, la cererea oricărei persoane interesate, persoanele care vor intra în componența consiliului director.

Art. 31. - (1) Comisia de cenzori este alcătuită dintr-un număr impar de membri.

(2) Dispozițiile art. 27 se aplică în mod corespunzător.

Art. 32. - În cazul în care actul constitutiv nu cuprinde componența nominală a celor dintâi organe ale fundației, ci numai regulile stabilite de fondatori pentru desemnarea membrilor acestora și dacă nici unul dintre fondatori nu mai este în viață la data constituirii fundației, dispozițiile art. 30 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL IV

Modificarea actului constitutiv și a statutului asociației sau fundației

Art. 33. - (1) Modificarea actului constitutiv sau a statutului asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul asociația, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8-12.

(2) Cererea de înscriere a modificării va fi însoțită de hotărârea adunării generale, iar în cazul modificării sediului, de hotărârea consiliului director.

(3) Despre schimbarea sediului se va face mențiune, dacă este cazul, atât în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei vechiului sediu, cât și în cel aflat la grefa judecătorei noului sediu. În acest scop, o copie a încheierii prin care s-a dispus schimbarea sediului va fi comunicată din oficiu judecătorei în circumscripția căreia asociația urmează să-și aibă noul sediu.

Art. 34. - Dispozițiile art. 33 se aplică în mod corespunzător în cazul modificării actului constitutiv sau a statutului fundației.

Art. 34¹. - (1) Fuziunea se face prin absorbția unei asociații de către o altă asociație sau prin contopirea a două ori mai multe asociații pentru a alcătui o asociație nouă.

(2) Divizarea se face prin împărțirea întregului patrimoniu al unei asociații care își încetează existența între două sau mai multe asociații existente ori care iau astfel ființă.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică și în cazul fuziunii sau divizării unei fundații.

Art. 34². - (1) În cazul asociațiilor, decizia de fuziune sau de divizare se ia prin hotărârea a cel puțin două treimi din numărul total al membrilor organului de conducere.

(2) În cazul fundațiilor, dispozițiile art. 29 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

Art. 34³. - Dispozițiile art. 39-44 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL V

Federația

Art. 35. - (1) Două sau mai multe asociații sau fundații se pot constitui în federație.

(2) Federațiile dobândesc personalitate juridică proprie și funcționează în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță pentru asociațiile fără scop patrimonial, condiții care li se aplică în mod corespunzător, cu excepțiile stabilite în prezentul capitol.

(3) Cererea de înscriere se soluționează de tribunalul în circumscripția căruia federația urmează să își aibă sediul.

Art. 36. - (1) Federația devine persoană juridică din momentul înscrierii sale în Registrul federațiilor aflat la grefa tribunalului prevăzut la art. 35 alin. (3).

(2) Asociațiile sau fundațiile care constituie o federație își păstrează propria personalitate juridică, inclusiv propriul patrimoniu.

Art. 37. - (1) În cazul dizolvării federațiilor, dacă nu se prevede altfel în lege sau în statut, bunurile rămase în urma lichidării se transmit, în cote egale, către persoanele juridice constituente.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică prin asemănare și în cazul retragerii din federație a unei asociații sau fundații.

(3) Retragera din federație se poate face numai în urma aprobării de către cenzori sau experți independenți a unui raport cu privire la exercițiul financiar.

CAPITOLUL VI

Asociațiile, fundațiile și federațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică

Art. 38. - (1) O asociație sau o fundație poate fi recunoscută de Guvernul României ca fiind de utilitate publică dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) activitatea acestora se desfășoară în interes general sau al unor colectivități, după caz;

b) funcționează de cel puțin 3 ani;

c) prezintă un raport de activitate din care să rezulte desfășurarea unei activități anterioare semnificative, prin derularea unor programe ori proiecte specifice scopului său, însoțit de situațiile financiare anuale și de bugetele de venituri și cheltuieli pe ultimii 3 ani anteriori datei depunerii cererii privind recunoașterea statutului de utilitate publică;

d) valoarea activului patrimonial pe fiecare dintre cei 3 ani anteriori în parte este cel puțin egală cu valoarea patrimoniului inițial.

(2) Guvernul României, prin organul său de specialitate, poate, la propunerea autorității administrative competente, să acorde o dispensă de la îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), dacă:

a) asociația sau fundația solicitantă a rezultat din fuziunea a două sau mai multe asociații ori fundații preexistente; și

b) fiecare dintre asociațiile sau fundațiile preexistente ar fi îndeplinit cele două condiții, dacă ar fi formulat solicitarea în mod independent.

Art. 38¹. - În sensul prezentei ordonanțe, prin utilitate publică se înțelege orice activitate care se desfășoară în domenii de interes public general sau al unor colectivități.

Art. 39. - (1) Recunoașterea unei asociații sau fundații de utilitate publică se face prin hotărâre a Guvernului. În acest scop, asociația sau fundația interesată adresează o cerere Secretariatului General al Guvernului, care o înaintează, în termen de 15 zile, ministerului sau organului de specialitate al administrației publice centrale în a cărui sferă de competență își desfășoară activitatea.

(1^a) Cererea prevăzută la alin. (1) va fi însoțită, pe lângă dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 38 alin. (1), de următoarele documente:

a) copii de pe actul constitutiv și de pe statutul asociației sau fundației;

b) copie de pe dovada dobândirii personalității juridice;

c) dovada privind bonitatea asociației sau fundației, emisă de banca la care are deschis contul;

d) copie de pe dovada privind situația juridică a sediului asociației sau fundației;

e) numele și adresa persoanelor fizice, respectiv denumirea și sediul persoanelor juridice, cu care asociația sau fundația colaborează în mod frecvent în vederea realizării obiectului său de activitate pentru care aceasta solicită recunoașterea statutului de utilitate publică.

(2) Conflictele de competență apărute între autoritățile publice prevăzute la alin. (1) privind înregistrarea cererii se soluționează, la sesizarea oricăreia dintre părți, de către Secretariatul General al Guvernului, în termen de 5 zile de la data înregistrării sesizării.

(3) În vederea stabilirii autorității prevăzute la alin. (1), persoanele interesate sunt obligate să pună la dispoziție Secretariatului General al Guvernului toate informațiile necesare rezolvării cererii.

Art. 40. - (1) Autoritatea administrativă competentă este obligată ca, în termen de 60 de zile, să examineze cererea și îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege. În cazul în care constată îndeplinirea acestor condiții, autoritatea administrativă competentă va propune Guvernului României recunoașterea. În caz contrar aceasta va transmite persoanelor juridice solicitante un răspuns motivat, în termen de 30 de zile de la data luării deciziei.

(2) În cel mult 90 de zile de la data depunerii cererii prevăzute la alin. (1), precum și a tuturor documentelor necesare luării deciziei, Guvernul României decide asupra propunerii de recunoaștere. Dacă propunerea se respinge, soluția va fi comunicată asociației sau fundației de către autoritatea administrativă la care s-a înregistrat cererea de recunoaștere, în termen de 120 de zile de la data depunerii cererii și a documentelor necesare luării deciziei.

Art. 41. - Recunoașterea utilității publice conferă asociației sau fundației următoarele drepturi și obligații:

a) dreptul de a i se atribui în folosință gratuită bunurile proprietate publică;

b) Abrogat;

c) dreptul de a menționa în toate documentele pe care le întocmește că asociația sau fundația este recunoscută ca fiind de utilitate publică;

d) obligația de a menține cel puțin nivelul activității și performanțele care au determinat recunoașterea;

e) obligația de a comunica autorității administrative competente orice modificări ale actului constitutiv și ale statutului, precum și rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale; autoritatea administrativă are obligația să asigure consultarea acestor documente de către orice persoană interesată;

f) obligația de a publica, în extras, în termen de 3 luni de la încheierea anului calendaristic, rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și în Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial. Modelul extrasului situațiilor financiare se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Art. 42. - (1) Recunoașterea utilității publice se face pe durată nedeterminată.

(2) În cazul în care asociația sau fundația nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile care au stat la baza recunoașterii utilității publice, Guvernul, la propunerea autorității administrative competente sau a Ministerului Justiției, va retrage actul de recunoaștere.

(3) Retragerea va interveni și în situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 41.

(4) Imprejurările prevăzute la alin. (2) și (3) pot fi sesizate autorității administrative competente, Ministerului Justiției sau Guvernului de către orice persoană fizică sau persoană juridică interesată.

Art. 43. - (1) În evidențele contabile ale asociației sau fundației se vor înregistra separat bunurile achiziționate sau edificate din bani publici. În cazul dizolvării

asociației sau fundației recunoscute ca fiind de utilitate publică, bunurile provenite din resurse bugetare și rămase în urma lichidării se vor repartiza, prin hotărâre a Guvernului, către alte asociații ori fundații cu scop similar sau către instituții publice cu același obiect de activitate.

(2) În cazul dizolvării, celelalte bunuri rămase în patrimoniul asociației sau fundației vor fi repartizate conform dispozițiilor art. 60.

Art. 44. - Litigiile referitoare la recunoașterea utilității publice a asociațiilor și fundațiilor se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Art. 45. - (1) Dispozițiile prezentului capitol referitoare la condițiile recunoașterii statutului de utilitate publică, precum și la drepturile și obligațiile asociațiilor sau fundațiilor recunoscute ca fiind de utilitate publică se aplică în mod corespunzător și federațiilor.

(2) O federație poate fi recunoscută de Guvernul României ca fiind de utilitate publică dacă cel puțin două treimi din numărul asociațiilor și fundațiilor care o alcătuiesc sunt recunoscute ca fiind de utilitate publică.

CAPITOLUL VII

Veniturile

Art. 46. - (1) Veniturile asociațiilor sau federațiilor provin din:

- a) cotizațiile membrilor;
- b) dobânzile și dividendele rezultate din plasarea sumelor disponibile, în condiții legale;
- c) dividendele societăților comerciale înființate de asociații sau de federații;
- d) venituri realizate din activități economice directe;
- e) donații, sponsorizări sau legate;
- f) resurse obținute de la bugetul de stat sau de la bugetele locale;
- g) alte venituri prevăzute de lege.

(2) Veniturile fundațiilor sunt cele prevăzute la alin. (1) lit. b)-g).

Art. 47. - Asociațiile, fundațiile și federațiile pot înființa societăți comerciale. Dividendele obținute de asociații, fundații și federații din activitățile acestor societăți comerciale, dacă nu se reinvestesc în aceleași societăți comerciale, se folosesc în mod obligatoriu pentru realizarea scopului asociației, fundației sau federației.

Art. 48. - Asociațiile, fundațiile și federațiile pot desfășura orice alte activități economice directe dacă acestea au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu scopul principal al persoanei juridice.

CAPITOLUL VIII

Relațiile cu autoritățile publice

Art. 49. - (1) Autoritățile administrației publice locale vor sprijini persoanele juridice constituite în temeiul prezentei ordonanțe prin:

- a) punerea la dispoziția acestora, în funcție de posibilități, a unor spații pentru sedii, în condițiile legii;
- b) atribuirea, în funcție de posibilități, a unor terenuri în scopul ridicării de construcții necesare desfășurării activității lor.

(2) Autoritățile administrației publice locale întocmesc liste de prioritate pentru atribuirea imobilelor prevăzute la alin. (1). Listele de prioritate se realizează pe baza unor proceduri de evaluare cuprinzând în mod explicit criteriile folosite. Autoritățile au obligația de a face publice aceste proceduri înainte de utilizarea lor.

Art. 50. - Autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția asociațiilor, fundațiilor și federațiilor informațiile de interes public, în condițiile legii.

Art. 51. - (1) În cadrul Camerelor Parlamentului, Administrației Prezidențiale, aparatului de lucru al Guvernului, instituției Avocatul Poporului, autorităților administrative autonome, ministerelor, al celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autorităților administrației publice locale funcționează structuri pentru relația cu mediul asociativ. Acolo unde asemenea structuri lipsesc, ele se vor constitui.

(2) Autoritățile publice menționate la alin. (1) se vor consulta cu reprezentanții asociațiilor și fundațiilor care își desfășoară activitatea în sfera lor de competență, în vederea stabilirii unor programe sau activități comune.

Art. 52. - (1) După constituirea lor, asociațiile, fundațiile și federațiile interesate vor solicita autorităților administrative autonome, ministerelor, celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autorităților administrației publice locale să fie luate în evidența acestora, în funcție de domeniul în care activează.

(2) Autoritățile publice prevăzute la alin. (1) sunt obligate să țină evidența asociațiilor și fundațiilor care li s-au adresat în acest scop.

(3) Conflictele de competență apărute între autoritățile publice prevăzute la alin. (1) privind luarea în evidență se soluționează, la cererea oricăreia dintre părți, de către Secretariatul General al Guvernului în termen de 5 zile de la data sesizării. Dispozițiile art. 39, alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(4) În toate cazurile, Ministerul Justiției va comunica, spre informare, autorităților publice competente prevăzute la alin. (1) copii de pe hotărârile judecătorești rămase irevocabile, precum și de pe înscrisurile doveditoare, în termen de 5 zile de la primirea documentelor prevăzute la art. 74.

Art. 53. - Litigiile născute în legătură cu aplicarea dispozițiilor prezentului capitol se soluționează în conformitate cu Legea nr. 554/2004.

CAPITOLUL IX

Dizolvarea și lichidarea

Secțiunea 1

Dizolvarea

Art. 54. - (1) Asociațiile și federațiile se dizolvă:

- a) de drept;
- b) prin hotărârea judecătorească sau a tribunalului, după caz;
- c) prin hotărârea adunării generale.

(2) Fundațiile se dizolvă:

- a) de drept;
- b) prin hotărârea judecătorească.

Art. 55. - (1) Asociația se dizolvă de drept prin:

a) împlinirea duratei pentru care a fost constituită;

b) realizarea sau, după caz, imposibilitatea realizării scopului pentru care a fost constituită, dacă în termen de 3 luni de la constatarea unui astfel de fapt nu se produce schimbarea acestui scop;

c) imposibilitatea constituirii adunării generale sau a consiliului director în conformitate cu statutul asociației, dacă această situație durează mai mult de un an de la data la care, potrivit statutului, adunarea generală sau, după caz, consiliul director trebuia să se constituie;

d) reducerea numărului de asociați sub limita fixată de lege, dacă acesta nu a fost complinit timp de 3 luni.

(2) Constatarea dizolvării se realizează prin hotărârea judecătorească în a cărei circumscripție se află sediul asociației, la cererea oricărei persoane interesate.

Art. 56. - (1) Asociația se dizolvă, prin hotărâre judecătorească, la cererea oricărei persoane interesate:

- a) când scopul sau activitatea asociației a devenit ilicită sau contrară ordinii publice;
- b) când realizarea scopului este urmărită prin mijloace ilicite sau contrare ordinii publice;
- c) când asociația urmărește un alt scop decât cel pentru care s-a constituit;
- d) când asociația a devenit insolubilă;
- e) în cazul prevăzut la art. 14.

(2) Instanța competentă să hotărască dizolvarea este judecătoria în circumscripția căreia asociația își are sediul.

Art. 57. - Asociația se poate dizolva și prin hotărârea adunării generale. În termen de 15 zile de la data ședinței de dizolvare, hotărârea adunării generale se depune la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială își are sediul, pentru a fi înscrisă în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Art. 58. - Fundația se dizolvă de drept în cazurile prevăzute la art. 55 alin. (1) lit. a) și b), precum și în situația imposibilității constituirii consiliului director în conformitate cu statutul fundației, dacă această situație durează mai mult de un an de la data la care, potrivit statutului, consiliul director trebuia constituit. Dispozițiile art. 55 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Art. 59. - Dizolvarea fundației prin hotărâre judecătorească se face în condițiile art. 56, care se aplică în mod corespunzător, precum și în cazul nerespectării dispozițiilor art. 15 alin. (3).

Art. 60. - (1) În cazul dizolvării asociației sau fundației, bunurile rămase în urma lichidării nu se pot transmite către persoane fizice.

(2) Aceste bunuri pot fi transmise către persoane juridice de drept privat sau de drept public cu scop identic sau asemănător, printr-o procedură stabilită în statutul asociației sau al fundației.

(3) Dacă în termen de 6 luni de la terminarea lichidării lichidatorii nu au reușit să transmită bunurile în condițiile alin. (2), precum și în cazul în care statutul asociației sau al fundației nu prevede o procedură de transmitere a bunurilor ori dacă prevederea este contrară legii sau ordinii publice, bunurile rămase după lichidare vor fi atribuite de instanța competentă unei persoane juridice cu scop identic sau asemănător.

(4) În cazul în care asociația sau fundația a fost dizolvată pentru motivele prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. a) - c), bunurile rămase după lichidare vor fi preluate de către stat, prin Ministerul Finanțelor, sau, după caz, de comuna sau orașul în a cărui rază teritorială asociația sau fundația își avea sediul, dacă aceasta din urmă era de interes local.

(5) Data transmiterii bunurilor este cea a întocmirii procesului-verbal de predare-preluare, dacă prin acesta nu s-a stabilit o dată ulterioară.

Secțiunea a 2-a

Lichidarea

Art. 61. - (1) În cazurile de dizolvare prevăzute de art. 55, 56, 58 și 59, lichidatorii vor fi numiți prin însăși hotărârea judecătorească.

(2) În cazul dizolvării prevăzute de art. 57, lichidatorii vor fi numiți de către adunarea generală, sub sancțiunea lipsirii de efecte juridice a hotărârii de dizolvare.

(3) În toate cazurile, mandatul consiliului director încetează o dată cu numirea lichidatorilor.

(4) Lichidatorii vor putea fi persoane fizice sau persoane juridice, autorizate în condițiile legii.

Art. 62. - (1) Imediat după intrarea lor în funcție, lichidatorii vor face inventarul și vor încheia un bilanț care să constate situația exactă a activului și pasivului asociației sau ale fundației.

(2) Lichidatorii sunt obligați să primească și să păstreze registrele și orice alte acte ale asociației sau fundației. De asemenea, ei vor ține un registru cu toate operațiunile lichidării în ordinea datei acestora.

(3) Lichidatorii își îndeplinesc mandatul sub controlul cenzorilor.

Art. 63. - (1) Lichidatorii sunt obligați să continue operațiunile juridice în curs, să încaseze creanțele, să plătească creditorii și, dacă numerarul este insuficient, să transforme și restul activului în bani, procedând la vânzarea prin licitație publică a bunurilor mobile și imobile.

(2) Lichidatorii pot realiza numai acele operațiuni noi care sunt necesare finalizării celor aflate în curs.

Art. 64. - (1) Suma cuvenită creditorului cunoscut care refuză să primească plata creanței sale se va consemna în contul său.

(2) Dacă plata creanței nu se poate face imediat sau atunci când creanța este contestată, lichidarea nu se va declara terminată înainte de a se garanta creditorii.

Art. 65. - În orice caz, lichidatorii nu pot încheia operațiunile și nu pot remite celor în drept contul gestiunii decât după expirarea unui termen de 6 luni de la publicarea dizolvării asociației sau fundației.

Art. 66. - Lichidatorii răspund solidar pentru daunele cauzate creditorilor din culpa lor.

Art. 67. - Atât față de asociație sau fundație, cât și față de asociați sau, după caz, fondatori, lichidatorii sunt supuși regulilor mandatului.

Art. 68. - (1) După terminarea lichidării, lichidatorii sunt obligați ca în termen de două luni să depună bilanțul, registrul jurnal și un memorandum, declarând operațiunile de lichidare la Registrul asociațiilor și fundațiilor al judecătoriei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul asociația sau fundația.

(2) Lichidatorii sunt obligați să îndeplinească toate procedurile pentru publicarea lichidării și radierea asociației sau fundației din Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(3) Publicarea lichidării se face prin afișarea la ușa instanței în a cărei circumscripție teritorială își are sediul persoana juridică, în termen de două luni de la terminarea lichidării.

Art. 69. - Dacă în termen de 30 de zile libere de la depunerea bilanțului nu se înregistrează nici o contestație, bilanțul se consideră definitiv aprobat și lichidatorii, cu autorizarea judecătoriei, vor remite celor în drept bunurile și sumele rămase de la lichidare, împreună cu toate registrele și actele asociației sau fundației și ale lichidării. Numai după aceasta lichidatorii vor fi considerați descărcați și li se va elibera, în acest scop, un act constatator.

Art. 70. - (1) Contestațiile la bilanțul lichidatorilor se pot formula de orice persoană interesată la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială se află sediul persoanei juridice lichidate.

(2) Toate contestațiile se soluționează printr-o singură hotărâre. Sentința pronunțată de judecătoria este executorie și este supusă numai recursului.

(3) După terminarea lichidării, lichidatorii trebuie să ceară radierea asociației sau fundației din Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Art. 71. - (1) Asociația sau fundația încetează a ființa la data radierii din Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) Radierea se face în baza actului constatator eliberat lichidatorilor, în condițiile prevăzute la art. 69, prin care se atestă descărcarea acestora de obligațiile asumate.

Art. 72. - Dispozițiile prezentului capitol referitoare la dizolvarea și lichidarea asociațiilor și fundațiilor se aplică, în mod corespunzător, și în privința dizolvării și

lichidării federațiilor. Instanța competentă este tribunalul în a cărui circumscripție teritorială se află sediul federației supuse dizolvării și lichidării.

CAPITOLUL X

Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial

Art. 73. - (1) Se constituie Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial - asociații, fundații și federații -, denumit în continuare Registrul național, în scopul evidenței centralizate a acestora.

(2) Registrul național se ține de Ministerul Justiției prin direcția de specialitate.

Art. 74. - (1) În scopul constituirii și funcționării Registrului național, instanțele judecătorești sunt obligate ca, din oficiu, să comunice Ministerului Justiției copii de pe hotărârile judecătorești rămase irevocabile privind constituirea, modificarea și încetarea oricărei asociații, fundații sau federații, precum și de pe înscrisurile doveditoare, în termen de 3 zile de la data rămânerii irevocabile a fiecărei hotărâri judecătorești.

(2) Asociațiile și fundațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică sunt obligate să comunice Ministerului Justiției, în extras, copii de pe rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale, însoțite de dovada eliberată de Regia Autonomă «Monitorul Oficial» că s-a solicitat publicarea acestora și în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

Art. 75. - (1) Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial este public.

(2) Ministerul Justiției este obligat să elibereze, pe cheltuiala persoanei solicitante, copii certificate de pe înregistrările efectuate în Registrul național și de pe înscrisurile doveditoare.

(3) Înscrisurile prevăzute la alin. (2) pot fi cerute și eliberate și prin corespondență.

(4) Datele din Registrul național pot fi redată și arhivate și sub formă de înregistrări pe microfilme și pe suporturi accesibile echipamentelor de prelucrare automată a datelor.

CAPITOLUL XI

Dispoziții privind persoanele juridice străine fără scop patrimonial

Art. 76. - (1) Persoanele juridice străine fără scop patrimonial pot fi recunoscute în România, sub condiția reciprocității, pe baza aprobării prealabile a Guvernului, prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor de la grefa Tribunalului București, dacă sunt valabil constituite în statul a cărui naționalitate o au, iar scopurile lor statutare nu contravie ordinii publice din România.

(2) În acest scop, reprezentanții persoanelor juridice străine trebuie să atașeze la cererea de înscriere următoarele documente, în copii autentificate și traduceri legalizate:

- a) actul de constituire în statul a cărui naționalitate o au persoanele juridice străine;
- b) statutul (în măsura în care există ca act de sine stătător);
- c) hotărârea organului de conducere a acelei persoane juridice, prin care se solicită recunoașterea în România;
- d) statutul viitoarei reprezentanțe în România a acelei persoane juridice, cuprinzând prevederi referitoare la sediu, la capacitatea juridică și la persoanele care reprezintă persoana juridică străină;
- e) hotărârea Guvernului României de aprobare a cererii de recunoaștere în România a persoanei juridice solicitante.

(3) Dispozițiile art. 8-12 și ale art. 81 se aplică în mod corespunzător.

Art. 77. - (1) Asociațiile și fundațiile constituite ca persoane juridice române de către persoane fizice sau juridice străine pot dobândi pe întreaga durată de funcționare dreptul de proprietate și orice alte drepturi reale asupra terenurilor necesare pentru realizarea scopului pentru care au fost constituite.

(2) În cazul dizolvării și lichidării asociațiilor și fundațiilor prevăzute la alin. (1), lichidatorii au obligația înstrăinării terenurilor în termen de cel mult un an, numai către persoane care au capacitatea juridică de a dobândi astfel de bunuri. Termenul de un an se calculează de la data rămânerei irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se constată ori se dispune dizolvarea sau, după caz, de la data hotărârii de dizolvare voluntară.

(3) În cazul nerespectării termenului de un an pentru înstrăinarea terenurilor prevăzute la alin. (2), instanța competentă va dispune vânzarea acestora prin licitație publică.

(4) În toate cazurile, bunurile rămase după lichidare, inclusiv terenurile neînstrăinate în condițiile alin. (2) și (3) se atribuie cu respectarea dispozițiilor art. 60.

CAPITOLUL XII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 78. - Prezenta ordonanță intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 79. - În termenul prevăzut la art. 78 Ministerul Justiției:

a) va elabora și va adopta Regulamentul privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, Registrului federațiilor, precum și a Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial, care va cuprinde și prevederi privind accesul la acest registru al persoanelor juridice de drept public, al persoanelor juridice de drept privat, precum și al persoanelor fizice;

b) va stabili forma și conținutul certificatelor de înscriere prevăzute la art. 12 alin. (1) și la art. 17 alin. (3), precum și condițiile de eliberare a dovezii menționate la art. 7 alin. (2) lit. d).

Art. 80. - Dispozițiile Decretului nr. 31/1954 privind persoanele fizice și persoanele juridice se aplică, în mod corespunzător, și asociațiilor și fundațiilor, cu excepția acelor dispoziții care sunt contrare reglementărilor stabilite prin prezenta ordonanță.

Art. 81. - În privința asociațiilor și fundațiilor care au calitatea de persoane juridice străine sunt și rămân aplicabile dispozițiile art. 43 și următoarele din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat.

Art. 82. - Cererile de autorizare a înființării asociațiilor, fundațiilor, federațiilor sau uniunilor de persoane, aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor de judecată legal investite la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, vor continua să fie soluționate de acele instanțe.

Art. 83. - (1) Asociațiile și fundațiile constituite, până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, în condițiile Legii nr. 21/1924 pentru persoanele juridice (Asociații și Fundații) își păstrează personalitatea juridică legal dobândită. Acestor asociații și fundații li se aplică, de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, regimul juridic prevăzut de aceasta.

(2) Uniunile, federațiile sau grupările de persoane juridice, astfel cum sunt reglementate de Legea nr. 21/1924, își păstrează personalitatea juridică și, de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, li se va aplica regimul juridic al federațiilor prevăzut de aceasta din urmă.

Art. 84. - (1) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe registrele persoanelor juridice, aflate la grefa tribunalelor în circumscripțiile cărora funcționează persoanele juridice de drept privat prevăzute de Legea nr. 21/1924 vor fi transmise judecătorilor în ale căror circumscripții teritoriale acestea își au sediul.

(2) În același termen, registrele uniunilor și federațiilor, aflate la grefa curților de apel în circumscripțiile cărora funcționează uniunile și federațiile prevăzute de Legea nr. 21/1924, vor fi transmise tribunalelor în circumscripțiile cărora acestea își au sediul.

(3) În vederea constituirii Registrului național prevăzut la art. 73, în termenul menționat la alin. (1), instanțele judecătorești sunt obligate să transmită Ministerului Justiției copii de pe registrele asociațiilor și fundațiilor, precum și de pe registrele uniunilor și federațiilor, aflate la grefa acestora.

Art. 85. - Persoanele juridice de utilitate publică - asociații, fundații sau alte organizații de acest fel - înființate prin legi, ordonanțe, decrete-lege, hotărâri ale Guvernului sau prin orice alte acte de drept public nu intră sub incidența prevederilor prezentei ordonanțe, ci rămân supuse reglementărilor speciale care stau la baza înființării și funcționării lor.

Art. 86. - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă Legea nr. 21/1924 pentru persoanele juridice (Asociații și Fundații), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 6 februarie 1924, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

București, 30 ianuarie 2000.
Nr. 26.

*Proiect finanțat de Guvernele Islandei, Principatului Liechtenstein și Norvegiei
prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European*

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki
(APADOR-CH)

Octombrie 2010

*Continutul acestui material nu reprezinta in mod necesar
poziția oficială a Mecanismului Financiar SEE*

